

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie

**PROGRAM
PAŃSTWOWEGO MONITORINGU
ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO
na lata 2016 - 2020**

Przedkładam

ZACHODNIOPOMORSKI
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

mgr inż. Andrzej Asikowski

Zachodniopomorski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska

Zatwierdzam

p.o. Głównego Inspektora
Ochrony Środowiska

30.12.2015r.
mgr inż. Roman Jaworski

Główny Inspektor
Ochrony Środowiska

Szczecin, 2015 r.

„Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020” został opracowany w Wydziale Monitoringu Środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Definicja, cele i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska	8
2. Struktura Państwowego Monitoringu Środowiska	9
3. Badania stanu środowiska	12
3.1. Podsystem monitoringu jakości powietrza	12
3.2. Podsystem monitoringu jakości wód	24
3.2.1. Monitoring wód powierzchniowych – wody śródlądowe, wody przejściowe i przybrzeżne.....	24
3.2.2. Monitoring jakości wód podziemnych.....	43
3.2.3. Monitoring Morza Bałtyckiego.....	51
3.3. Podsystem monitoringu hałasu	51
3.4. Podsystem monitoringu pól elektromagnetycznych	57
4. Zintegrowane oceny stanu środowiska	59
5. System jakości w PMŚ; laboratoria i sieci pomiarowe	60
5.1. System jakości w monitoringu powietrza.....	61
5.2. System jakości w monitoringu wód.....	62
5.3. System jakości w monitoringu hałasu.....	62
5.4. System jakości w monitoringu pól elektromagnetycznych.....	63
6. Prezentacja informacji o środowisku	63
7. Uwarunkowania finansowe realizacji wojewódzkiego programu PMŚ	64

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1.

Tabela 3.1.1. Wykaz stanowisk działających w zachodniopomorskim wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2016-2020 i stanowisk uzupełniających

Załącznik 2.

Tabela 3.1.2. Liczba stanowisk działających w latach 2016-2020 w ramach zachodniopomorskiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza i stanowisk uzupełniających

Załącznik 3. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.1. Zestawienie liczby jcwp i ppk planowanych do monitorowania w ramach poszczególnych programów monitoringu w latach 2016-2020

Załącznik 4. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.2.1. Lista ppk zlokalizowanych na ciekach planowanych do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 5. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.2.3. Lista ppk zlokalizowanych na jeziorach planowanych do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 6. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.2.4. Lista ppk zlokalizowanych na wodach przejściowych planowanych do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 7. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.2.5. Lista ppk zlokalizowanych na wodach przybrzeżnych planowanych do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 8. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.3.1.

Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym rzeczonym jcwp planowanym do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 9. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.3.2. Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym jeziornym jcwp planowanym do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 10. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.3.3. Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym przejściowym jcwp planowanym do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 11. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.3.4. Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym przybrzeżnym jcwp planowanym do monitorowania w latach 2016-2020

Załącznik 12. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.4.1. Wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych rzecznych jcwp, w latach 2016-2020

Załącznik 13. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.4.2. Wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych jeziornych jcwp, w latach 2016-2020

Załącznik 14. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.4.3. Wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych przejściowych jcwp, w latach 2016-2020

Załącznik 15. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.4.4. Wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych przybrzeżnych jcwp, w latach 2016-2020

Załącznik 16. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.5.1. Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo kontrolnych w roku 2016

Załącznik 17. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.5.2. Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo kontrolnych w roku 2017

Załącznik 18. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.5.3. Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo kontrolnych w roku 2018

Załącznik 19. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.5.4. Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo kontrolnych w roku 2019

Załącznik 20. - tylko w formie elektronicznej (płyta CD)

Tabela 3.2.1.5.5. Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo kontrolnych w roku 2020

Załącznik 21.

Tabela 3.2.2.1. Zestawienie punktów pomiarowych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN) w województwie zachodniopomorskim

Załącznik 22.

Tabela 3.2.2.2. Zestawienie punktów pomiarowych na terenach wokół mogiłników zlikwidowanych w województwie zachodniopomorskim planowanych do badań wód podziemnych w latach 2016-2017

Załącznik 23.

Tabela 3.3.1. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2016.

Tabela 3.3.2. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2017.

Tabela 3.3.3. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2018.

Tabela 3.3.4. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2019.

Tabela 3.3.5. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2020.

Załącznik 24.

Tabela 3.4.1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2016.

Tabela 3.4.2. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2017. pól

Tabela 3.4.3. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2018. pól

Tabela 3.4.4. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2019. pól

Tabela 3.4.5. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2020. pól

Załącznik płyta CD, która zawiera Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 wraz załącznikami.

Wstęp

Państwowy monitoring środowiska jest systemem **pomiarów, ocen i prognoz** stanu środowiska oraz **gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania** informacji o środowisku” (art. 25 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska).

Zgodnie z artykułem 23 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) jest realizowany na podstawie wieloletnich programów opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz wojewódzkich programów monitoringu opracowywanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

System PMŚ składa się z czterech bloków: bloku – **presje**, czynniki sprawcze, bloku – **stan** oraz bloku – **zintegrowane oceny i prognozy**, określających rodzaje i intensywność oddziaływania na środowisko przy pomocy wybranych wskaźników środowiskowych lub jeszcze wyraźniej wskaźników zrównoważonego rozwoju.

Zadania realizowane w ramach systemu były określane w wieloletnich programach PMŚ, zatwierdzanych przez Ministra Środowiska. Pierwszy program PMŚ obejmował lata 1992-1993, kolejne realizowane były w latach 1994-1997, 1998 – 2002, 2003-2005, 2007-2009, 2010-2012, 2013-2015. W roku 2006 obowiązywał jedynie roczny program, jako „pomostowy”, co było podyktowane między innymi koniecznością zharmonizowania terminów PMŚ z opracowywanym nowym Narodowym Planem Rozwoju i zawartym w nim Sektorowym Programem Operacyjnym „Infrastruktura i ochrona środowiska”.

Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020 obejmuje przede wszystkim zadania dotyczące badania i oceny poszczególnych elementów środowiska, wynikające z prawodawstwa UE przetransponowanego do prawa krajowego i w sposób naturalny dostosowuje się do perspektywy czasowej polskich i europejskich dokumentów strategicznych odnoszących się do środowiska, takich jak: Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”, decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (zwana siódmym programem działań w zakresie środowiska), „Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.”, „Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza”, czy uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz Komunikat Komisji „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, a co równie ważne PMŚ wpisuje się w perspektywę finansową Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn. „Wspieranie działalności monitoringu środowiska”, jak i w perspektywę finansową Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Obydwa te programy w perspektywie do 2020 roku będą w istotny sposób finansowały realizację nowego programu PMŚ.

„Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020”, zatwierdzony przez Ministra Środowiska w październiku 2015 roku, stanowi podstawę do opracowania wojewódzkich programów monitoringu środowiska. Ewentualne zmiany i uzupełnienia Programu Monitoringu Środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 będą wprowadzane w formie aneksów do niniejszego programu.

1. Definicje, cele i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska

Państwowy Monitoring Środowiska zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą – Poś, stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Gromadzone informacje służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymany standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

W ramach PMS^Ś wytwarzane i gromadzone są dane dotyczące stanu środowiska, do których przekazywania Rzeczpospolita Polska jest obowiązana na mocy zobowiązań międzynarodowych.

Jednym z głównych celów realizacji zadań PMS^Ś jest wytwarzanie danych i opracowywanie ocen niezbędnych do wywiązania się Polski z wymagań zawartych w przepisach UE, w szczególności o charakterze ramowym, dotyczących ochrony środowiska, a także wypełnienia podpisanych i ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych.

Państwowy Monitoring Środowiska zapewnia dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), regulujących sprawę swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

Ustawowe cele Państwowego Monitoringu Środowiska będą realizowane poprzez zadania obejmujące wykonywanie badań wskaźników charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska, prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych, gromadzenie i analizę wyników badań i obserwacji, ocenę stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska w oparciu o ustalone kryteria, identyfikację obszarów przekroczeń standardów jakości środowiska, analizy przyczynowo-skutkowe, opracowywanie zestawień, raportów, komunikatów i ich udostępnianie w formie drukowanej lub zapisu elektronicznego.

Priorytetowe znaczenie będą miały działania związane z zapewnieniem jakości danych wytwarzanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te będą obejmowały kontynuację procesu wdrażania systemów jakości w podsystemach monitoringu, modernizację infrastruktury analitycznej i pomiarowej, opracowania metodyczne, udział w krajowych i międzynarodowych badaniach porównawczych oraz pomoc merytoryczną w postaci szkoleń w zakresie procedur systemowych i wymagań prawnych.

Głównymi odbiorcami danych i ocen wytwarzanych w ramach monitoringu wojewódzkiego są: Zachodniopomorski Urząd Marszałkowski, Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) w Szczecinie i Poznaniu, administracja samorządowa i mieszkańcy województwa.

2. Struktura Państwowego Monitoringu Środowiska

Państwowy Monitoring Środowiska jest źródłem informacji o środowisku będących wynikiem pomiarów i ocen jego stanu jak i analizą wpływu różnych czynników, w tym presji będących wynikiem działalności człowieka. W celu zapewnienia tak szerokiego spektrum informacji zadania PMŚ, podobnie jak w latach poprzednich, realizowane będą w ramach struktury opartej na modelu DPSIR (driving forces/czynniki sprawcze – pressures/presje – state/stan – impact/oddziaływanie – response/środki przeciwdziałania). Struktura ta pozwala na generowanie kompleksowej, opartej na badaniach, analizach i ocenach informacji o środowisku zarówno dla potrzeb społeczeństwa, jak i administracji rządowej, samorządowej oraz instytucji międzynarodowych.

Tylko część z wymienionych wyżej kategorii informacji jest i będzie wytwarzana w ramach systemu PMŚ. Podstawową kategorią informacji wytwarzanej w ramach PMŚ pozostanie kompleksowa informacja na temat stanu poszczególnych komponentów środowiska. System PMŚ, podobnie jak dotychczas, będzie obejmował działania związane z pozyskiwaniem, gromadzeniem, analizowaniem i upowszechnianiem informacji o poziomach substancji i innych wskaźników charakteryzujących stan poszczególnych elementów przyrodniczych. Programy pomiarowo-badawcze realizowane będą w ramach siedmiu podsystemów reprezentujących poszczególne komponenty środowiska lub specyficzne oddziaływania. WIOŚ w Szczecinie będzie prowadził badania tylko w ramach czterech podsystemów: monitoring jakości powietrza, wód, hałasu oraz pól elektromagnetycznych.

W oparciu o wytworzone i zgromadzone dane o stanie środowiska wykonywane będą oceny poszczególnych komponentów oraz zintegrowane oceny i prognozy stanu środowiska, analizy przyczynowo-skutkowe wiążące istniejący stan środowiska z czynnikami kształtującymi ten stan i mającymi swoje źródło w społeczno-gospodarczej działalności człowieka. Oceny te będą także uwzględniały ocenę skuteczności podejmowanych działań naprawczych i zapobiegawczych.

Informacje o presjach na środowisko, w tym informacje o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do środowiska, pozyskiwane będą głównie z systemów administracyjnych i statystyki publicznej. W ramach PMŚ wytwarzane będą jedynie wybrane informacje o presjach, których nie można pozyskać z innych systemów, a które są niezbędne do prawidłowej realizacji zadań obejmujących badania, oceny i prognozy stanu środowiska.

Na Rysunku 2.1. przedstawiono strukturę PMŚ jako źródło informacji o środowisku. Zakres i sposób realizacji zadań został szczegółowo opisany w dalszej części Programu.

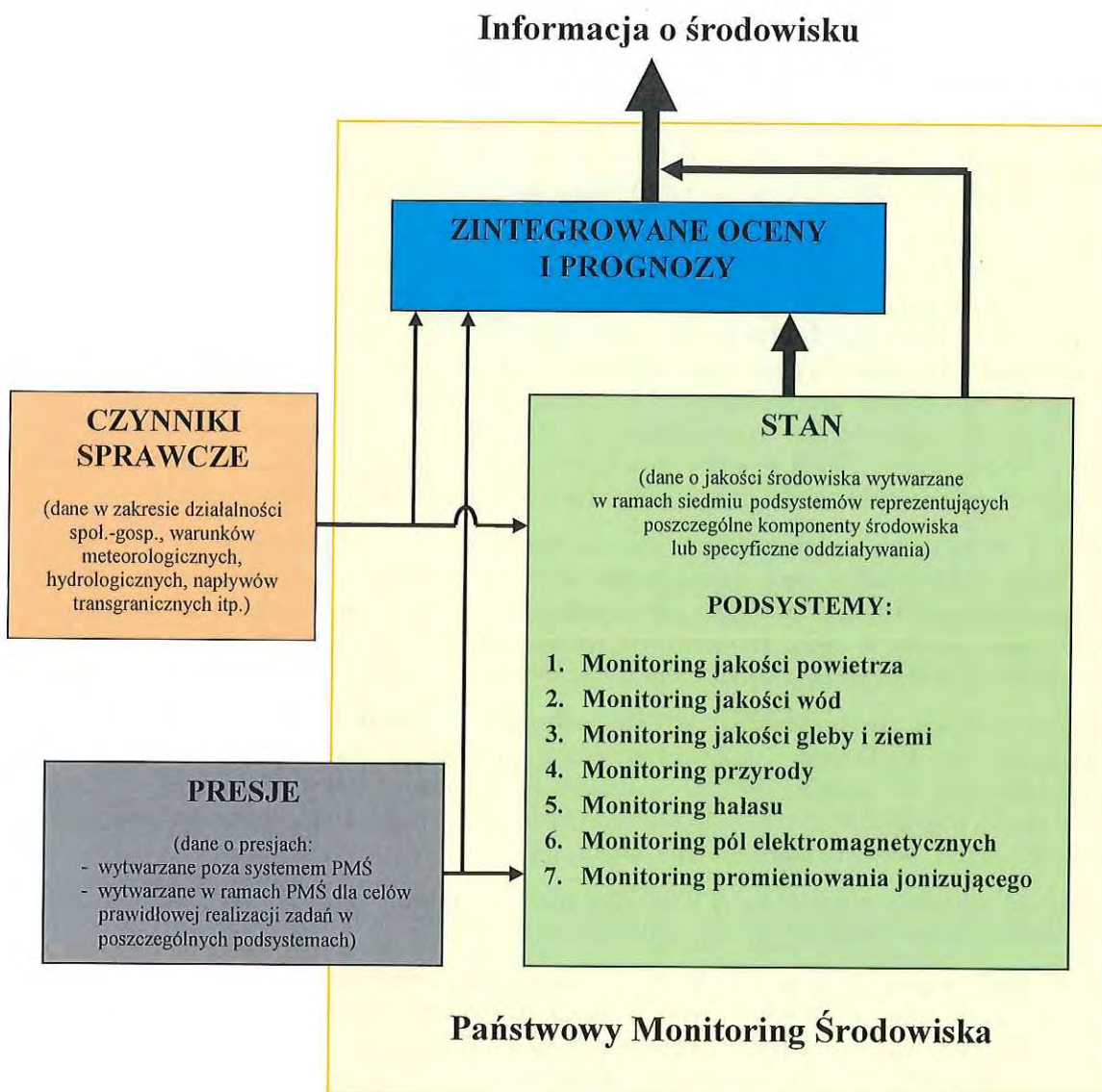
W ramach PMŚ wykorzystywane będą dane społeczno-gospodarcze gromadzone w systemie statystyki publicznej oraz w innych systemach administracyjnych. Ponadto, w celu prawidłowego funkcjonowania PMŚ, konieczny będzie nieodpłatny dostęp do danych wytwarzanych przez służby państwowe zobligowane prawem do ich wytwarzania, w tym do danych meteorologicznych i hydrologicznych.

Działalność Państwowego Monitoringu Środowiska z mocy art. 24 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.) koordynują organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

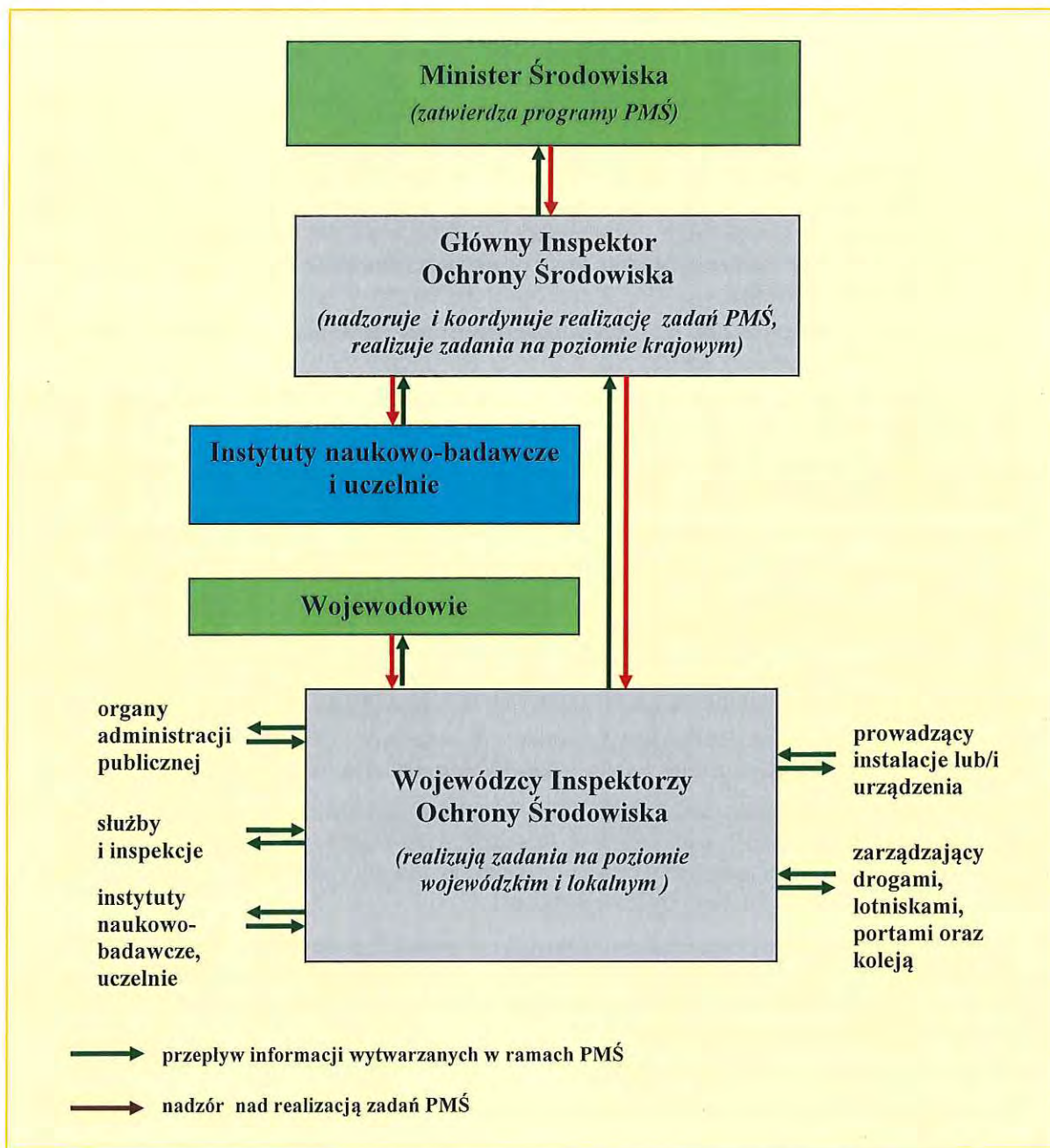
Na poziomie województwa zadania Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie (art. 3 i art. 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska). Na poziomie krajowym zadania PMŚ wykonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska, który jest również koordynatorem działań prowadzonych dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska.

W realizacji zadań PMŚ uczestniczą również inne jednostki zobowiązane do tego na mocy prawa np. organy administracji rządowej i samorządowej, służby, zarządzający drogami, lotniskami, koleją, prowadzący instalacje, jak również instytuty naukowo-badawcze wykonujące zadania w ramach umów z GIOŚ. Strukturę organizacyjną PMŚ przedstawiono na Rysunku 2.2.

Rysunek. 2.1. Państwowy Monitoring Środowiska – źródło informacji o środowisku



Rysunek 2.2. Organy, służby i inne podmioty w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska



3. Badania stanu środowiska

3.1. Podsystem monitoringu jakości powietrza

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości powietrza, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.), jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników analiz i ocen w zakresie przestrzegania norm jakości powietrza. Obowiązek wykonywania pomiarów i ocen jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 90 ustawy Poś, który wraz z art. 85-95 transponuje do prawa polskiego wymagania Unii Europejskiej. „Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020”, w części dotyczącej podsystemu monitoringu jakości powietrza, jest zgodny z przepisami prawa polskiego, które stanowią:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) – art. 26 oraz art. 85-95;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 1034);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r. poz. 1584).

Dane pozyskane w ramach podsystemu z terenu województwa zachodniopomorskiego będą stanowiły podstawę do zarządzania jakością powietrza w województwie, między innymi poprzez realizowane programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych (jeżeli takie zostaną opracowane przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego).

Na poziomie województwa zachodniopomorskiego, w ramach podsystemu monitoringu jakości powietrza, w latach 2016-2020 będzie realizowanych siedem, spośród piętnastu zadań, które zostały określone w opracowanym przez GIOŚ „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020”. Będą to następujące zadania:

- badanie i ocena jakości powietrza w strefach,
- wspomaganie systemu rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego,
- pięcioletnia ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza,
- monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych,
- pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia,
- monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża,
- pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji zadań w ramach monitoringu jakości powietrza.

Zadania te, w większości będą kontynuacją dotychczasowych programów pomiarowych.

Program na lata 2016-2020 w odniesieniu do wymogów dotyczących liczby wymaganych stałych stanowisk pomiarowych jest zgodny z wynikami „Pięcioletniej oceny jakości powietrza w strefach województwa zachodniopomorskiego pod kątem jego zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenem, O₃, pyłem PM₁₀, pyłem PM_{2,5} oraz As, Cd, Ni, Pb i B(a)P” wykonanej w roku 2014.

Należy jednak zaznaczyć, że ocena pięcioletnia wykazała, iż brakuje stanowiska dla ozonu w strefie miasto Koszalin, a w strefie zachodniopomorskiej jest tylko jedno takie stanowisko (powinny być trzy) w związku z czym, zgodnie z obowiązującym prawem, oceny dla tych stref ze względu na ozon będą wspomagane wynikami modelowania stężeń ozonu wykonanymi przez GIOŚ.

Zadanie: **Badanie i ocena jakości powietrza w strefach**

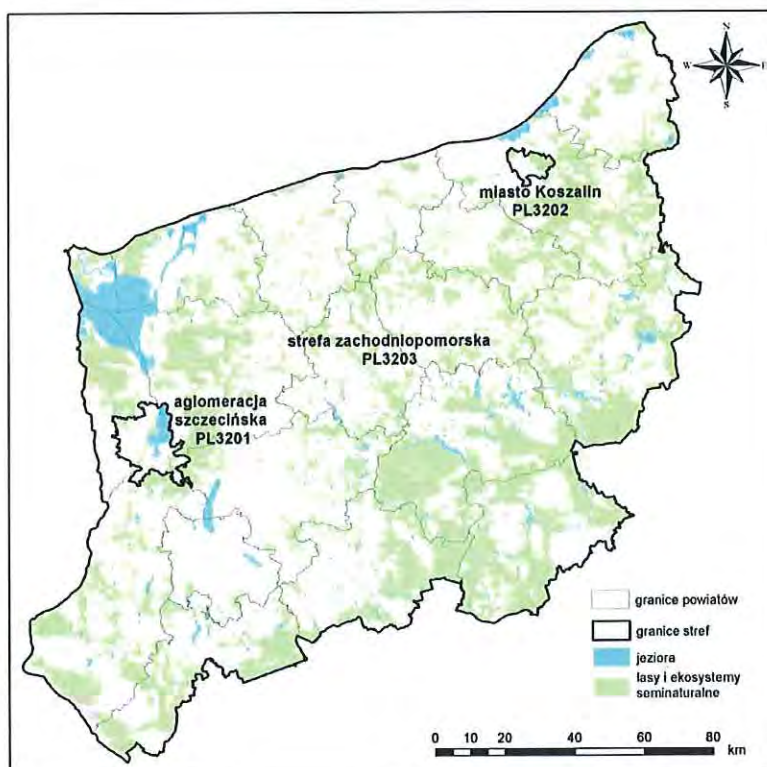
Podstawa prawna

Obowiązek wykonywania pomiarów i oceny jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 89-94 ustawy – Poś, transponującej do prawa polskiego wymagania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu.

Cel realizacji zadania

Celem realizowanego w latach 2016-2020 zadania jest uzyskanie dla trzech stref województwa zachodniopomorskiego (Mapa 3.1.1) – aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska – informacji o poziomach substancji w powietrzu w odniesieniu do standardów jakości powietrza i innych kryteriów oceny jakości powietrza, identyfikacja obszarów w województwie wymagających poprawy jakości powietrza, a następnie monitorowanie efektywności działań podejmowanych w ramach programów ochrony powietrza na jakość powietrza na obszarach przekroczeń. Zadanie będzie realizowane na poziomie wojewódzkim przez WIOŚ w Szczecinie i koordynowane przez GIOŚ.

Mapa 3.1.1. Podział województwa zachodniopomorskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza



Program pomiarowy

W latach 2016-2020 w strefach województwa będzie kontynuowany monitoring stężeń pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}, SO₂, NO₂, NO, NO_x, O₃, benzenu, CO, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pirenu i pozostałych WWA w pyłe PM₁₀, przy zastosowaniu pomiarów i innych technik monitoringowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny

poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032). Prowadzone będą także pomiary wspomagające ocenę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia ozonem, tj. pomiary prekursorów ozonu (toluenu, etylobenzenu, m,p-ksylenu i o-ksylenu).

Wzmocniane będzie wspomaganie rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym w zakresie pyłu PM10, pyłu PM2,5, SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenu oraz Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)pirenu w pyłe PM10, jako jednej z technik monitoringowych.

Poza programem pomiarowym obejmującym substancje, dla których ustalone zostały kryteria oceny jakości powietrza – poziomy dopuszczalne, docelowe i poziomy celu długoterminowego, WIOŚ w Szczecinie będzie kontynuował w latach 2016-2020 manualne pomiary formaldehydu w punkcie przy ul. Przemysłowej w Szczecinku (strefa zachodniopomorska).

W latach 2016-2020 program pomiarowy monitoringu jakości powietrza w województwie w większości będzie kontynuacją dotychczasowych programów pomiarowych.

Wykaz stanowisk pomiarowych zanieczyszczeń powietrza, planowanych do realizacji w programie monitoringu środowiska dla województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020, przedstawiono w Tabeli 3.1.1 (Załącznik 1) i Tabeli 3.1.2 (Załącznik 2).

Lokalizację punktów i stanowisk pomiarowych przedstawiono na mapach: Mapa 3.1.2 (punkty pomiarów automatycznych), Mapa 3.1.3 (punkty pomiarów manualnych), Mapa 3.1.4 (punkty pomiarów pasywnych).

Pomiary automatyczne

W latach 2016-2020 nie ulegnie zmianie dotychczasowa liczba punktów pomiarowych. W dalszym ciągu będzie to 6 punktów: trzy w aglomeracji szczecińskiej (ul. Andrzejewskiego, Piłsudskiego i Łączna), jeden w Koszalinie (ul. Armii Krajowej) oraz dwa punkty w strefie zachodniopomorskiej (Widuchowa i Szczecinek przy ul. Przemysłowej). Pomiary automatyczne prowadzone będą, w różnym zakresie, dla zanieczyszczeń: pyłu PM10 i PM2,5, SO₂, NO₂, NO, NO_x, O₃, CO oraz benzenu, toluenu, etylobenzenu, m,p-ksylenu, o-ksylenu.

Poza pomiarami stężeń poziomów substancji w powietrzu, w poszczególnych punktach prowadzona będzie automatyczna rejestracja parametrów meteorologicznych: w 6 punktach – temperatury i wilgotności powietrza, kierunku i prędkości wiatru oraz ciśnienia atmosferycznego, w 2 punktach – opadu atmosferycznego, a w 1 punkcie - promieniowania globalnego (łącznie 33 stanowiska).

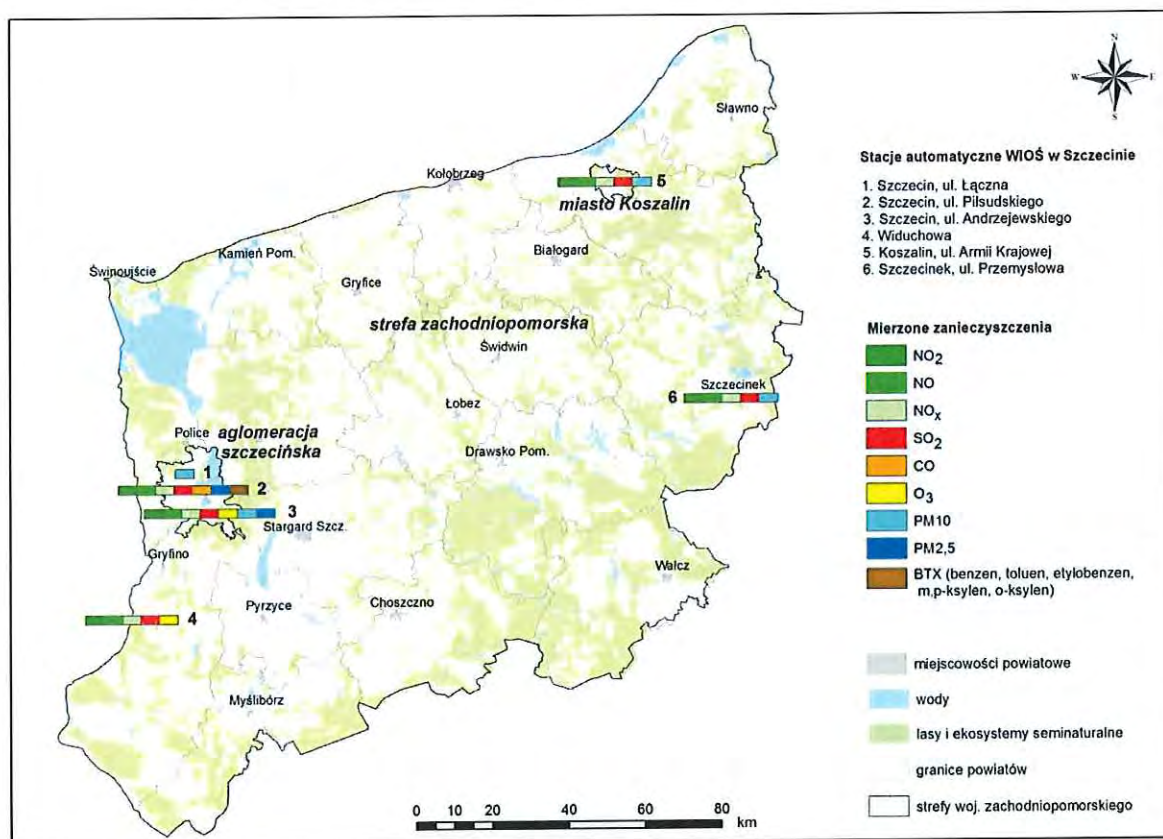
Pomiary manualne

W latach 2016-2020 nie ulegnie zmianie dotychczasowa liczba punktów pomiarów manualnych dla zanieczyszczeń pyłowych w województwie. W 8 punktach (2 w aglomeracji szczecińskiej, 2 w Szczecinku, 2 w Koszalinie i po 1 w Widuchowej i Myśliborzu), kontynuowane będą pomiary na 12 stanowiskach (8 stanowisk PM10 i 4 stanowiska PM2,5).

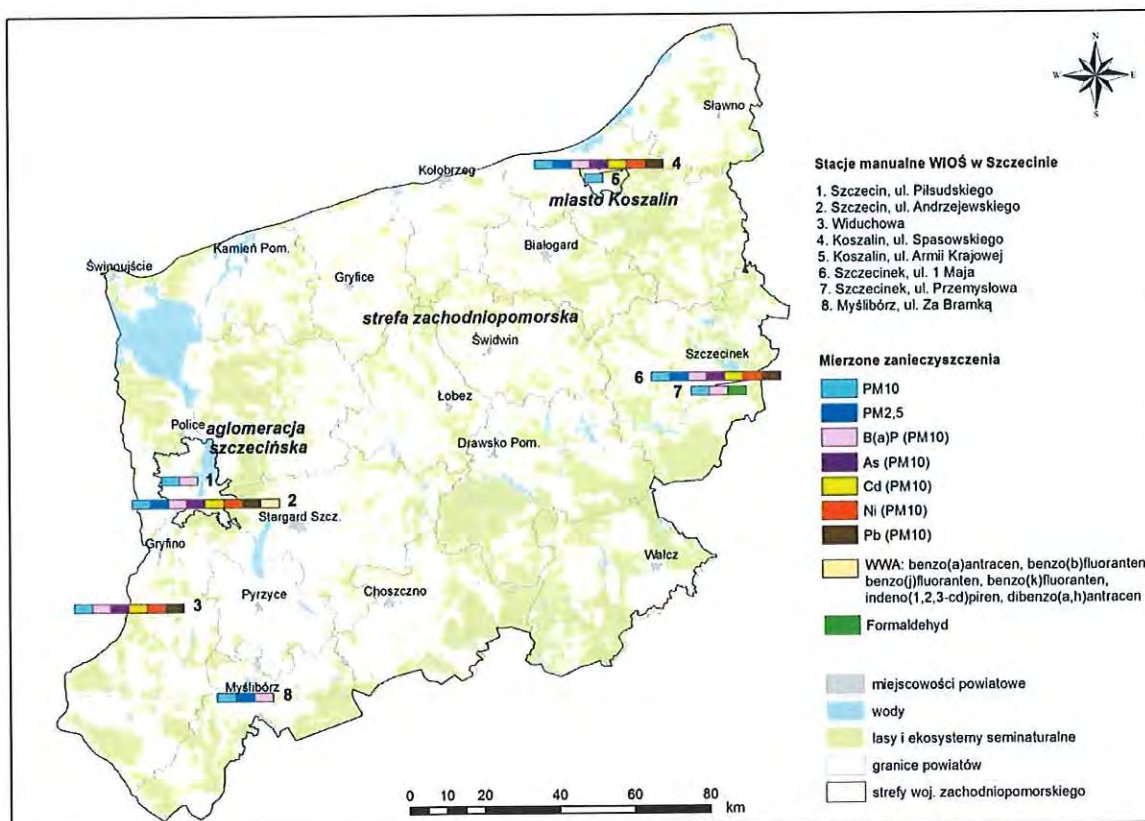
W latach 2016-2020 kontynuowane będą także pomiary zawartości benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w 7 punktach w województwie: 2 w Szczecinie, 2 w Szczecinku i po 1 w Koszalinie, Widuchowej i Myśliborzu.

Pomiary zawartych w pyłe PM10 metali ciężkich: Pb, As, Cd i Ni prowadzone będą w 4 punktach województwa – po 1 w Szczecinie i Koszalinie oraz w 2 punktach w strefie zachodniopomorskiej (w Widuchowej i Szczecinku).

Mapa 3.1.2. Lokalizacja punktów pomiarów automatycznych zanieczyszczeń powietrza w województwie zachodniopomorskim w latach 2016-2020



Mapa 3.1.3. Lokalizacja punktów pomiarów manualnych zanieczyszczeń powietrza w województwie zachodniopomorskim w latach 2016-2020



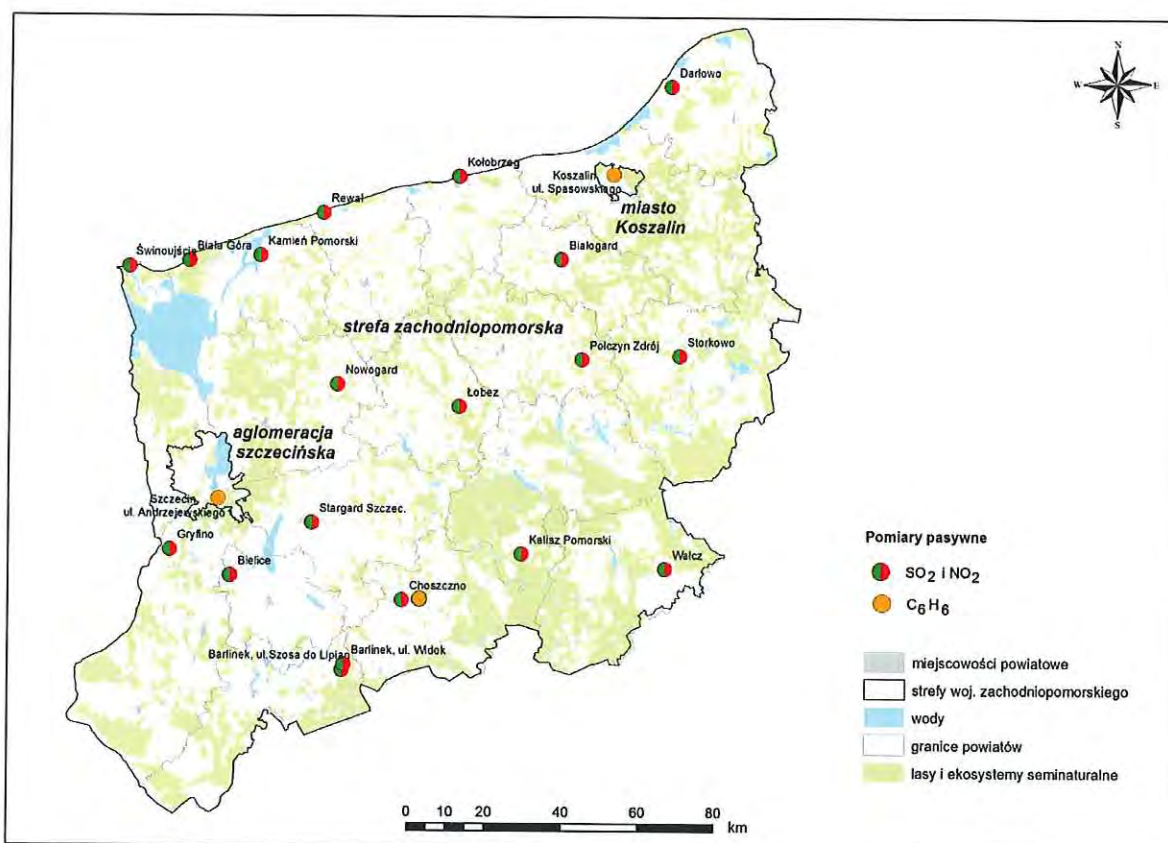
Pomiary pasywne SO_2 , NO_2 i benzenu

W latach 2016-2020 prowadzone będą pomiary pasywne SO_2 i NO_2 w cyklach miesięcznych. Pomiary będą wykonywane w 19 punktach (38 stanowisk) w strefie zachodniopomorskiej, rozmieszczonych na obszarach poszczególnych powiatów tej strefy. Pomiary jakości powietrza wykonywane na stacjach Biała Góra (Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego UAM w Białej Górze) i Storkowo (Stacja Geoekologiczna UAM w Storkowie) będą także wykorzystywane na poziomie krajowym na potrzeby realizacji zadania: *Zintegrowany monitoring środowiska przyrodniczego*.

W latach 2016-2020 prowadzone będą także pomiary benzenu metodą pasywną w trzech punktach województwa – po jednym w każdej strefie: w aglomeracji szczecińskiej (ul. Andrzejewskiego), Koszalinie (ul. Spasowskiego) i Choszcznie (strefa zachodniopomorska). Będą to pomiary okresowe z 14% pokryciem czasu prowadzone przez 8 tygodni równomiernie w ciągu roku – po 2 tygodnie w każdym kwartale – zgodnie z wymaganiami jakie powinny spełniać wyniki pomiarów okresowych – Tabela 2 w załączniku 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1032).

Pomiary SO_2 , NO_2 i benzenu wykonywane metodą pasywną nie zostaną wykorzystane w rocznych ocenach jakości powietrza. Pomiary takie będą natomiast stanowiły istotne źródło informacji o poziomach ich stężeń na obszarach powiatów, gdzie brak jest innych danych pomiarowych.

Mapa 3.1.4. Lokalizacja punktów pomiarów pasywnych SO_2 , NO_2 i benzenu w województwie zachodniopomorskim w latach 2016-2020



Inne pomiary

Poza omówionym wyżej programem pomiarowym obejmującym substancje, dla których ustalone zostały kryteria oceny jakości powietrza (poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe i poziomy celu długoterminowego), WIOŚ w Szczecinie kontynuował będzie w latach 2016-2020 manualne pomiary formaldehydu w punkcie w Szczecinku przy ul. Przemysłowej, uwzględniając specyficzne źródła tego zanieczyszczenia występujące na obszarze Szczecinka.

Sposób gromadzenia danych

Dane ze stacji będą gromadzone w wojewódzkiej bazie danych (CAS) oraz bazie danych monitoringu jakości powietrza JPOAT2.0 (działającej w ramach SI EKOINFONET) i będą zasilać krajowy system oceny jakości powietrza. Ponadto, zgodnie z wymogami dotyczącymi raportowania, dane będą przekazywane do europejskiej bazy danych (AIRBASE+).

Sposób i zakres oceny

Na podstawie wyników pomiarów i obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, zgodnie z art. 89 ustawy – Poś, WIOŚ w Szczecinie będzie wykonywał roczne oceny jakości powietrza wraz z klasyfikacją stref.

Informacje dotyczące przekazywania danych

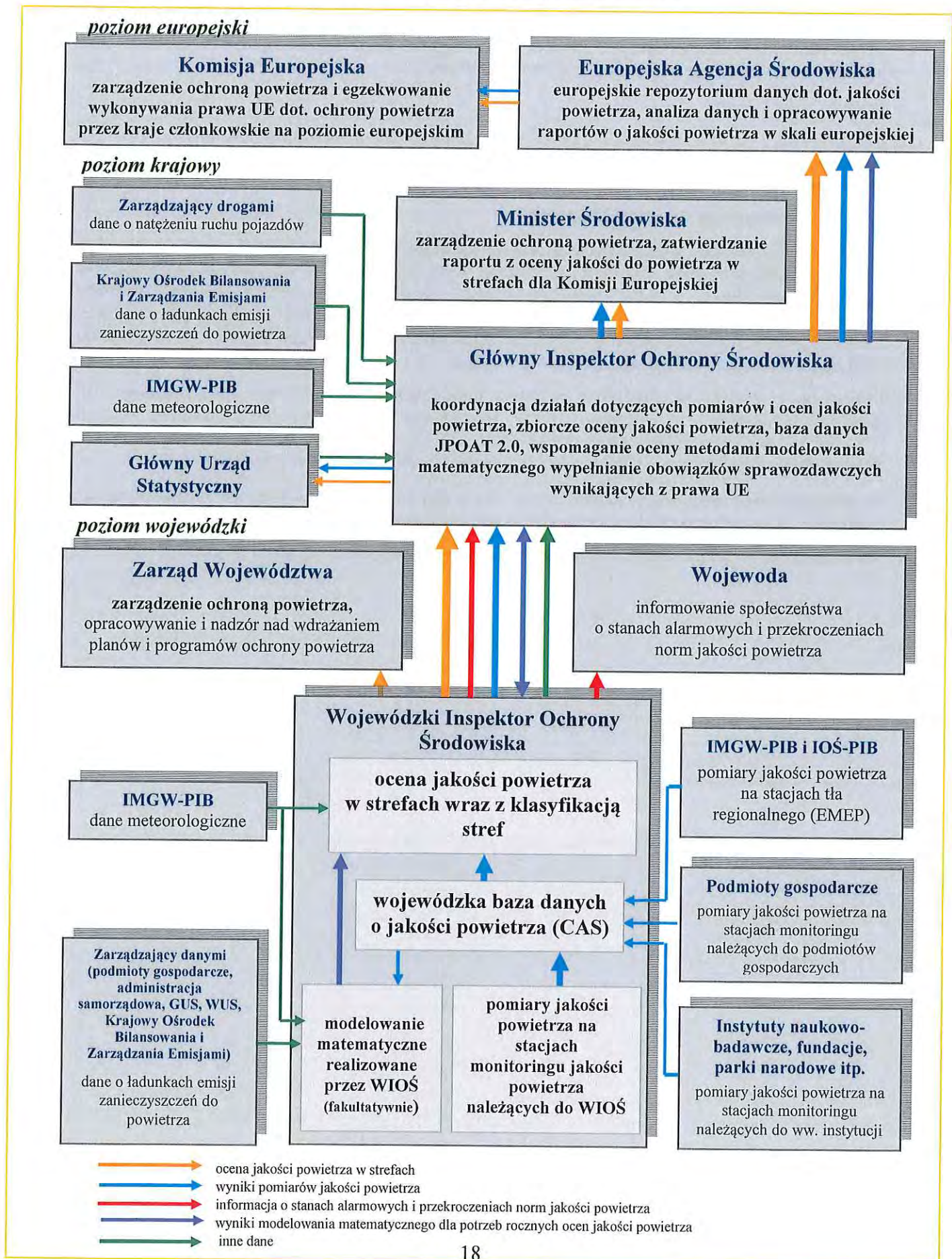
Wyniki ocen rocznych jakości powietrza wraz z klasyfikacją stref za rok 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019, wykonanych przez WIOŚ w Szczecinie, będą przekazywane do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego w celu opracowania bądź aktualizacji programów ochrony powietrza w strefach wskazanych do ich wykonania oraz w celu monitorowania skuteczności wcześniej opracowanych programów. Wyniki tych ocen będą także przekazywane do GIOŚ i posłużą do wykonania zbiorczych ocen jakości powietrza w Polsce.

Informacje o ryzyku przekroczenia poziomu informowania, alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu oraz o wystąpieniu przekroczenia tych poziomów, WIOŚ w Szczecinie będzie przekazywał do Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego oraz Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W przypadku zaistnienia ryzyka przekroczeń poziomu alarmowego ozonu, WIOŚ w Szczecinie będzie korzystał z prognoz zanieczyszczenia powietrza ozonem wytwarzanych przez GIOŚ.

Schemat przepływu informacji dotyczących jakości powietrza przedstawiono na Rysunku 3.1.1.

Rysunek 3.1.1. Schemat przepływu informacji dotyczących jakości powietrza



Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

Wyniki oceny jakości powietrza za lata 2016-2020 będą upowszechniane na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie www.wios.szczecin.pl

Informacje z zakresu monitoringu powietrza będą udostępniane:

- w sposób ciągły – aktualne, surowe dane z pomiarów automatycznych funkcjonujących w systemie informatycznym WIOŚ,
- w trybie miesięcznym – wyniki pomiarów manualnych o czasie uśredniania 24 godziny,
- w trybie rocznym – wyniki pomiarów pasywnych i innych z rocznym czasem uśredniania,
- w formie rocznych ocen jakości powietrza oraz klasyfikacji stref dla województwa zachodniopomorskiego.

W zależności od potrzeb użytkowników (powiaty, gminy, szkoły, uczelnie, itd.) tworzone będą raporty cząstkowe dotyczące jakości powietrza na danym obszarze.

Na wniosek zainteresowanych, podobnie jak w latach poprzednich, wydawane będą informacje dotyczące określania tła zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze, a także opinie ekologiczne dla tzw. zielonych szkół.

Po transpozycji do prawodawstwa polskiego dyrektywy Komisji Europejskiej z dnia 28 sierpnia 2015 r., zmieniającej niektóre załączniki do dyrektyw 2004/107/WE i 2008/50/WE ustanawiającej przepisy dotyczące metod referencyjnych, walidacji danych i lokalizacji stanowisk pomiarowych do oceny jakości powietrza, system pomiarów i ocen jakości powietrza, w miarę dostępności środków finansowych, WIOŚ dostosuje system pomiarów jakości powietrza do wymagań zawartych w tym dokumencie.

Zadanie: Wspomaganie systemu rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego

Realizacja zadania wynika z zapisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, zalecających stosowanie modelowania jako metody uzupełniającej pomiary jakości powietrza lub w szczególnych warunkach je zastępującą oraz zapisów w decyzji wykonawczej Komisji 2011/850/EU z dnia 12 grudnia 2011 r. ustanawiającej zasady stosowania dyrektyw 2004/107/WE i 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do systemu wzajemnej wymiany informacji oraz sprawozdań dotyczących jakości otaczającego powietrza (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 86-106) odnośnie konieczności raportowania danych przestrzennych do Komisji Europejskiej, w tym obszarów, na których miało miejsce przekroczenie norm jakości powietrza.

Celem realizacji zadania jest uzyskanie rozkładu przestrzennego stężeń zanieczyszczeń dla potrzeb rocznych ocen jakości powietrza, co pozwoli na bardziej dokładne określenie lokalizacji i powierzchni obszarów, na których wystąpiły przekroczenia norm stężeń zanieczyszczeń powietrza, a także określenie liczby osób narażonych na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza.

W latach 2016-2020 obliczenia będą stanowiły istotny element w systemie oceny jakości powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego. WIOŚ w Szczecinie będzie prowadził prace związane z obliczeniami modelowymi, w oparciu o wymaganą inwentaryzację emisji. Obliczenia te zostaną wykorzystane do wykonania rocznych ocen jakości powietrza oraz do weryfikacji oceny pięcioletniej za lata 2014-2018. Uzyskany w wyniku obliczeń modelowych przestrzenny rozkład stężeń zanieczyszczeń pozwoli na wskazanie obszarów najbardziej narażonych na przekroczenia poziomów dopuszczalnych i innych kryteriów oceny. Do realizacji tego zadania w latach 2016-2020 WIOŚ w Szczecinie wykorzysta informacje pozyskiwane w ramach zadania: *Pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji zadań w ramach monitoringu jakości powietrza.*

Obliczenia modelowe wykonywane będą dla substancji: SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzen, pył PM₁₀, PM_{2,5} oraz Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)piren w PM₁₀ z uwzględnieniem przemian chemicznych. Dane

meteorologiczne pozyskiwane będą z modelu WRF (The Weather Research and Forecasting), który jest mezoskalowym modelem meteorologicznym zaprojektowanym do symulacji i prognozowania cyrkulacji atmosferycznej. Modelowanie będzie prowadzone w siatkach obliczeniowych: 1 x 1 km na obszarze województwa zachodniopomorskiego, 250 x 250 m w aglomeracji szczecińskiej, w mieście Koszalin i pozostałych miastach powiatowych. Wizualizacja informacji emisyjnej i imisyjnej, z uwzględnieniem udziału poszczególnych typów zanieczyszczeń w strefach województwa zachodniopomorskiego będzie przedstawiona przy wykorzystaniu narzędzi GIS. Stosowany model będzie weryfikowany w oparciu o pomiary automatyczne, pasywne i manualne.

Na potrzeby rocznych ocen jakości powietrza WIOŚ w Szczecinie będzie również wykorzystywał wyniki modelowania jakości powietrza pod kątem ozonu przekazywane przez GIOŚ. Ponadto, od roku 2016 GIOŚ we współpracy z wojewódzkimi inspektoratami ochrony środowiska będzie prowadził prace, mające na celu wdrożenie na poziomie krajowym modelowania jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz dwutlenku siarki (SO₂) i dwutlenku azotu (NO₂) do systemu rocznych ocen jakości powietrza wykonywanych w WIOŚ, o czym mowa również w zadaniu: *Badanie i ocena jakości powietrza w strefach*.

Zadanie: Pięcioletnia ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza

Obowiązek wykonywania weryfikacji systemu oceny jakości powietrza w strefach wynika z art. 88 ustawy – Poś transponującej do prawa polskiego wymagania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu.

W 2019 roku WIOŚ w Szczecinie dokona weryfikacji systemu pomiarów i ocen jakości powietrza za lata 2014-2018 w trzech strefach województwa zachodniopomorskiego (aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin i strefa zachodniopomorska) na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania ocen prowadzonych corocznie dla SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM10, PM2,5, benzenu, CO oraz Pb, As, Cd, Ni i B(a)P w PM10. Po wykonaniu tej oceny WIOŚ w Szczecinie zmodyfikuje wojewódzki system pomiarów i ocen jakości powietrza.

Wyniki wstępnej oceny jakości powietrza będą upowszechniane na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie www.wios.szczecin.pl

Zadanie: Monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych

Podstawa prawna

Obowiązek pomiarów składu pyłu pod kątem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) wynika z art. 4 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu.

Cel realizacji zadania

Celem zadania jest określenie udziału benzo(a)pirenu w wielopierścieniowych węglowodorach aromatycznych zawartych w pyłe PM10.

Program pomiarowy

W latach 2016-2020 w 1 punkcie monitoringu tła miejskiego w województwie zachodniopomorskim (Szczecin, ul. Andrzejewskiego), w którym prowadzi się pomiary pyłu PM10 i benzo(a)pirenu w PM10, będą kontynuowane pomiary benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(j)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu i dibenzo(a,h)antracenu w pyłe PM10.

Sposób gromadzenia danych i przekazywania danych

Dane z monitoringu tła miejskiego pod kątem WWA będą gromadzone w wojewódzkich bazach danych (CAS) oraz bazie danych monitoringu jakości powietrza JPOAT2,0 (działającej w ramach SI EKOINFONET) i będą zasilać krajowy system oceny jakości powietrza. Ponadto, zgodnie z wymogami dotyczącymi raportowania, dane te będą przekazywane do europejskiej bazy danych (AIRBASE+).

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

Wyniki powyższych badań z lat 2015-2019 posłużą do sporządzenia przez GIOŚ krajowych rocznych ocen zanieczyszczenia powietrza wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi w Polsce.

Zadanie: Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia

Podstawa prawna

Obowiązek pomiarów pyłu PM_{2,5} dla potrzeb wyznaczenia krajowego wskaźnika średniego narażenia¹ wynika z art. 15 ust. 3 oraz załącznika XIV sekcja A dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str.1), transponowanego do polskiego prawodawstwa ustawą z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 460) oraz rozporządzeniami do ustawy Poś. Przepisami prawnymi dotyczącymi tego zadania, są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) – art. 26 oraz art. 86a-86c, art. 94;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1029);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2012 r. w sprawie krajowego celu redukcji narażenia (Dz. U. z 2012 r., poz. 1030);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 1034).

Cel realizacji zadania

Celem zadania jest monitorowanie narażenia ludzi na pył drobny poprzez monitorowanie procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia i pułapu stężenia ekspozycji² na pył PM_{2,5}.

Program pomiarowy

W latach 2016-2020 w województwie zachodniopomorskim kontynuowane będą pomiary stężeń pyłu PM_{2,5} dla potrzeb określenia krajowego celu redukcji narażenia w dwóch punktach tła miejskiego:

- w aglomeracji szczecińskiej (Szczecin, ul. Andrzejewskiego),
- w Koszalinie, przy ul. Spasowskiego (miasto o liczbie ludności 108 605 – według stanu na dzień 31.12.2014 r.).

Sposób gromadzenia i przekazywania danych

Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia będą gromadzone w wojewódzkiej bazie danych (CAS) oraz bazie

¹ Krajowy wskaźnik średniego narażenia oznacza średni poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie pomiarów przeprowadzonych na obszarach tła miejskiego w miastach o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. i aglomeracjach na terenie całego kraju.

² Pułap stężenia ekspozycji jest to poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty do 2015 roku; pułap stężenia ekspozycji jest standardem jakości powietrza.

danych monitoringu jakości powietrza JPOAT2,0 (działającej w ramach SI EKOINFONET) i będą zasilaly krajowy system oceny jakości powietrza. Ponadto, zgodnie z wymogami dotyczącymi raportowania będą przekazywane do europejskiej bazy danych (AIRBASE+).

Sposób i zakres oceny

Wskaźniki średniego narażenia oraz krajowy wskaźnik średniego narażenia (KWSN) będą obliczane przez GIOŚ. Wartość krajowego wskaźnika średniego narażenia, w tym wskaźnika średniego narażenia dla aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin będzie ogłaszana przez Ministra Środowiska, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do 30 września każdego roku.

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

Informacje na temat punktów pomiarowych pyłu PM_{2,5}, w których prowadzone będą pomiary dla wskaźnika średniego narażenia wraz z wynikami pomiarów prezentowane będą na stronie internetowej GIOŚ www.gios.gov.pl. Ponadto, w terminie do 31 października każdego roku, na stronie tej udostępniana będzie informacja na temat wartości wskaźników średniego narażenia dla wszystkich aglomeracji i miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. oraz wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia.

Zadanie: Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża

Cel realizacji zadania

Celem realizacji zadania jest dostarczenie danych o ładunkach substancji zakwaszających, biogenów oraz metali ciężkich deponowanych do podłoża wraz z opadem atmosferycznym. Dane te umożliwiają śledzenie trendów i tym samym ocenę skuteczności programów redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza. Ponadto, mogą być wykorzystywane do bilansowania związków eutrofizujących w ramach ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa.

Wyniki monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych będą wykorzystywane do analizy wpływu redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynikających m.in. z wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str.17-119) oraz z projektu nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie redukcji krajowych poziomów emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń powietrza, na depozycję zanieczyszczeń do podłoża. Ponadto, wyniki badań chemizmu opadów atmosferycznych będą wykorzystywane w gospodarowaniu wodami.

Program pomiarowy

W latach 2016-2020, w województwie zachodniopomorskim monitoring chemizmu opadów będzie kontynuowany według dotychczasowego programu, jako zadanie krajowe z udziałem Laboratorium WIOŚ w Szczecinie. Badania chemizmu opadów atmosferycznych w województwie prowadzone są na stacji monitoringowej położonej w Świnoujściu, a wysokość opadu mierzona jest na 14 posterunkach opadowych. Opad atmosferyczny mokry (woda opadowa) zbierany jest w sposób ciągły i analizowany w cyklach miesięcznych. Analizy składu fizykochemicznego opadów wykonywane są przez WIOŚ w Szczecinie. W miesięcznych próbach oznaczane są: odczyn, chlorki, siarczany, przewodność, azot amonowy, suma azotu azotanowego i azotynowego (NO_x), azot ogólny, fosfor ogólny, magnez, wapń, sód, potas, cynk, chrom, kadm, nikiel, miedź i ołów.

Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań chemizmu opadów atmosferycznych docelowo będą gromadzone w bazie danych monitoringu jakości powietrza JPOAT2,0, działającej w ramach SI EKOINFONET.

Sposób i zakres oceny

Szacowanie miesięcznych i rocznych depozycji oraz ocenę w powiązaniu z wrażliwością receptorów (gleb, ekosystemów glebowo-leśnych, wód powierzchniowych) będzie wykonywał Instytut

Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) we Wrocławiu, sprawujący merytoryczny nadzór nad realizacją programu. Ocena badań wód opadowych dokonywana jest również przez IMGW we Wrocławiu. WIOŚ w Szczecinie otrzymuje roczne zestawienia wyników pomiarów stężeń oraz wyniki obliczeń depozycji dla województwa zachodniopomorskiego.

Zadanie: Pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji zadań w ramach monitoringu jakości powietrza

Zadanie obejmuje gromadzenie zarówno przez WIOŚ, jak i GIOŚ danych o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń objętych systemem oceny jakości powietrza dla potrzeb rocznych ocen jakości powietrza, w tym wspomaganie ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego (zadanie: *Badanie i ocena jakości powietrza w strefach* i zadanie: *Wspomaganie systemu rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego*), ocen mających na celu ustalenie odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza (zadanie: *Pięcioletnia ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza*) oraz prognoz długo - i krótkoterminowych (zadanie: *Długoterminowe prognozy stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz określenie tła zanieczyszczeń* i zadanie: *Krótkoterminowe prognozy zanieczyszczenia powietrza*).

Zadania: *Długoterminowe prognozy stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz określenie tła zanieczyszczeń* i *Krótkoterminowe prognozy zanieczyszczenia powietrza* są realizowane na poziomie krajowym przez GIOŚ.

Zakłada się, iż w latach 2016-2020, inwentaryzacje emisji zanieczyszczeń do powietrza będą wykonywane na poziomie krajowym na zlecenie GIOŚ oraz będą weryfikowane i uzupełniane przez WIOŚ w Szczecinie, między innymi w oparciu o dane gromadzone w ramach działalności kontrolnej. Docelowo zakłada się, iż zadanie związane z prowadzeniem bazy danych o emisjach zanieczyszczeń do powietrza dla potrzeb modelowania jakości powietrza, będzie realizowane przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, umiejscowiony w Instytucie Ochrony Środowiska – PIB. Do czasu pełnego wdrożenia wsparcia rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego na poziomie krajowym, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska prowadzące wojewódzkie bazy danych o emisjach zanieczyszczeń do powietrza dla potrzeb modelowania jakości powietrza będą kontynuować realizację tego zadania. Dane gromadzone w bazach wojewódzkich będą wykorzystywane do aktualizacji bazy krajowej.

Zakłada się możliwość bezpłatnego dostępu GIOŚ oraz WIOŚ do zasobów bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji ulokowanej w Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

3.2. Podsystem monitoringu jakości wód

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości wód, zgodnie art. 26 ustawy – Poś, jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących jakości wód śródlądowych powierzchniowych i podziemnych oraz wód morskich. Podsystem monitoringu jakości wód obejmuje:

- monitoring wód powierzchniowych – wody śródlądowe, wody przejściowe i przybrzeżne,
- monitoring jakości wód podziemnych,
- monitoring Morza Bałtyckiego.

3.2.1. Monitoring wód powierzchniowych – wody śródlądowe, wody przejściowe i przybrzeżne

W ramach podsystemu monitoringu jakości wód powierzchniowych, w latach 2016-2020 na terenie województwa będą realizowane następujące zadania:

- badania i ocena stanu rzek,
- badania i ocena stanu jezior,
- badania i ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych,
- badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach i jeziorach,
- obserwacje elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych,
- wdrażanie wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie prowadzi badań zbiorników zaporowych.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. W realizacji zadania obejmującego badania i ocenę jakości osadów dennych WIOŚ w Szczecinie nie będzie uczestniczył. Zadania te wykonywane są na poziomie krajowym. Uzyskane wyniki prac wykorzystane zostaną przez WIOŚ do sporządzania raportów, programów i ocen wód powierzchniowych.

Celem wykonywania badań jest dostarczenie wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Monitoring oraz działania planowane i realizowane są zgodnie z sześcioletnim cyklem gospodarowania wodami, wynikającym z przepisów prawa krajowego, transponujących wymagania dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1-73, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 15, tom 5, str. 275-346) zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. W trakcie trwania opisywanego Programu obowiązywał będzie trzeci cykl gospodarowania wodami (2016-2021).

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) – art. 26;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469, z późn. zm.), art. 38a ust. 2 i 3, art. 47, art. 155a, art. 155b;

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2015 r., poz. 1235, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258, poz. 1550);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1558);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093);
- umowa z dnia 19 maja 1992 roku między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych;
- Konwencja z dnia 9 kwietnia 1992 r. o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346);
- rozporządzenie dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. Nr 227, poz. 1485).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1584).

Wyniki prac i badań, oprócz realizacji wyżej określonego celu podstawowego, posłużą także do wypełnienia przez Polskę w latach 2016-2020 obowiązków sprawozdawczych wobec Komisji Europejskiej (raporty, o których mowa w Ramowej Dyrektywie Wodnej 2000/60/WE oraz Dyrektywie 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzące ze źródeł rolniczych). Ponadto, w ramach podsystemu wypełniane będą zobowiązania Polski wynikające ze współpracy z Komisją Helsińską oraz Europejską Agencją Środowiska, obejmujące m.in. przekazywanie danych krajowych o jakości wód rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych.

W latach 2016-2020 wdrażane będą dodatkowe wymagania określone dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str.1).

Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) realizowany będzie w ramach monitoringu diagnostycznego (rzeki, jeziora, wody przejściowe i przybrzeżne oraz jednolite części wód w obszarach ochrony siedlisk i gatunków), operacyjnego (rzeki, jeziora oraz wody przejściowe i przybrzeżne), badawczego oraz dla wszystkich kategorii wód - monitoringu obszarów chronionych. Monitoring obszarów chronionych będzie prowadzony w JCWP znajdujących się na obszarach:

- zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych,
- przeznaczonych do wykorzystania rekreacyjnego, w tym kąpieliskowego,
- wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,

- położonych na obszarach sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych, których stan jest zależny od jakości wód powierzchniowych.

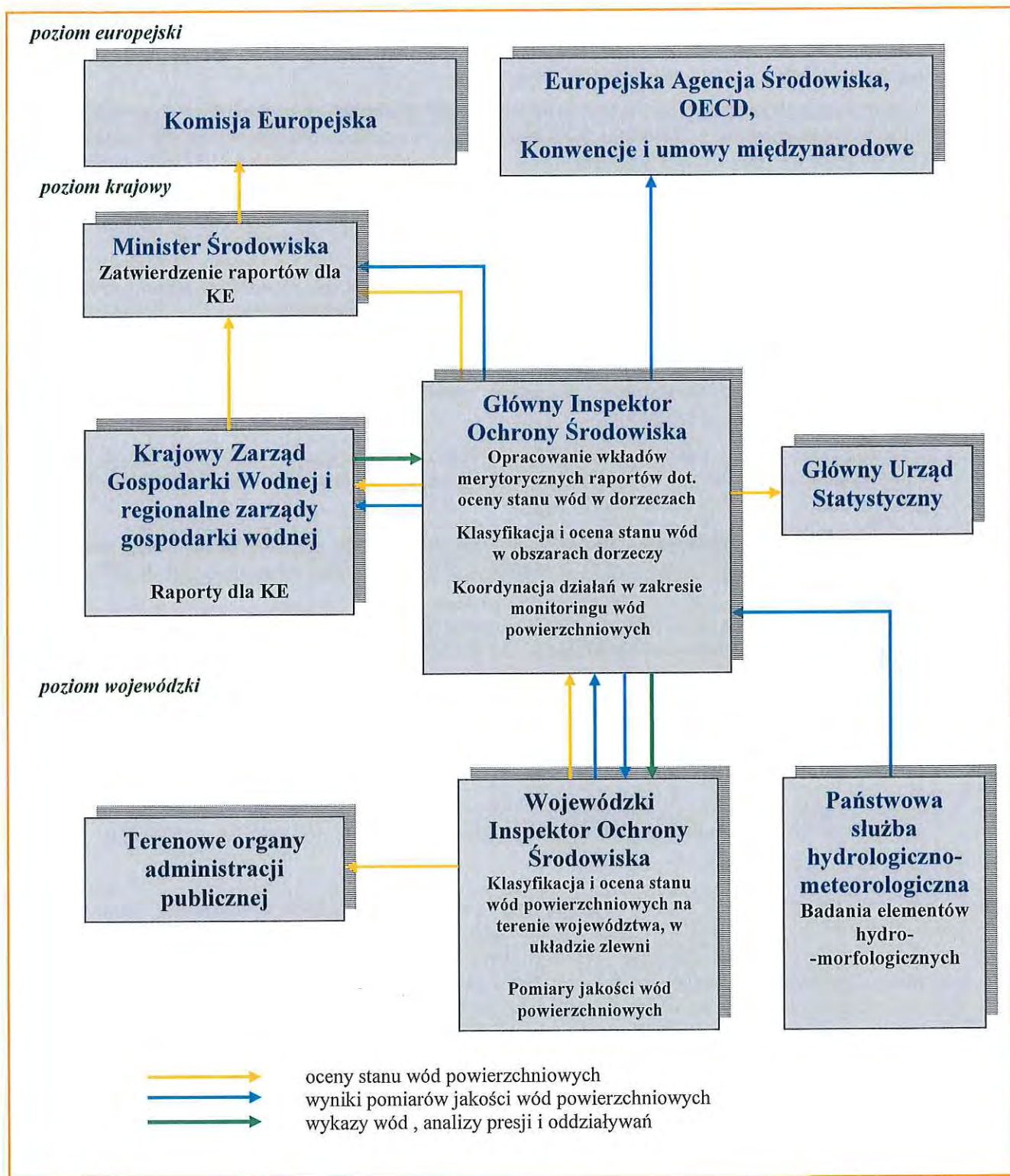
Punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu zlokalizowane zostały w oparciu o wykazy wód, zaktualizowane charakterystyki jednolitych części wód, a także wykazy wielkości emisji, o których mowa w art. 113 ustawy – Prawo wodne, przekazane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW) do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), z uwzględnieniem danych własnych WIOŚ o emisjach do wód. Podstawę planowania monitoringu stanowiła także sieć monitoringu wód powierzchniowych realizowanego w latach 2010-2015 oraz wyniki badań przeprowadzonych w okresie 2010-2014.

W ramach monitoringu badawczego realizowane będą badania wynikające z zobowiązań międzynarodowych: monitoring badawczy graniczny i monitoring badawczy intensywnego monitorowania. Monitoring badawczy prowadzony będzie także w JCWP, w których na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego zaobserwowano stężenia substancji priorytetowych powyżej granicy oznaczalności ale poniżej wartości granicznej dla norm środowiskowych. Decyzja o rozpoczęciu w danej jednolitej części wód monitoringu badawczego mającego na celu określenie wpływu zanieczyszczenia na jakość wód, może być podjęta w trakcie realizacji wojewódzkiego programu monitoringu środowiska. Rozpoczęcie realizacji monitoringu badawczego nie wymaga akceptacji Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i aneksowania wojewódzkiego programu monitoringu środowiska, a informacja o tych zmianach zostanie przekazana do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Wyniki badań uzyskanych w ramach monitoringu wód powierzchniowych gromadzone będą w bazach danych oraz przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W jednolitych częściach wód objętych monitoringiem diagnostycznym, wykonywana będzie ocena stanu ekologicznego i chemicznego (lub potencjału ekologicznego w przypadku sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód). Dla jednolitych części wód objętych monitoringiem operacyjnym, ocena stanu wykonywana będzie corocznie, w zakresie wynikającym ze zrealizowanego w danym roku programu badawczego (ocena stanu ekologicznego, względnie, w przypadku sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód, potencjału ekologicznego i/lub ocena stanu chemicznego).

Rysunek 3.2.1. Schemat przepływu informacji dotyczących jakości wód powierzchniowych.



Zadanie: **Badania i ocena stanu rzek**

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.), art. 26;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 469, z późn. zm.), art. 38a ust. 2 i 3, art. 47, art. 155a, art. 155b, art. 156;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258, poz. 1549);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258, poz. 1550);
- rozporządzenie MŚ z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1558);
- rozporządzenie MŚ z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093);
- umowa z dnia 19 maja 1992 roku między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych;
- Konwencja z dnia 9 kwietnia 1992 r. o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346);
- rozporządzenie dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r. poz. 1584).

Cel realizacji zadania

Celem monitoringu wód rzecznych jest uzyskanie informacji i danych dotyczących stanu wód, niezbędnych do gospodarowania wodami w dorzeczach, stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy ich jakości oraz ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Program pomiarowy

Zakres i częstotliwość badań oraz kryteria klasyfikacji stanu wód określają rozporządzenia wykonawcze do ustawy *Prawo wodne*.

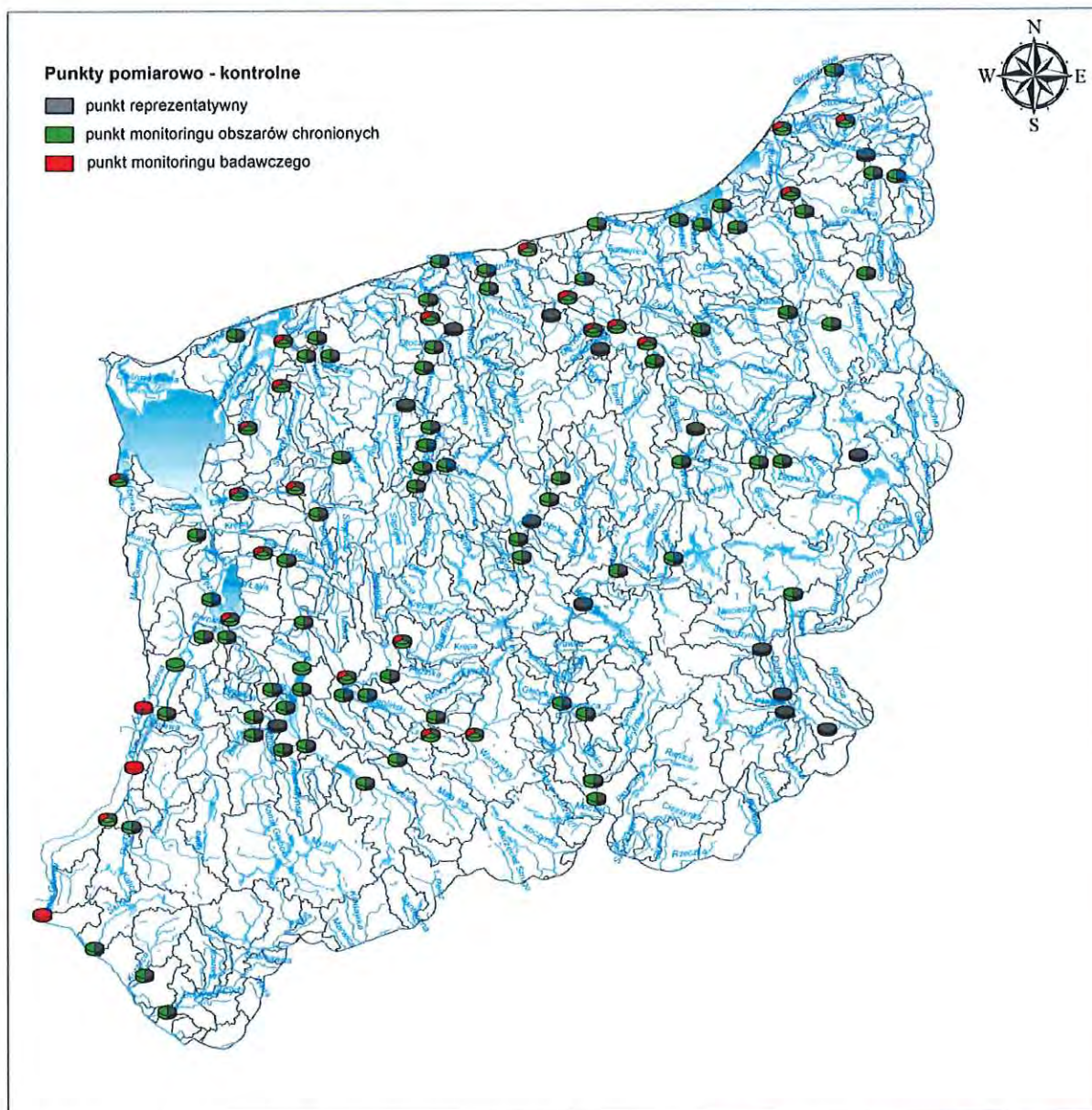
Monitoring wód w latach 2016-2020 realizowany będzie w ramach trzeciego cyklu gospodarowania wodami obejmującego lata 2016-2021.

Spośród 362 jednolitych części wód rzecznych wydzielonych na terenie województwa zachodniopomorskiego do monitorowania wytypowano 106 JCWP. Badania tych JCWP prowadzone będą według programu obejmującego monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy i monitoring

obszarów chronionych w 111 punktach pomiarowo-kontrolnych, z czego 106 to punkty reprezentatywne dla oceny JCWP.

Zestawienie liczby jednolitych części wód rzecznych i punktów pomiarowo-kontrolnych planowanych do monitorowania w ramach poszczególnych programów monitoringu w latach 2016-2020 znajduje się w Tabeli 3.2.1.1 (Załącznik 3). Lista ppk zlokalizowanych na ciekach planowanych do monitorowania w latach 2016-2020 znajduje się w Tabeli 3.2.1.2.1 (Załącznik 4), ich lokalizację obrazuje Mapa 3.2.1.1.

Mapa 3.2.1.1. Lokalizacja punktów pomiarowo kontrolnych monitoringu rzek województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020



W latach 2016-2020 przebadane zostaną wszystkie reprezentatywne punkty monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP objęte monitoringiem diagnostycznym (raz na 6 lat) lub operacyjnym (dwukrotnie w cyklu wodnym) oraz wszystkie punkty na jednolitych częściach wód wyznaczonych jako obszary chronione.

Zakres i częstotliwość badań w poszczególnych punktach pomiarowych zaplanowano zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r.

Nr 258, poz. 1550) wraz ze zmianami wprowadzonymi przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1558) oraz uzgodnieniami Grupy Ekspertów ds. monitoringu wód polsko-niemieckiej Grupy Roboczej W2.

Częstotliwość i zakres badań w poszczególnych punktach pomiarowych są wypadkową rodzaju punktu oraz celu, dla którego dany punkt pomiarowo-kontrolny został wyznaczony. W sytuacji przypisania danego punktu do kilku sieci, realizowany program pomiarowy jest sumą programów określonych dla każdej z nich.

Monitoring diagnostyczny

Programem monitoringu diagnostycznego objętych zostanie 50 JCWP rzecznych. Sieć reprezentatywnych punktów pomiarowo-kontrolnych wyznaczonych do realizacji monitoringu diagnostycznego została zaplanowana w sposób umożliwiający spójny i kompleksowy przegląd stanu wód na obszarze dorzeczy, z uwzględnieniem zróżnicowania jednolitych części wód pod względem typologii abiotycznej. Przy budowie sieci diagnostycznej bazowano na przekrojach objętych tym rodzajem monitoringu w poprzednim cyklu pomiarowym. Program monitoringu diagnostycznego realizowany będzie w latach 2016-2018 w 50 punktach reprezentatywnych (19 punktów w 2016 roku, 21 w roku 2018 i 10 w roku 2019).

W każdym punkcie diagnostycznym badane będą elementy biologiczne (fitoplankton, fitobentos, makrofity oraz makrobezkręgowce bentosowe), elementy fizykochemiczne (wspierające elementy biologiczne) oraz wskaźniki chemiczne charakteryzujące występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Ponadto, podczas poboru prób biologicznych, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie będzie prowadził obserwacje elementów hydrologicznych i morfologicznych. Wyniki tych obserwacji będą zapisywane w protokołach terenowych. Na poziomie krajowym program monitoringu rzek zostanie uzupełniony o badania i oceny ichtiofauny.

Dla potrzeb oceny stanu chemicznego jednolitych części wód objętych monitoringiem diagnostycznym, w latach 2016-2018 wykonane będą oznaczenia 35¹ substancji przeznaczonych do badania w wodzie oraz 6 substancji przeznaczonych do badania w biocie (zadanie realizowane na poziomie krajowym, na zlecenie GIOŚ). Spośród substancji przeznaczonych do badań w matrycy biologicznej, w wodzie kontynuowane będą badania substancji, które wykazały w poprzednim cyklu wodnym przekroczenia środowiskowych norm jakości, oraz dla których odnotowano istotne wystąpienia (stężenia powyżej granicy oznaczalności wyższe niż 30% środowiskowej normy jakości).

Od 2019 roku program badawczy zostanie rozszerzony o badania 12 substancji dotychczas niemonitorowanych; 7 substancji w wodzie (12 razy w roku, realizacja przez WIOŚ) oraz 5 substancji w biocie (realizacja przez GIOŚ).

Monitoring operacyjny

Programem monitoringu operacyjnego objęte zostaną jednolite części wód uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (zgodnie z wykazem sporządzonym przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) oraz te JCWP, w których jest lub było zlokalizowane źródło zanieczyszczeń o potencjalnej możliwości zrzutu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w szczególności substancji priorytetowych, lub dla których wyniki monitoringu diagnostycznego wykazały, że jedna z badanych substancji występuje w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia.

Sieć monitoringu operacyjnego tworzy 105 punktów reprezentatywnych. Zakres i częstotliwość badań ustalono osobno dla każdego punktu pomiarowego, w zależności od charakteru presji. W ramach tego rodzaju monitoringu badane będą elementy biologiczne (co najmniej jeden wybrany element), wskaźniki charakteryzujące stan fizyczny, w tym warunki termiczne, wskaźniki charakteryzujące warunki tlenowe i zasolenie, odczyn pH, substancje biogenne oraz substancje szkodliwe dla

¹ 35 substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których określono środowiskowe normy jakości, w tym 27 substancji priorytetowych i 8 innych substancji zanieczyszczających

środowiska wodnego, w tym substancje priorytetowe jeśli w badanych jednolitych częściach wód występują obecnie lub występowały w przeszłości źródła uwolnienia tych substancji, lub w których w ubiegłych latach stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości.

W sześcioletnim cyklu wodnym będą wykonane dwa roczne cykle badań elementów biologicznych i fizykochemicznych. Natomiast w 29 punktach (w 12 położonych w JCWP, w których jest zlokalizowane istotne dla jakości wód źródło uwolnień substancji priorytetowych oraz w 23, w których w ubiegłych latach stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości), prowadzone będą co roku badania tych substancji (z częstotliwością 12 razy w roku).

Jeżeli wyniki uzyskane w pierwszym pełnym rocznym cyklu monitoringu operacyjnego wykażą, że stężenie badanej substancji nie przekracza dopuszczalnych wartości granicznych, częstotliwość monitorowania zostanie zmniejszona do 4 pomiarów w ciągu roku (co 3 miesiące). Gdy wszystkie uzyskane wyniki w poprzednim roku wykażą, że dana substancja nie występuje, monitorowanie takiej substancji zostanie zaprzestane.

Monitoring obszarów chronionych

Monitoring obszarów chronionych realizowany będzie w 94 punktach służących ustaleniu stanu 92 jednolitych części wód znajdujących się na obszarach chronionych. Badane JCWP rzeczne znajdują się na obszarach:

- wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (program MOPI),
- przeznaczonych do wykorzystania rekreacyjnego, w tym kąpieliskowego (program MORE),
- położonych na obszarach sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych, których stan jest zależny od jakości wód powierzchniowych (programy MDna i MOna),
- zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych (program MOEU).

Monitoring JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia prowadzony będzie w 2 ppk zlokalizowanych powyżej ujęć wody. Program MOPI realizowany będzie co roku.

Program MORE realizowany będzie w 2 JCWP, w których kąpielisko zlokalizowane jest bezpośrednio w JCWP rzecznej.

Monitoring obszarów chronionych z uwagi na występowanie JCWP na obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych prowadzony jest w wyznaczonych punktach diagnostycznych lub operacyjnych. Do tego rodzaju monitoringu (program MOEU) wytypowano 74 JCWP, w których zlokalizowane są istotne dla jakości wód źródła zanieczyszczeń komunalnych.

Monitoring jednolitych części wód rzecznych występujących na obszarach sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych, których stan jest zależny od jakości wód powierzchniowych prowadzony będzie w 56 punktach reprezentatywnych zlokalizowanych w takiej samej liczbie JCWP, w tym badania w zakresie monitoringu diagnostycznego (MDna) realizowane będą w 48 JCWP a w zakresie monitoringu operacyjnego (MOna) - w 55 JCWP.

Monitoring badawczy

Monitoring badawczy realizowany będzie w 25 punktach pomiarowych zlokalizowanych w 24 JCWP. Na 9 z nich badania prowadzone będą co roku.

Corocznie prowadzony będzie monitoring w 4 punktach granicznego odcinka Odry, wynikający z Umowy z 19 maja 1992 roku między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych (program MBTR). Zakres i częstotliwość badań w granicznym monitoringu badawczym wynika z uzgodnień Grupy Ekspertów ds. monitoringu wód polsko-niemieckiej Grupy Roboczej W2.

Co roku prowadzone będą także badania w punktach intensywnego monitorowania (program MBIN), zlokalizowanych w ujściach dużych rzek wpadających bezpośrednio do Bałtyku, w miejscach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form

i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 r. Nr 258, poz. 1550). Na terenie województwa zachodniopomorskiego są to: Odra w Krajniku Dolnym i przekroje ujściowe rzek Przymorza (Iny, Regi, Parsęty i Wieprzy z Grabową). W punktach tych 12 razy w roku badane będą metale (cynk, miedź, chrom ogólny, kadm, ołów, nikiel i rtęć), biogeny, BZT₅ oraz węglowodory ropopochodne – indeks oleju mineralnego. Wyniki badań posłużą m.in. do oceny ładunków biogenów i metali ciężkich odprowadzanych rzekami z Polski do Morza Bałtyckiego.

Badania i ocena ładunków wprowadzanych do Bałtyku stanowią wypełnienie zobowiązań Polski wynikających z Konwencji z dnia 9 kwietnia 1992 r. o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346). W celu uzyskania kompletnej i aktualnej informacji o ładunkach odprowadzanych bezpośrednio do Bałtyku rzekami oraz z punktowych źródeł zanieczyszczeń, WIOŚ w Szczecinie realizuje projekt pn.: "*Monitoring rzek Przymorza oraz Odry na potrzeby bilansu ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do Bałtyku wraz z kontrolą źródeł punktowych, z których zanieczyszczenia wprowadzane są bezpośrednio do morza, w województwie zachodniopomorskim w latach 2015 -2017*". W ramach tego projektu będą prowadzone rozszerzone badania monitoringowe ujściowych odcinków rzek Przymorza i Odry w Krajniku Dolnym oraz badania zanieczyszczeń odprowadzanych z 3 oczyszczalni ścieków. Zakres pomiarowy obejmował będzie oznaczenia związków azotu i fosforu, metali ciężkich, węglowodorów ropopochodnych, zawiesiny ogólnej, ChZT_Cr oraz BZT₅. Dodatkowo w 2016 roku zostaną wykonane badania biogenów, zasolenia i przewodności w 22 punktach zlokalizowanych na Odrze i w przekrojach ujściowych jej dopływów, na wodach przejściowych oraz badania kolejnych 3 oczyszczalni ścieków.

W ramach monitoringu badawczego przeprowadzone będą także badania substancji priorytetowych występujących w wodzie w stężeniach powyżej granicy oznaczalności ale poniżej wartości granicznej dla norm środowiskowych. Celem tych badań jest pozyskanie wiedzy o lokalizacji źródeł uwolnień występujących w wodzie substancji priorytetowych. Do badań wytypowano te wskaźniki, których stężenia były na poziomie wartości wynoszącej 30% środowiskowej normy jakości.

Monitoring badawczy zidentyfikowanych substancji priorytetowych realizowany będzie w 2016 roku w 20 JCWP w zakresie następujących substancji: difenyletery bromowane, di (2-etyloheksyl) ftalan (DEHP), kadm i jego związki, nikiel i jego związki, rtęć i jej związki oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne.

Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym JCWP rzeczonym planowanym do monitorowania w latach 2016-2020 podaje Tabela 3.2.1.3.1 (Załącznik 8), zaś wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych JCWP rzecznych w latach 2016-2020 zestawiono w Tabeli 3.2.1.4.1 (Załącznik 12).

Szczegółowy zakres i częstotliwość badań w latach 2016-2020 przedstawiają tabele 3.2.1.5.1 - 3.2.1.5.5 (Załączniki 16-20) zamieszczone także na płycie CD dołączonej do Wojewódzkiego Programu Monitoringu Środowiska.

Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań jakości wód rzecznych, do czasu wdrożenia bazy JWODA, gromadzone będą w arkuszu kalkulacyjnym Excel według ustalonego w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska (GIOŚ) formatu.

Sposób i zakres oceny

Ocena stanu jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem, będzie wykonywana corocznie w roku następującym po rocznym cyklu pomiarowym. Oceny będą prowadzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482) i w oparciu o opracowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) metodyki i wytyczne. Ocena stanu jednolitych części wód wykonywana będzie w zakresie wynikającym ze zrealizowanego w danym roku programu monitoringu (ocena stanu ekologicznego, względnie, w przypadku sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód, potencjału ekologicznego i/lub ocena stanu chemicznego), z uwzględnieniem

zasady dziedziczenia klasyfikacji wskaźników, umożliwiając wykonanie oceny w oparciu o najnowsze dostępne wyniki badań. Wyniki klasyfikacji elementów biologicznych podlegają dziedziczeniu przez sześć lat, z wyjątkiem wskaźników wykorzystywanych w ramach monitoringu operacyjnego do oceny stopnia oddziaływania presji, których wyniki klasyfikacji można dziedziczyć jedynie przez okres trzech lat. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokona weryfikacji wyników tej oceny i scalenia dla obszarów dorzeczy.

W roku 2016 sporządzone zostanie przez GIOŚ zbiorcze zestawienie oceny stanu ekologicznego (lub potencjału ekologicznego) oraz stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w latach 2010–2015. Ocena ta będzie opracowana w oparciu o analizę wyników pomiarów przeprowadzonych w latach 2010–2015 i posłuży określeniu stopnia spełnienia celów środowiskowych do końca roku 2015 przez jednolite części wód.

W roku 2019 zostanie sporządzone przez GIOŚ zbiorcze zestawienie oceny stanu ekologicznego (lub potencjału ekologicznego) oraz stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w latach 2013-2018. Dane z monitoringu w latach 2019-2020 posłużą do planowanej na rok 2022 aktualizacji zestawienia zbiorczego.

Informacje na temat przekazywania danych

Dane uzyskane w wyniku monitoringu wód rzecznych będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska najpóźniej do dnia 31 marca po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym wykonane były badania.

Oceny stanu wód na obszarze województwa oraz w układzie zlewniowym (w punktach oraz w JCWP) będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska raz w roku najpóźniej do dnia 30 kwietnia dla ppk i 30 czerwca dla JCWP po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym wykonane były badania.

Informacje na temat udostępniania i upowszechniania danych

Informacje o jakości wód rzecznych, publikowane będą w formie raportów o stanie środowiska. Corocznie na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie (www.wios.szczecin.pl), prezentowane będą oceny jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w roku minionym.

Odbiorcami danych uzyskanych w wyniku monitoringu wód rzecznych będzie administracja rządowa i samorządowa, uczelnie, szkoły, biblioteki i inni odbiorcy w zależności od potrzeb.

Zadanie: Badanie i ocena stanu jezior

Podstawy prawne

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) – art. 26,
- ustawa z dnia 18 lipca 2001r.- Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.) - art. 38a ust. 2 i 3, art. 47, art. 155a, art. 155b,
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258 poz. 1549),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 r. Nr 258, poz. 1550),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1558),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1584).

Cel realizacji zadania

Głównym celem monitoringu jest dostarczenie informacji o stanie wód jezior województwa zachodniopomorskiego, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Program pomiarowy

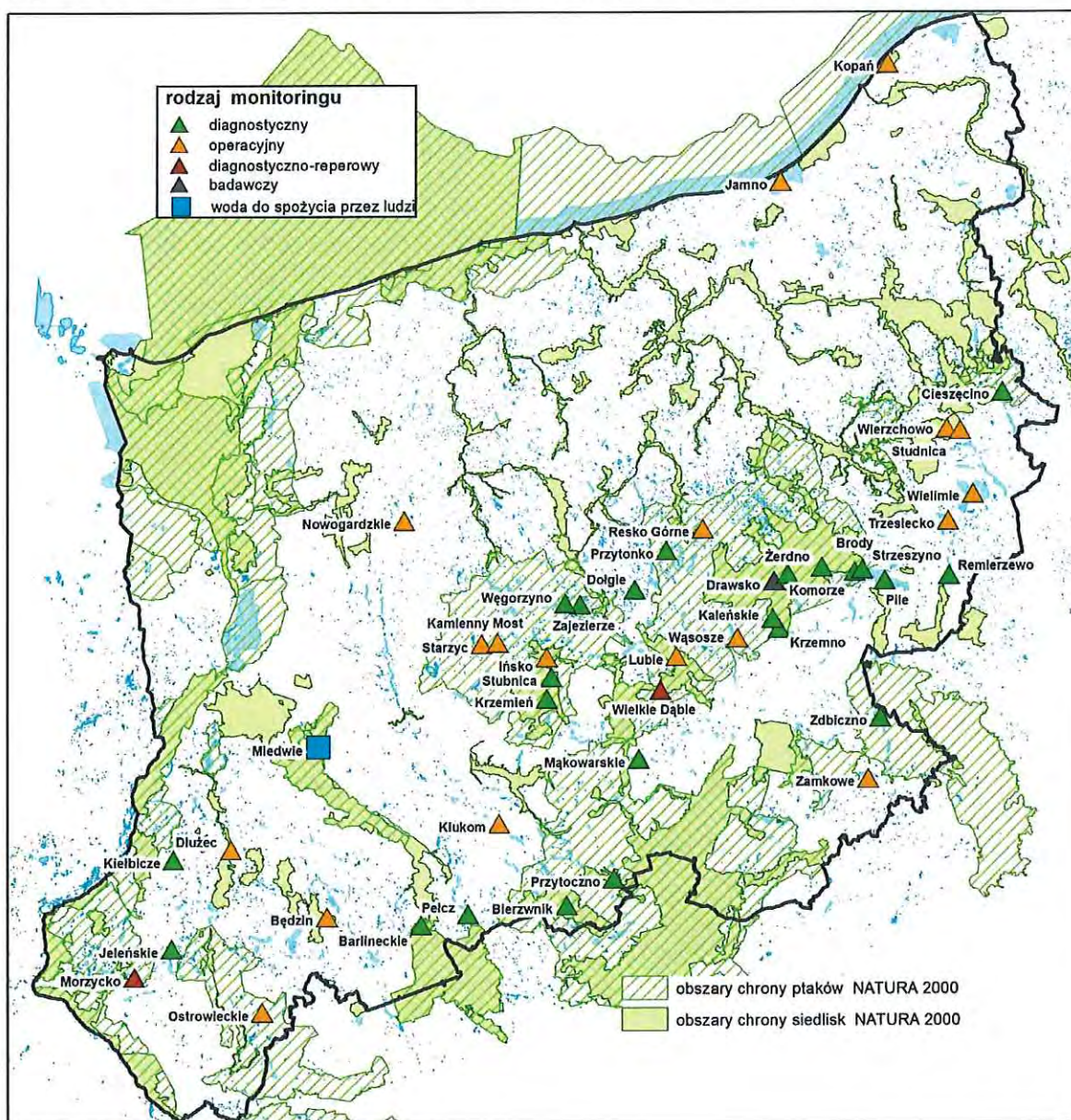
W województwie zachodniopomorskim wytypowano 45 jeziornych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), które w latach 2016 – 2020 będą badane w ramach monitoringu: diagnostycznego, operacyjnego, monitoringu obszarów chronionych lub monitoringu badawczego. Wybór JCWP jeziornych do monitoringu odzwierciedla reprezentację poszczególnych typów abiotycznych jezior w województwie, uwzględnia ich status oraz stan zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych. Informacje dotyczące uwarunkowań abiotycznych oraz uwarunkowań, które wynikają z antropopresji zostały przygotowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na potrzeby Planu Gospodarowania wodami na obszarze Polski na lata 2016-2021.

Zakresy i częstotliwość badań JCWP jeziornych będą zgodne z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 r. Nr 258, poz. 1550) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1558).

Lokalizację akwenów zaplanowanych do objęcia monitoringiem w latach 2016-2020, na obszarze województwa przedstawiono na Mapie 3.2.1.2.

Zestawienie liczby JCWP jeziornych oraz liczby punktów pomiarowo-kontrolnych planowanych do monitorowania zawiera tabela 3.2.1.1 (załącznik 3), a wykaz reprezentatywnych punktów pomiarowo-kontrolnych wraz z ich charakterystyką znajduje się w Tabeli 3.2.1.2.3 (Załącznik 5). W Tabeli 3.2.1.3.2. (Załącznik 9) zamieszczono wykaz programów monitoringowych przypisanych poszczególnym jeziornym JCWP planowanym do monitorowania, a w Tabeli 3.2.1.4.2. (Załącznik 13) wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych jeziornych JCWP. Natomiast szczegółowe programy pomiarowe na kolejne lata obowiązywania WPMS znajdują się w tabelach 3.2.1.5.1 - 3.2.1.5.5. (Załącznik 16-20), które umieszczone zostały także na załączonej płycie CD.

Mapa 3.2.1.2. Monitoring jezior województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020



Monitoring diagnostyczny

Wyniki badań i ocen jezior sieci diagnostycznej stanowią podstawę ogólnej oceny stanu JCWP jezior w całym województwie.

W latach 2016 – 2020 monitoringiem diagnostycznym zostanie objętych 23 JCWP jeziornych województwa zachodniopomorskiego. Program pomiarowy jezior wytypowanych do monitoringu diagnostycznego obejmuje badanie następujących wskaźników biologicznych: fitoplanktonu, fitobentosu, makrofitów oraz makrobezkręgowców bentosowych. Będą przeprowadzone również badania podstawowych wskaźników fizykochemicznych wspomagających ocenę biologiczną oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Na tej podstawie określony zostanie stan ekologiczny jezior naturalnych oraz potencjał ekologiczny jezior silnie zmienionych. Monitoring jezior realizowany przez WIOŚ w Szczecinie zostanie uzupełniony o ocenę ichtiofauny na podstawie badań, wykonywanych na zlecenie GIOŚ na poziomie krajowym.

Program monitoringu diagnostycznego obejmie także badania stanu chemicznego. Zakres tych badań w latach 2016-2018 to 12-krotne badania 35² substancji w wodzie oraz badania kolejnych 6 substancji w biocie (zadanie realizowane na poziomie krajowym, na zlecenie GIOŚ). W latach 2019-2020 program badania stanu chemicznego zostanie rozszerzony o badania 12 substancji dotychczas niemonitorowanych; 7 substancji w wodzie (12 razy w roku, realizacja przez WIOŚ) oraz 5 substancji w biocie (realizacja przez GIOŚ).

Do ogólnopolskiej sieci jezior diagnostyczno-reperowych należą dwa jeziora województwa zachodniopomorskiego (Morzycko i Wielkie Dąbie). Badania tych jezior mają za zadanie dostarczyć informacji o skali zmienności jakości wód w różnych warunkach antropopresji oraz ułatwić interpretację wyników badań jezior monitorowanych z mniejszą częstotliwością. Jeziora te w latach 2016 – 2020 będą badane corocznie, przy czym pełen program monitoringu biologicznego (obejmujący wszystkie elementy biologiczne) oraz wskaźniki występowania substancji syntetycznych i niesyntetycznych zostanie zrealizowany w roku 2017, a następnie w roku 2020. W pozostałych latach tego okresu będą wykonane badania fitoplanktonu i podstawowych wskaźników fizykochemicznych. Badania stanu chemicznego zostaną przeprowadzone w 2020 roku.

Monitoring operacyjny

Do monitoringu operacyjnego wytypowano 20 JCWP jeziornych, w tym 3 jeziora, których wody w latach ubiegłych zostały zaliczone do złego stanu chemicznego. W ramach monitoringu operacyjnego kontrolowane będą wody jezior zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, zgodnie z wykazem sporządzonym przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej na potrzeby planów gospodarowania wodami w dorzeczeniach. Tą formą monitoringu zostaną objęte jeziora badane w poprzednich cyklach wodnych, których stan wód nie spełniał wymagań stanu przynajmniej dobrego oraz jeziora dotychczas niemonitorowane. W grupie tej znalazły się między innymi jeziora objęte działaniami rekultywacyjnymi oraz jeziora obciążone zanieczyszczeniami z sektora komunalnego (zrzuty ścieków bezpośrednio lub pośrednio).

Monitoringiem operacyjnym również zostaną objęte 3 jeziora, które w latach 2016-2018 zostały objęte monitoringiem diagnostycznym, a w wykazie sporządzonym przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej na potrzeby planów gospodarowania wodami w dorzeczeniach zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Tak więc, łącznie monitoringiem operacyjnym zostaną objęte 23 JCWP jeziorne.

Jeziora w ramach monitoringu operacyjnego będą badane dwukrotnie w cyklu wodnym 2016-2021, w tym pierwsze badanie zostanie przeprowadzone w latach 2016-2018, a kolejne po 3 latach. Badania te będą obejmowały wskaźniki fizykochemiczne (w tym badanie substancji biogennych) oraz przynajmniej jeden wybrany wskaźnik biologiczny. Przeważnie wskazanym do badań wskaźnikiem biologicznym jest fitoplankton ale w wypadku jezior, do wód których jest dozowany koagulant (w ramach tzw. rekultywacji), wybrano także inne wskaźniki biologiczne.

Ponadto 3 jeziora, których wody zaliczono do złego stanu chemicznego, oprócz realizowania programu przedstawionego powyżej, będą także monitorowane corocznie (przez 6 lat cyklu wodnego 2016-2021) w zakresie tych substancji, których stężenia przekroczyły środowiskowe normy jakości. Badania te będą prowadzone z częstotliwością 12 razy w roku. W dwóch jeziorach badane będą węglowodory z grupy WWA, a w jednym jeziorze - rtęć.

Jeżeli wyniki uzyskane w pierwszym pełnym rocznym cyklu monitoringu operacyjnego wykażą, że stężenie badanej substancji nie przekracza dopuszczalnych wartości granicznych, częstotliwość monitorowania zostanie zmniejszona do 4 pomiarów w ciągu roku (co 3 miesiące). Gdy wszystkie uzyskane wyniki w poprzednim roku wykażą, że dana substancja nie występuje, monitorowanie takiej substancji zostanie zaprzestane.

Corocznym monitoringiem objęto również dwa jeziora z uwagi na lokalizację źródła zanieczyszczeń, które emituje do powietrza oraz do wód substancję z grupy zanieczyszczeń syntetycznych

² 35 substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których określono środowiskowe normy jakości, w tym 27 substancji priorytetowych i 8 innych substancji zanieczyszczających

i niesyntetycznych. Badaniami objęto jezioro, w którym już stwierdzono obecność aldehydu mrówkowego w stężeniach przekraczających wartości graniczne, jak również jezioro, które wkrótce zostanie pośrednim odbiornikiem ścieków deszczowych z zakładu emitującego wymienioną substancję do środowiska. Powyższe badania będą prowadzone z częstotliwością 4 razy w roku.

Monitoring obszarów chronionych

Badania przydatności JCWP jeziornej do wykorzystania jej jako źródła wody do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia obejmą jezioro Miedwie, które jest źródłem wody pitnej dla miasta Szczecina. Program pomiarowy (MOPI) na tym jeziorze będzie realizowany corocznie.

Z spośród 45 JCWP jeziornych objętych monitoringiem w latach 2016-2020

- 31 jezior jest położonych w granicach obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000 (programy MDLWna, MOLWna);
- 11 jezior będzie badanych ze względu na eutrofizację ze źródeł komunalnych (program MOEU);
- 2 jeziora są położone w granicach obszarów przeznaczonych do celów rekreacyjnych (program MORE).

Monitoring badawczy

W roku 2018 w ramach monitoringu badawczego zostaną przeprowadzone badania jeziora, które jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków komunalnych. Jezioro to zgodnie z wykazem sporządzonym przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej na potrzeby planów gospodarowania wodami w dorzeczach, nie jest zagrożone, ale jest odbiornikiem ścieków. Badania zostaną przeprowadzone w zakresie pozwalającym na ocenę stanu trofii jego wód. Wyniki badań pozwolą także na pozyskanie istotnych danych, które zostaną wykorzystane do sporządzenia informacji do profilu wody w kąpielisku.

Monitoring badawczy występowania zanieczyszczeń z grupy substancji priorytetowych będzie realizowany w jeziorach, które w latach ubiegłych były objęte monitoringiem stanu chemicznego, i w ich wodach stwierdzono występowanie tych substancji powyżej granicy oznaczalności (30% stężeń normowanych).

Monitoringiem badawczym również zostanie objęte jezioro, w osadach którego dwukrotnie stwierdzono występowanie znacznych ilości zanieczyszczeń z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Badania zaplanowano w roku 2016, z częstotliwością 12 razy w roku.

Ponadto w jeziorze przymorskim Jamno, objętym w roku 2016 i w roku 2019 monitoringiem operacyjnym, przeprowadzone będą badania zawartości jonów sodu, chlorków i wapnia, w celu prześledzenia zmian jakie mogą nastąpić w hydrochemii wód po zainstalowaniu wrót sztormowych na odpływie z tego akwenu.

Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań jakości wód jezior, do czasu wdrożenia bazy JWODA, gromadzone będą w formularzach sporządzonych jako aplikacja programu Excel według wzoru ustalonego w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Sposób i zakres oceny

Ocena stanu jezior objętych monitoringiem w latach 2016-2020 będzie prowadzona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1482). Ocena ta będzie wykonywana corocznie, w roku następującym po rocznym cyklu pomiarowym.

W roku 2016 wykonane zostaną przez GIOŚ zbiorcze zestawienia ocen: stanu ekologicznego oraz stanu chemicznego jednolitych części wód jezior w oparciu o wyniki badań z lat 2010-2015. Ocena ta będzie opracowana w oparciu o analizę wyników pomiarów przeprowadzonych w latach 2010 – 2015

i posłuży określeniu stopnia spełnienia celów środowiskowych do końca roku 2015 przez jednolite części wód

Natomiast w roku 2019 GIOŚ sporządzi zbiorcze zestawienia ocen: stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu jednolitych części wód jezior w oparciu o wyniki badań z lat 2013-2018. Dane z monitoringu w latach 2019-2020 posłużą do planowanej na rok 2022 aktualizacji zestawienia zbiorczego.

Informacje na temat przekazywania danych

Dane uzyskane w wyniku monitoringu jezior, wraz z ich oceną będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska najpóźniej do dnia 31 marca po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym wykonane były badania.

Informacje na temat udostępniania i upowszechniania danych

Informacje o jakości wód jezior, publikowane będą w formie raportów o stanie środowiska. Corocznie na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie (www.wios.szczecin.pl), prezentowane będą oceny jednolitych części wód jeziornych objętych monitoringiem w roku minionym.

Odbiorcami danych uzyskanych w wyniku monitoringu wód rzecznych będzie administracja rządowa i samorządowa, uczelnie, szkoły, biblioteki i inni odbiorcy w zależności od potrzeb.

Zadanie: Badania i ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.), art. 26;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469, z późn. zm.), art. 38a ust. 2 i 3, art. 47, art. 155a, art. 155b;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1550);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1558);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1482);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093);
- umowa z dnia 19 maja 1992 roku między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych;
- Konwencja z dnia 9 kwietnia 1992 r. o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346);
- rozporządzenie dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485).

Cel realizacji zadania

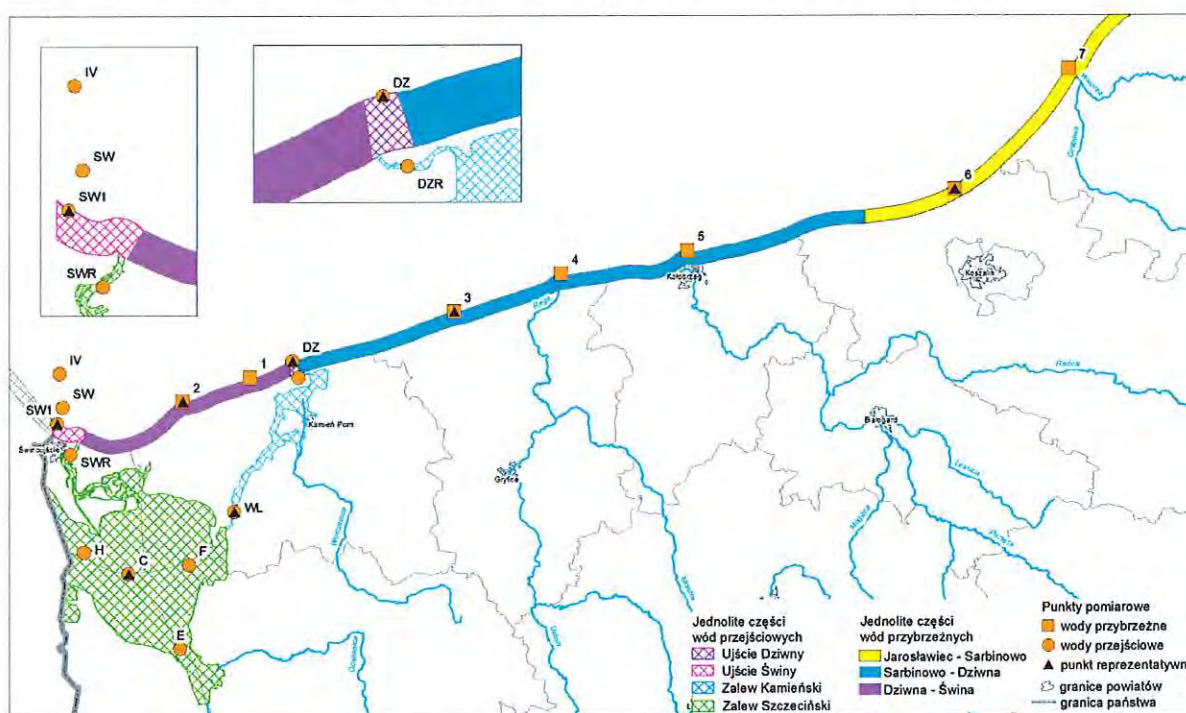
Celem monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych jest uzyskanie informacji i danych dotyczących stanu tych wód oraz dokonanie oceny jakości jednolitych części wód pod kątem spełnienia wymagań przepisów prawa krajowego i realizacji umów międzynarodowych, a także stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód, w tym ochrony przed eutrofizacją.

Program pomiarowy

Sieć monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020 tworzy 7 punktów reprezentatywnych, na które składa się 18 stanowisk pomiarowych, zlokalizowanych w 4 jednolitych częściach wód przejściowych (Zalew Szczeciński, Zalew Kamieński, Ujście Świny, Ujście Dziwny) i 3 jednolitych częściach wód przybrzeżnych (Jarosławiec-Sarbinowo, Sarbinowo-Dziwna, Dziwna-Świna). Zestawienie liczby jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych oraz punktów pomiarowo-kontrolnych planowanych do monitorowania w ramach poszczególnych programów monitoringu w latach 2016-2020 przedstawiono w Tabeli 3.2.1.1 (Załącznik 3), a listę z charakterystyką tych punktów dla wód przejściowych w Tabeli 3.2.1.2.4 (Załącznik 6), a dla wód przybrzeżnych w Tabeli 3.2.1.2.5 (Załącznik 7).

Lokalizację stanowisk pomiarowych monitoringu jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020 przedstawiono na Mapie 3.2.1.3.1.

Mapa 3.2.1.3.1. Lokalizacja stanowisk pomiarowych monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020



Zakres i częstotliwość badań oraz kryteria klasyfikacji stanu wód przejściowych i przybrzeżnych określają rozporządzenia wykonawcze do ustawy *Prawo wodne*.

W latach 2016-2020 na wszystkich jednolitych częściach wód przybrzeżnych i wód przejściowych będą prowadzone programy monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz obszarów chronionych w 7 reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych i na 18 stanowiskach badawczych. Program pomiarowy dla każdego punktu pomiarowo-kontrolnego został ustalony indywidualnie. W ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego będą prowadzone badania w każdym punkcie pomiarowo-kontrolnym w cyklach rocznych (jeden raz w sześcioletnim cyklu planowania dla monitoringu diagnostycznego, a dwa razy dla monitoringu operacyjnego).

Wykaz programów monitoringu przypisanych poszczególnym jednolitym częściom wód przejściowych i przybrzeżnych planowanym do monitorowania w latach 2016-2020 przedstawiono w Tabelach 3.2.1.3.3 i 3.2.1.3.4 (Załącznik 10 i 11).

Monitoring diagnostyczny

W latach 2016-2017 programem monitoringu diagnostycznego objęte zostaną wszystkie jednolite części wód przejściowych i przybrzeżnych. Monitoring diagnostyczny będzie prowadzony w 2016 roku w pięciu JCWP (4 przejściowych: Zalew Szczeciński, Zalew Kamieński, Ujście Dziwny, Ujście Świny oraz 1 przybrzeżnej: Dziwna-Świna), a w 2017 roku w dwóch JCWP przybrzeżnych (Sarbinowo-Dziwna, Jarosławiec-Sarbinowo). W każdym punkcie reprezentatywnym badane będą elementy biologiczne (fitoplankton, chlorofil „a”, makrozoobentos), elementy fizykochemiczne (wspierające elementy biologiczne) oraz wskaźniki chemiczne charakteryzujące występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Dla potrzeb oceny stanu chemicznego jednolitych części wód objętych monitoringiem diagnostycznym, w latach 2016-2017 wykonane będą oznaczenia 35 substancji przeznaczonych do badania w wodzie oraz 6 substancji przeznaczonych do badania w biocie (zadanie realizowane na poziomie krajowym, na zlecenie GIOŚ). Spośród substancji przeznaczonych do badań w matrycy biologicznej, w wodzie kontynuowane będą badania substancji, które wykazały w poprzednim cyklu wodnym przekroczenia środowiskowych norm jakości oraz dla których odnotowano istotne wystąpienia (stężenia powyżej granicy oznaczalności wyższe niż 30% środowiskowej normy jakości).

Od 2019 roku program pomiarowy zostanie rozszerzony o badania 12 substancji dotychczas niemonitorowanych; 7 substancji w wodzie (12 razy w roku, realizacja WIOŚ) oraz 5 substancji w biocie (GIOŚ).

Monitoring operacyjny

W latach 2016-2020 monitoringiem operacyjnym zostaną objęte wszystkie jednolite części wód przejściowych i przybrzeżnych (dwa razy w cyklu wodnym). W roku 2016 i 2019 monitoring operacyjny realizowany będzie w 4 jednolitych częściach wód przejściowych (Zalew Szczeciński, Zalew Kamieński, Ujście Dziwny, Ujście Świny) i w 1 przybrzeżnej (Dziwna-Świna), a w roku 2017 i 2020 w dwóch JCWP przybrzeżnych (Sarbinowo-Dziwna, Jarosławiec-Sarbinowo). W ramach monitoringu operacyjnego badane będą elementy biologiczne (co najmniej jeden wybrany element), wskaźniki charakteryzujące stan fizyczny, w tym warunki termiczne, wskaźniki charakteryzujące warunki tlenowe i zasolenie, odczyn pH, substancje biogenne oraz substancje szkodliwe dla środowiska wodnego, w tym substancje priorytetowe jeśli w badanych jednolitych częściach wód występują obecnie lub występowały w przeszłości źródła uwolnienia tych substancji, lub w których w ubiegłych latach stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości.

Monitoring substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, w szczególności substancji priorytetowych będzie prowadzony co roku (z częstotliwością 12 razy w roku) w tych jednolitych częściach wód przejściowych i przybrzeżnych, w których stwierdzono przekroczenia wartości stężeń granicznych. Badania te prowadzone będą w punktach reprezentatywnych we wszystkich jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych dla związków tributyllocyny oraz difenylesterów bromowanych. W wytypowanych jednolitych częściach wód przejściowych i przybrzeżnych badane będą także: oktylofenole (w 4 JCWP), kadm i jego związki (w 1 JCWP), ołów i jego związki (w 2 JCWP), rtęć i jej związki (w 2 JCWP), nikiel i jego związki (w 2 JCWP) oraz arsen (w 1 JCWP) i cynk (w 1 JCWP).

Jeżeli wyniki uzyskane w pierwszym pełnym rocznym cyklu monitoringu operacyjnego wykażą, że stężenie badanej substancji nie przekracza dopuszczalnych wartości granicznych, częstotliwość monitorowania zostanie zmniejszona do 4 pomiarów w ciągu roku (co 3 miesiące). Gdy wszystkie uzyskane wyniki w poprzednim roku wykażą, że dana substancja nie występuje, monitorowanie takiej substancji zostanie zaprzestane.

Monitoring obszarów chronionych

Monitoring obszarów chronionych będzie prowadzony w następujących jednolitych częściach wód przejściowych i przybrzeżnych:

- przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – badania monitoringowe prowadzone będą z częstotliwością jak dla monitoringu operacyjnego (program MORE - w latach 2016-2017 i 2019-2020 w 3 JCWP przejściowych i 3 JCWP przybrzeżnych);
- przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, które zaklasyfikowano na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań na stan wód powierzchniowych lub monitoringu diagnostycznego jako zagrożonej niespełnieniem określonych dla niej celów środowiskowych – monitorowanie prowadzone będzie z częstotliwością jak dla monitoringu operacyjnego (program MOHa - w latach 2016-2017 i 2019-2020 w 3 JCWP przejściowych i 3 JCWP przybrzeżnych);
- narażonych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, monitoring prowadzony będzie w oparciu o wskaźniki fizykochemiczne oraz elementy biologiczne wrażliwe na presję (program MOEU - w latach 2016-2017 i 2019-2020 w 2 JCWP przejściowych i 1 JCWP przybrzeżnej).

Monitoring badawczy

W latach 2016-2020 monitoring badawczy jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych prowadzony będzie corocznie we wszystkich punktach reprezentatywnych. Zmiany programu monitoringu w ramach monitoringu badawczego nie będą wymagały aneksowania wojewódzkiego programu monitoringu środowiska, a informacja o tych zmianach zostanie przekazana do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Corocznie prowadzony będzie monitoring badawczy graniczny wynikający z umowy z dnia 19 maja 1992 roku między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych w dwóch jednolitych częściach wód przejściowych: Zalew Szczeciński (stanowiska: C, E, H) i Ujście Świny (stanowiska: SWI, SW, IV). Zakres i częstotliwość badań wynika z uzgodnień Grupy Ekspertów ds. monitoringu wód polsko-niemieckiej Grupy Roboczej W2.

W ramach monitoringu badawczego przeprowadzone będą także badania substancji priorytetowych występujących w wodzie w stężeniach powyżej granicy oznaczalności ale poniżej wartości granicznej dla norm środowiskowych. Celem tych badań jest pozyskanie wiedzy o lokalizacji źródeł uwolnień występujących w wodzie substancji priorytetowych. Do badań wytypowano te wskaźniki, których stężenia były na poziomie wartości wynoszącej 30% środowiskowej normy jakości. Monitoring badawczy zidentyfikowanych substancji priorytetowych realizowany będzie w 2016 roku dla: fluorantenu (we wszystkich JCWP), rtęci i jej związków (w 1 JCWP), benzo(a)pirenu (w 1 JCWP), benzo(b)fluorantenu (w 1 JCWP), benzo(k)fluorantenu (w 1 JCWP), benzo(g,h,i)teryleny (w 6 JCWP) oraz indeno(1,2,2-cd)pirenu (w 6 JCWP).

Częstotliwość badań wód przejściowych i przybrzeżnych w zależności od rodzaju programu monitoringu i oznaczanych parametrów wynosić będzie od jednego pomiaru (dla wybranych elementów biologicznych) do dwunastu w roku (dla substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej oraz innych substancji zanieczyszczających).

W Tabeli 3.2.1.4.3 (Załącznik 14) przedstawiono wykaz wskaźników planowanych do monitorowania w poszczególnych jednolitych częściach wód przejściowych w latach 2016-2020, a w jednolitych częściach wód przybrzeżnych w Tabeli 3.2.1.4.4 (Załącznik 15).

Szczegółowy program badań monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych w punktach pomiarowo-kontrolnych w latach 2016-2020 został zawarty w Tabelach 3.2.1.5.1-3.2.1.5.5 (Załączniki 16-20) i zamieszczonych także na załączonej płycie CD.

Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań jakości wód przejściowych i przybrzeżnych gromadzone będą według ustalonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) formatu bazy danych (baza GLONY).

Sposób i zakres oceny

Ocena stanu jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych objętych w latach 2016-2020 monitoringiem diagnostycznym, operacyjnym i badawczym będzie wykonywana corocznie w roku następującym po rocznym cyklu pomiarowym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1482) i w oparciu o wytyczne opracowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

W 2016 roku wykonana zostanie ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych na podstawie danych za 2015 rok oraz sporządzone zostanie zbiorcze zestawienie oceny stanu ekologicznego (lub potencjału ekologicznego) i stanu chemicznego jednolitych części wód tych kategorii, objętych monitoringiem w latach 2010-2015.

Dane z monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych prowadzonego w latach 2013-2018 posłużą do przygotowania w 2019 roku zbiorczej oceny stanu tych wód.

Wyniki monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych z lat 2016-2020 wykorzystane zostaną do prac związanych z realizacją zadania „Badania i ocena jakości środowiska morskiego Bałtyku”.

Informacje na temat przekazywania danych

Dane uzyskane w wyniku monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ - baza danych GLONY) z częstotliwością raz na rok, po zakończeniu rocznego cyklu pomiarowego, najpóźniej do 31 marca po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym wykonane były badania.

Oceny stanu wód przejściowych i przybrzeżnych będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) raz w roku, po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym wykonane były badania, najpóźniej do 30 kwietnia w układzie punktów pomiarowo-kontrolnych i do 30 czerwca w układzie jednolitych części wód.

Informacje na temat udostępniania i upowszechniania danych

Informacje o jakości wód przejściowych i przybrzeżnych, publikowane będą w formie raportów tematycznych o stanie środowiska oraz umieszczane na stronach internetowych WIOŚ w Szczecinie www.wios.szczecin.pl. Corocznie prezentowane będą oceny jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych objętych monitoringiem w roku minionym.

Odbiorcami danych uzyskanych w wyniku monitoringu jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych będzie administracja rządowa i samorządowa, uczelnie, szkoły, biblioteki, społeczeństwo i inni odbiorcy w zależności od potrzeb.

Zadanie: Badania elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych

Monitoring elementów hydromorfologicznych jest jednym z elementów oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego wód powierzchniowych. W celu zdobycia informacji dotyczącej warunków hydrologicznych i morfologicznych wspierających ocenę stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie będzie prowadził podczas poboru prób biologicznych obserwacje elementów hydrologicznych i morfologicznych. Wyniki tych obserwacji będą zapisywane w protokołach terenowych.

Zadanie: Badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach i jeziorach

Podmiotem odpowiedzialnym za zlecenie badań i ocen jakości osadów dennych jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi badań związanych z realizacją tego zadania, będzie jednakże wykorzystywał wyniki tych prac.

Zadanie: Wdrażanie wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej

Celem zadania jest dostarczenie wiedzy o substancjach priorytetowych w wodach powierzchniowych, niezbędnej do właściwego gospodarowania wodami, w tym podjęcia stosownych działań naprawczych tam, gdzie diagnoza stanu zanieczyszczenia wód tymi substancjami wskazuje zagrożenie dla zdrowia ludzi i ekosystemów wodnych.

Zadanie obejmuje wdrażanie nowych wymagań monitoringowych zawartych w dyrektywie 2013/39/UE, w tym: wykonanie badań nowych substancji priorytetowych, wykonanie badań 7 substancji priorytetowych (antracen, difenyletery bromowane, fluoranten, ołów i jego związki, naftalen, nikiel i jego związki, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne – WWA), dla których zaostrzono dotychczasowe środowiskowe normy jakości (EQS). Badania będą realizowane w dwóch matrycach: woda i biot. Badania dotyczą wszystkich kategorii wód śródlądowych, tj.: rzek, jezior oraz wód przejściowych i przybrzeżnych. Zadanie będzie realizowane zarówno przez GIOŚ, jak i wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

GIOŚ będzie realizował badania substancji priorytetowych w matrycy biologicznej (pobór prób i analiza 11 substancji) jako zadanie centralne. Uzyskane wyniki prac wykorzystane zostaną przez WIOŚ do sporządzania ocen stanu wód.

Ponadto w 2016 roku na zlecenie GIOŚ zostaną przeprowadzone pierwsze badania 10 substancji w ramach tzw. listy obserwacyjnej. Planowane jest przeprowadzenie badań w co najmniej 15 reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych, wybranych spośród kategorii wód.

W ramach wdrażania wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE WIOŚ w Szczecinie wykona pobór i analizę 7 nowych substancji priorytetowych (chinoksyfen, aklonifen, bifenoks, cybutryna, cypermetryna, dichlorofos, terbutryna). Ponadto laboratorium WIOŚ w Szczecinie wykona badania tych substancji dla 3 ościennych województw: lubuskiego, pomorskiego i wielkopolskiego. Badania tych substancji będą realizowane od 2019 roku w punktach monitoringu diagnostycznego.

W latach 2016-2020 WIOŚ w Szczecinie będzie kontynuował pobór i oznaczanie 27 substancji priorytetowych o numerach w przedziale od 1 do 33 (z załącznika I dyrektywy 2013/39/UE), które nie są przeznaczone do badania w matrycy biologicznej. Spośród substancji przeznaczonych do badania w biocie, w matrycy wodnej kontynuowane będą oznaczenia tych substancji, które wykazywały w poprzednim cyklu wodnym (lata 2010 – 2015) przekroczenia wartości środowiskowych norm jakości (EQS) oraz dla których odnotowywano istotne wystąpienia (stężenie powyżej granicy oznaczalności).

3.2.2. Monitoring jakości wód podziemnych

Zasady organizacji i realizacji monitoringu jakości wód podziemnych, zakres oraz sposób wykonywania badań, kryteria oceny oraz warunki udostępniania i upowszechniania wyników badań i ocen określają następujące przepisy prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) – art. 25.;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) – art. 38a ust.1, art. 47, art. 155a, art.155b;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2093);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 143, poz. 896);

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 258 poz. 1550);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1558);
- rozporządzenie Nr 6/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 19 czerwca 2012 r. poz. 1398);
- rozporządzenie Nr 7/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 4 października 2012 r. poz. 2069);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości udostępniania informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r., Nr 227, poz.1485).

Zadanie: **Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych**

Zadanie dotyczące badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych realizowane jest na poziomie krajowym i WIOŚ w Szczecinie nie uczestniczy w jego realizacji. Obowiązek badania i oceny jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art.155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2012r. poz. 145 z późn. zm.). Zgodnie z ust. 5 tego artykułu badania oraz ocena stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych wykonywane są przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną, której zadania realizuje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczanie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz identyfikacja zagrożeń na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych ukierunkowanych na osiągnięcie dobrego stanu wód.

W ramach zadania przeprowadzone zostaną badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), z uwzględnieniem obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego (OSN) znajdujących się na terenie niektórych JCWPd.

Badania wykonane będą **na poziomie krajowym** przez Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych będą prowadzone w ramach:

- monitoringu diagnostycznego, którym będą objęte wszystkie jednolite części wód podziemnych,
- monitoringu operacyjnego, którym objęte będą jednolite części wód podziemnych uznane za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych w aktualnie obowiązujących Planach Gospodarowania Wodami,
- monitoringu badawczego, ustanawianego w razie potrzeb, którego zakres i częstotliwość będzie ustalana każdorazowo pod kątem przyczyn jego ustanowienia.

Na terenach JCWPd w granicach których, lub w których bezpośrednim sąsiedztwie, wyznaczone zostały obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego (OSN) (obecnie o numerach: 7, 24) badania zawartości azotanów wykonywane będą w ramach prowadzonego monitoringu diagnostycznego i operacyjnego.

Monitoring diagnostyczny wykonywany będzie w obszarze wszystkich 16 jednolitych części wód podziemnych (o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 23, 24, 25, 26, 33, 34) (wg podziału z 2008 r.) wyznaczonych na terenie województwa zachodniopomorskiego (w całości lub w części).

Monitoring operacyjny wykonywany będzie w obszarze jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego (o numerach: 1, 33, 34) i stanu ilościowego (numer 1).

W **2016 i 2019** roku wykonane zostaną badania w ramach monitoringu diagnostycznego (1 raz w roku). Badania przeprowadzone zostaną w około 110 punktach pomiarowych.

Natomiast w **2017, 2018 i 2020** roku wykonane zostaną badania w ramach monitoringu operacyjnego (2 razy w roku). Badania przeprowadzone zostaną w około 11 punktach pomiarowych.

Badania będą prowadzone w oparciu o zweryfikowaną i poszerzoną krajową sieć punktów pomiarowych (studnie wiercone, piezometry) spełniających kryteria zgodne z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dotychczasowa sieć krajowa na terenie województwa liczyła 108 punktów pomiarowych).

Zakres badań w ramach monitoringu diagnostycznego obejmie elementy fizykochemiczne ogólne: odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny oraz nieorganiczne: amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, chlorki, chrom, cyjanki, fluorki, fosforany, glin, kadm, magnez, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, wapń, wodorowęglany, żelazo oraz dodatkowo spoza listy wskaźników obowiązkowych: bar, beryl, cyna, cynk, kobalt, molibden, tal, tytan, uran, wanad.

Wykonane zostaną także oznaczenia wskaźników organicznych: pestycydów, trichloroetenu, tetrachloroetenu, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), indeksu fenolowego przede wszystkim w punktach pomiarowych, w których nie pobierano jeszcze próbek wody na oznaczenia substancji organicznych i/lub w których odnotowano przekroczenie wartości progowej dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

Zakres badań w ramach monitoringu diagnostycznego może ulec rozszerzeniu o elementy fizykochemiczne charakteryzujące rodzaj oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na badane wody podziemne.

Zakres badań w ramach monitoringu operacyjnego obejmie elementy fizykochemiczne charakteryzujące rodzaj zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne oraz elementy fizykochemiczne, których wartości stwierdzone na podstawie monitoringu diagnostycznego przekraczały wartości progowe dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych. W wybranych punktach pomiarowych wykonane zostaną także oznaczenia wskaźników organicznych: pestycydów, trichloroetenu, tetrachloroetenu, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), indeksu fenolowego.

Pobór prób, oznaczenia chemiczne oraz ocena wyników badań wykonane zostaną przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Corocznie wykonywana będzie:

- ocena jakości wód w punktach pomiarowych,
- ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych w aktualnie obowiązujących Planach Gospodarowania Wodami (na podstawie wyników monitoringu operacyjnego)
- ocena stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych azotanami na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego (na podstawie wyników badań zawartości azotanów w wodach podziemnych uzyskanych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego oraz monitoringu regionalnego prowadzonego na obszarach OSN przez WIOŚ,
- W 2016 zostanie opracowany czteroletni raport obejmujący lata 2012–2015 dotyczący oceny stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych związkami azotu.

W 2017 i 2020 roku opracowana zostanie także kolejna kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) jednolitych części wód podziemnych. Podstawą oceny będą wyniki badań stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, prowadzone w ramach PMS (głównie wyniki

monitoringu diagnostycznego odpowiednio z roku 2016 i 2019), a także informacje pozyskiwane poza systemem PMS.

Zestawienia roczne wyników badań z punktów pomiarowych z terenu województwa wraz z oceną będą przekazywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie corocznie, po zakończeniu cyklu pomiarowego (w formie zestawień tabelarycznych).

Wyniki ocen będą upowszechniane i udostępniane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w publikacji „Stan jednolitych części wód podziemnych” wydawanej w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska (co najmniej raz na 6 lat) oraz corocznie na stronie internetowej GIOŚ www.gios.gov.pl.

Wyniki badań i ocen będą wykorzystane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie do wykonywania ocen stanu środowiska na obszarze województwa i publikowane w „Raporcie o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim” wydawanym w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska (raz na 2 lata) oraz corocznie na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie.

Zadanie: Badania wód podziemnych na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego w zlewni rzeki Płoni

Podstawa prawna

Obowiązek prowadzenia monitoringu stanu środowiska, w tym monitoringu wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych należy ograniczyć w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z §7 Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych stanowiącego załącznik Nr 1 do rozporządzenia Nr 7/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 4 października 2012 r. poz. 2069).

Zgodnie z §50 pkt 1 tego programu oraz załącznikiem nr 7 wymienionym w § 53 programu, zawierającym harmonogram planowanych działań określonych w programie, jednostką odpowiedzialną za sporządzanie sprawozdań z realizacji monitoringu wód są Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska.

Cel realizacji zadania

Celem badań jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego (OSN) jest ocena stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych azotanami pochodzącymi z rolnictwa oraz ocena skuteczności podejmowanych działań wprowadzonych programem naprawczym na obszarach OSN.

Program pomiarowy

W ramach zadania kontynuowane będą badania wód podziemnych w obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego, który na terenie województwa wyznaczony został w zlewni rzeki Płoni (OSN nr 18³) (badania wykonywane są od 2004 roku).

Badania wykonane będą **na poziomie regionalnym** przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

³ OSN nr 18 w zlewni rzeki Płonia wraz z wodami szczególnie wrażliwymi wyznaczono kolejno: rozporządzeniem Nr 9/2003 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 28 listopada 2003 r. w sprawie wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, rozporządzeniem Nr 1/2008 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, rozporządzeniem Nr 6/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Drugi obszar OSN wraz z wodami wrażliwymi wyznaczono na terenie województwa w zlewni rzeki Małej Iny (OSN nr 17⁴).

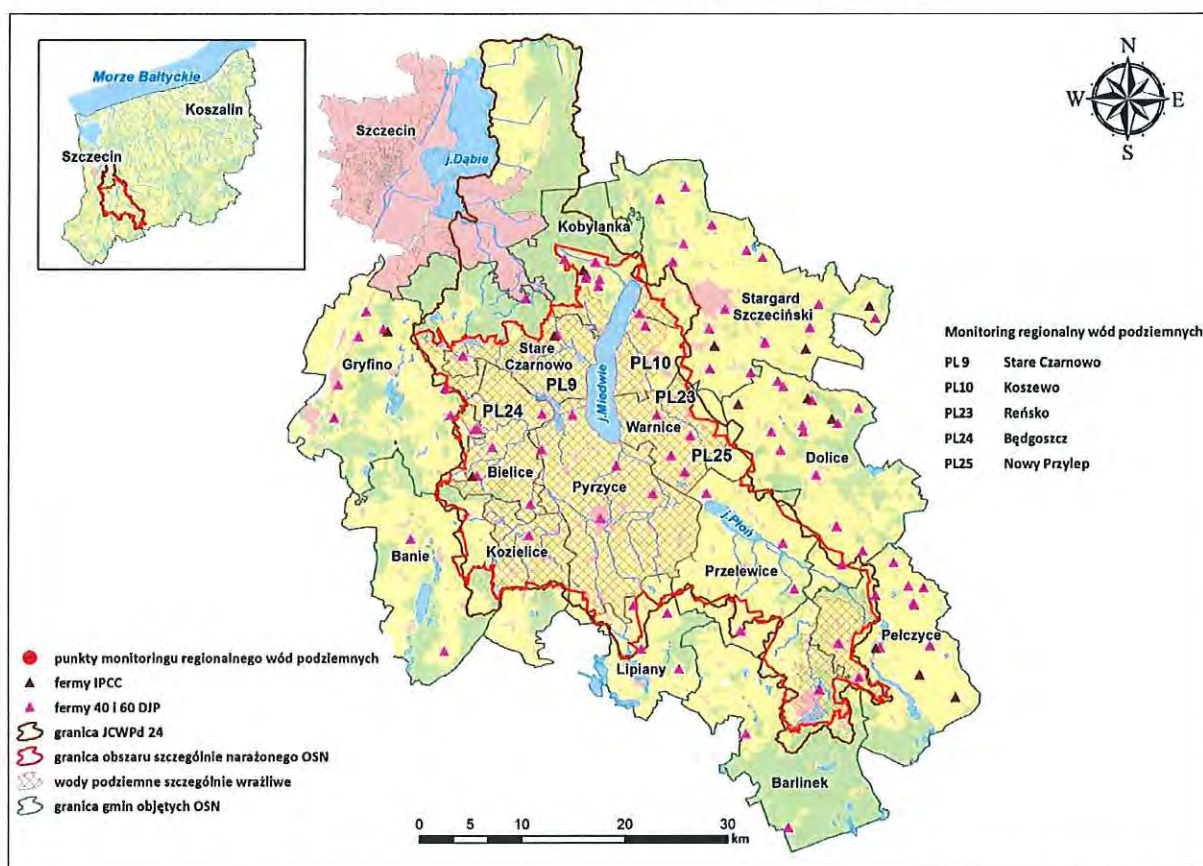
Dla obu obszarów OSN ustanowiono 4-letnie programy naprawcze⁵, gdzie monitoring wód jest jednym z podstawowych narzędzi do oceny skuteczności działań podejmowanych w ich zakresie.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie planuje wykonywania badań wód podziemnych w obszarze zlewni rzeki Małej Iny ze względu na brak punktów pomiarowych sieci regionalnej wód podziemnych w tym obszarze.

W latach 2016-2020 badania wód podziemnych w obszarze OSN w zlewni rzeki Płoni przeprowadzone będą corocznie w 5 punktach pomiarowych sieci regionalnej wód podziemnych.

Lokalizację punktów pomiarowych przedstawiono na Mapie 3.2.2.1. Wykaz punktów pomiarowych przedstawiono w Tabeli 3.2.2.1 (Załącznik 21)

Mapa 3.2.2.1. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu regionalnego wód podziemnych w latach 2016-2020 na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (OSN) w zlewni rzeki Płoni



Badania wód podziemnych wykonane zostaną dwa razy w roku w każdym punkcie pomiarowym (w okresie wiosennym i jesiennym).

⁴ OSN nr 17 w zlewni rzeki Mała Ina wraz z wodami szczególnie wrażliwymi wyznaczono rozporządzeniem Nr 6/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych;

⁵ Programy naprawcze dla OSN nr 17 i 18 ustanowiono rozporządzeniem Nr 7/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Zakres badań obejmie oznaczenie stężeń: tlenu rozpuszczonego w wodzie, azotu amonowego, azotu azotynowego, azotu azotanowego oraz pomiary przewodności elektrolitycznej, odczynu i temperatury wody.

Pobór prób oraz oznaczenia chemiczne wykonane zostaną przez Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań jakości wód podziemnych będą gromadzone w arkuszach programu Excel w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Sposób i zakres oceny

Ocena wyników badań wykonana zostanie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Ocena wykonywana będzie corocznie i będzie dotyczyła stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych azotanami na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego w zlewni rzeki Płoni.

Do wykonania oceny wykorzystane zostaną także wyniki badań zawartości azotanów uzyskane w ramach monitoringu krajowego wykonywanego przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy i pozyskane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Ocena wykonana zostanie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz.U. z 2002r. Nr 241, poz. 2093), rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 143, poz. 896) oraz w oparciu o klasyfikację Komisji Europejskiej wykorzystywaną na potrzeby sprawozdawczości z realizacji Dyrektywy Azotanowej, zawartą w opracowaniu pt: "Dyrektywa Azotanowa (91/676/EWG) Stan i tendencje zmian w środowisku wodnym i praktykach rolniczych. Wytyczne w zakresie sporządzania sprawozdań przez państwa członkowskie" (2008 r.).

Informacje dotyczące przekazywania danych

Zestawienia roczne wyników badań będą corocznie przekazywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz do właścicieli otworów pomiarowych.

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

Wyniki ocen będą upowszechniane i udostępniane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w „Raporcie o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim” wydawanym w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska (raz na 2 lata), corocznie na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie www.wios.szczecin.pl oraz w zależności od zapotrzebowania ze strony potencjalnych użytkowników danych.

Zadanie: Badania wód podziemnych na terenach wokół mogilników zlikwidowanych w latach 2010-2011.

Podstawa prawna

Brak jest podstaw prawnych regulujących wykonywanie badań wód podziemnych na terenach wokół zlikwidowanych mogilników w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Obowiązek badania i oceny jakości wód podziemnych na tych terenach w ramach WPMS wynika z porozumień zawartych pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie a Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego jako organem odpowiedzialnym za likwidację mogilników, nadzór nad prawidłowością prac likwidacyjnych związanych z rekultywacją terenu oraz zapewnienie monitoringu wód podziemnych na terenach zrehabilitowanych.

Cel realizacji zadania

Celem badań jakości wód podziemnych na terenach wokół zlikwidowanych mogiłników jest ocena stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych metalami ciężkimi i pestycydami oraz określenie kierunku zmian w stosunku do stanu stwierdzonego bezpośrednio po likwidacji obiektów.

Program pomiarowy

W ramach zadania wykonane zostaną badania wód podziemnych na terenach wokół mogiłników zlikwidowanych w latach 2010-2011.

Badania wykonane będą na poziomie regionalnym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W latach 2016-2017, we współpracy z Zachodniopomorskim Urzędem Marszałkowskim, wykonane zostaną badania wód podziemnych wokół tych zlikwidowanych mogiłników, gdzie w wyniku badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Szczecinie w latach 2011-2015 stwierdzono przekroczenia wartości progowych wskaźników określonych dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

W 2016 roku badaniami objęte zostaną 2 mogiłniki zlikwidowane w 2010 roku i zlokalizowane w miejscowościach: Drzonowo Białogardzkie (gm. Tychowo) i Kurzycko (gm. Mieszkowice), gdzie w wyniku badań wykonanych w 2011 i 2012 roku stwierdzono przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego wód.

W 2017 roku badaniami objęte zostaną 3 mogiłniki zlikwidowane w 2011 roku i zlokalizowane w miejscowościach: Nowa Dobrzyca (gm. Resko), Bądkowo (gm. Płoty) i Smolnica, gdzie w wyniku badań wykonanych w 2013 i 2014 roku stwierdzono przekroczenia wartości progowych dla stanu dobrego stanu chemicznego wód.

Ponadto w 2017 roku badaniami objęte zostaną pozostałe mogiłniki zlikwidowane w 2011 roku, gdzie w wyniku badań wykonanych w 2015 roku stwierdzono przekroczenia wartości progowych dla stanu dobrego stanu chemicznego wód.

W 2016 roku sieć punktów pomiarowych będzie obejmowała 6 piezometrów.

W 2017 roku docelowa sieć punktów pomiarowych będzie znana po zakończeniu badań w 2015 roku.

W latach 2018-2020 nie przewiduje się badań wód podziemnych wokół zlikwidowanych mogiłników.

Lokalizację zlikwidowanych mogiłników planowanych do badań w latach 2016 – 2017 przedstawiono na Mapie 3.2.2.2.

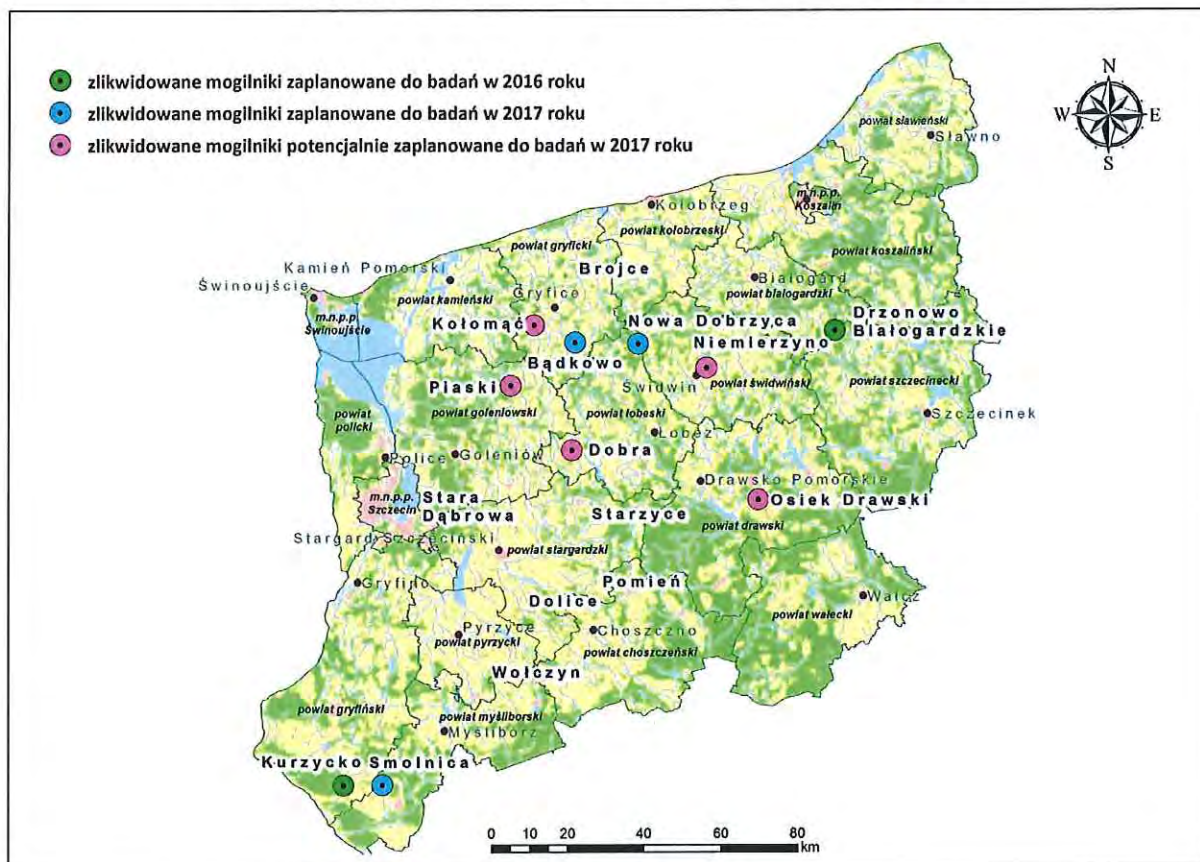
Wykaz punktów pomiarowych planowanych do badań w latach 2016 – 2017 przedstawiono w Tabeli 3.2.2.2. (Załącznik 22)

Badania wód podziemnych przeprowadzone zostaną dwa razy w roku w każdym punkcie pomiarowym (w okresie wiosennym i jesiennym).

Zakres badań obejmie oznaczenie stężeń: pestycydów chloroorganicznych (α -HCH, β -HCH, γ -HCH, aldryna, dieldryna, endryna, p,p'-DDT, p,p'-DDD, p,p'-DDE) oraz metali ciężkich (cynk, ołów, nikiel, chrom, miedź, kadm, arsen, rtęć). Dwa razy w roku będą prowadzone także pomiary poziomu zwiędziały wody w każdym piezometrze.

Pobór prób wód podziemnych oraz oznaczenia chemiczne wykonane zostaną przez Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Mapa 3.2.2.2 Lokalizacja zlikwidowanych mogiłników zlikwidowanych w województwie zachodniopomorskim planowanych do badań wód podziemnych w latach 2016-2017



Sposób gromadzenia danych

Wyniki badań jakości wód podziemnych będą gromadzone w arkuszach programu Excel w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Sposób i zakres oceny

Ocena wyników badań wykonana zostanie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Ocena wykonywana będzie corocznie i będzie dotyczyła stopnia zanieczyszczenia wód podziemnych metalami ciężkimi i pestycydami na terenach wokół zlikwidowanych mogiłników.

Ocena wykonana zostanie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 143, poz. 896).

Informacje dotyczące przekazywania danych

Zestawienia roczne wyników badań będą corocznie przekazywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

Wyniki ocen będą upowszechniane i udostępniane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w „Raporcie o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim” wydawanym w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska (raz na 2 lata), corocznie na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie (www.wios.szczecin.pl) oraz w zależności od zapotrzebowania potencjalnych użytkowników danych.

3.2.3. Monitoring Morza Bałtyckiego

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu ekosystemu Morza Bałtyckiego oraz jego ochrony przed zanieczyszczeniem.

W latach 2016-2020 kontynuowany będzie rozpoczęty w 2014 r. program monitoringu wód morskich, przyjęty przez Radę Ministrów w 2015 r. Przygotowany program został uzupełniony o wymagania art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (ramowej dyrektywy w sprawie strategii morskiej - Dz. Urz. L 164 z dnia 25 czerwca 2008 r., str. 19-40).

W 2018 r. zostanie opracowana aktualizacja wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich oraz holistyczna ocena Morza Bałtyckiego dla Komisji Helsińskiej uwzględniająca nowy system ocen środowiska morskiego, w oparciu o wskaźniki stanu i presji z Załącznika I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/UE z dnia 17 czerwca 2008 r., ustanawiającej ramy działań wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego oraz rewizji załącznika III i decyzji Komisji Europejskiej 2010/477/EWE z dnia 1 września 2010 r. w sprawie kryteriów i standardów metodologicznych dobrego stanu środowiska wód morskich (DZ. Urz. UE L 232 z dnia 2 września 2010 r., str. 14).

Wyniki monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych uzyskane w latach 2016-2020 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w ramach realizacji zadania „Badania i ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych” będą zasilaly dane pozyskiwane i gromadzone w ramach monitoringu Morza Bałtyckiego.

3.3. Podsystem monitoringu hałasu

Celem funkcjonowania podsystemu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem realizowanej w szczególności poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące oddziaływanie.

Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska starosta sporządza mapy akustyczne dla aglomeracji. Zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem jest obowiązany sporządzić również mapy akustyczne, jeśli eksploatacja jego dróg, linii kolejowych i lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Opracowane mapy akustyczne przekazywane są m. in. do WIOŚ, który uwzględnia informacje zawarte w mapach akustycznych sporządzając oceny klimatu akustycznego na terenie województwa. Na pozostałych obszarach nie objętych procesem opracowania map akustycznych, oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

„Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020”, w części dotyczącej podsystemu monitoringu hałasu, jest zgodny z przepisami prawa polskiego, które stanowią:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 poz. 1232, z późn. zm.), art. 26, 112b, 113, 117, 118a, 120, 120a, 148, 149, 176, 177 i 179,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} (Dz. U. Nr 215, poz. 1414),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. Nr 187, poz. 1340),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących rejestru zawierającego informacje o stanie akustycznym środowiska (Dz. U. Nr 82, poz. 500),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. z 2014 r., poz. 1542),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 215, poz. 1366),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. Nr 140, poz. 824 z późn.zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz. 164),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzanie map akustycznych, oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. z 2007 r. Nr 1, poz. 8),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. Nr 227, poz. 1485).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1584).

Na podstawie dyrektywy Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiającej wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady od 1 stycznia 2019 r. będą obowiązywały nowe metody pomiarowe, w związku z czym system pomiarów i ocen monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim, w miarę dostępności środków finansowych, zostanie dostosowany do wymagań zawartych w tym dokumencie.

Zadanie: Pomiary i ocena stanu akustycznego środowiska

Cel realizacji zadania

Celem realizacji zadania są pomiary i ocena hałasu emitowanego przez źródła:

- przemysłowe,
- komunikacyjne (drogi, linie kolejowe oraz lotniska).

W latach 2016-2020 WIOŚ w Szczecinie będzie realizował badania hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego oraz hałasu przemysłowego na obszarach, na których obligatoryjne mapy akustyczne nie są i nie będą wykonywane. W odniesieniu do obszarów, na których mapy akustyczne są wykonywane WIOŚ w Szczecinie będzie gromadził dane dotyczące wykonanych map (zgodnie z art. 120 ustawy Poś) i przechowywał je w rejestrze (art. 120a ustawy Poś), którym jest baza danych EHAŁAS, prowadzona zarówno na poziomie wojewódzkim, jak i krajowym.

WIOŚ w Szczecinie w latach 2016-2020 będzie realizował badania hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego oraz hałasu przemysłowego zgodnie z zakresem określonym w Tabelach 3.3.1.-3.3.5. (Załącznik 23).

Program pomiarowy

Hałas przemysłowy

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego w latach 2016-2020 pomiary hałasu przemysłowego wykonywane będą w ramach działań kontrolnych WIOŚ w Szczecinie. Planuje się wykonanie badań emisji hałasu z obiektów i terenów przemysłowych, w tym w zakładach, w których w ubiegłych latach był przekroczony dopuszczalny poziom hałasu. Wyznaczanymi w procesie pomiaru wskaźnikami oceny hałasu przemysłowego są równoważne poziomy dźwięku L_{AeqD} dla pory

dziennej oraz L_{AeqN} dla pory nocnej, których wartości są wykorzystywane do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska.

W obszarze monitoringu hałasu przemysłowego wyniki pomiarów gromadzone będą w bazie danych EHAŁAS, a na ich podstawie wykonywana będzie:

- ocena hałasu przemysłowego wokół ważniejszych źródeł hałasu przemysłowego,
- kalibracja modeli obliczeniowych wykorzystywanych do realizacji map akustycznych.

Hałas komunikacyjny

W ramach pomiarów hałasu komunikacyjnego w latach 2016-2020 mierzone będą źródła hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego.

Badania hałasu drogowego

Przez 5 lat pomiary hałasu drogowego wykonane zostaną w 15 miastach na terenie województwa zachodniopomorskiego, w 45 punktach pomiarowych. Corocznie, pomiary hałasu drogowego przeprowadzone będą w 3 różnych obszarach, po 9 punktów pomiarowych rocznie.

Planowane pomiary hałasu drogowego będą prowadziły do określenia wartości równoważnych poziomów hałasu L_{AeqD} oraz L_{AeqN} w oparciu o obowiązujące w tym zakresie metody referencyjne. W wybranych obszarach sieci pomiarowej (na podstawie wyników pomiarów L_{AeqD} oraz L_{AeqN}) wyznaczone będą także wartości długookresowych średnich poziomów dźwięku wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N . Wyznacza się je z uwzględnieniem zróżnicowanych aktywności źródeł hałasu i warunków meteorologicznych na przestrzeni danego roku niezbędnych do interpretacji wyników i oceny klimatu akustycznego (temperatura powietrza, prędkość i kierunek wiatru, ciśnienie atmosferyczne).

Minimalny czas trwania pomiarów niezbędny do wyznaczenia wartości wskaźników długookresowych na danym obszarze będzie wynosił 8 dób pomiarowych, z czego:

- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba podczas weekendu, w okresie wiosennym,
- 1 doba w dni powszednie oraz 1 doba podczas weekendu, w okresie letnim,
- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba podczas weekendu, w okresie jesienno – zimowym.

Przyjmuje się długość trwania okresów:

- wiosennego: marzec – czerwiec,
- letniego: lipiec – sierpień,
- jesienno – zimowego: wrzesień – luty.

Okresy pomiarów muszą zostać skorelowane z odpowiednimi warunkami atmosferycznymi, od których zależy propagacja fal akustycznych (np. warunki „sprzyjające” i „neutralne”), w powiązaniu z normą ISO 1996-2:2007 Acoustics - Description, measurement and assessment of environmental noise - Part 2: Determination of environmental noise levels. Ponadto pomiary krótkookresowe będą służyć do kalibracji modelu obliczeniowego stosowanego do wykonania map akustycznych. Wyniki badań hałasu w poszczególnych obszarach będą przedstawiane także w postaci graficznej.

Badania hałasu kolejowego

Badania hałasu kolejowego WIOŚ w Szczecinie przeprowadzi w obszarze oddziaływania odcinków linii kolejowych, które nie zostały objęte obowiązkiem wykonania map akustycznych (główne linie kolejowe, po których rocznie przejeżdża ponad 30 tys. pociągów). Badania wykonane zostaną corocznie w 3 przekrojach pomiarowych (Mapa 3.3.1). Zakres pomiarów hałasu kolejowego zawarto w Tabelach 3.3.1. – 3.3.5. (Załącznik 23). Wielkościami mierzonymi będą poziomy ekspozycyjne L_{AE} zgodnie z metodyką referencyjną (Dz. U. z 2011 r. Nr 140, poz. 824 z późn. zm.). Na podstawie zmierzonych poziomów ekspozycyjnych wyznaczone będą poziomy L_{AeqD} i L_{AeqN} .

Sposób i zakres oceny

W latach 2016-2020 WIOŚ w Szczecinie będzie wykonywał ocenę klimatu akustycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego:

- Corocznie, na podstawie: wyników pomiarów własnych (monitoringowych i kontrolnych), wyników pomiarów hałasu wykonanych przez inne jednostki (np. zarządzających drogą, linią kolejową, portem, lotniskiem i starostów), wyników pomiarów wykonanych dla potrzeb mapy akustycznej lub w innym celu, a wykorzystywanych w opracowaniu mapy akustycznej. Sukcesywnie do oceny klimatu akustycznego wykonywane będzie modelowanie rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku (przy wykorzystaniu oprogramowania będącego w posiadaniu WIOŚ).
- W 2017 i 2020 roku opracowanie 2 lokalnych map akustycznych dla miast o liczbie ludności mniejszej niż 100 tysięcy. Powyższe mapy sporządzane będą w oparciu o uproszczone metody (zgodnie ze wskazówkami metodycznymi zawartymi w wytycznych GIOŚ).
- W 2017 roku opracowanie oceny stanu klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego zawierającej podsumowanie 5-letniego cyklu monitoringu hałasu w latach 2012-2016.
- Opracowanie w II kwartale 2018 roku oceny stanu klimatu akustycznego województwa, na podstawie przekazanych do WIOŚ przez podmioty prawnie do tego zobligowane map akustycznych, z wykorzystaniem warstw map: imisyjnych, wrażliwości hałasowej oraz terenów zagrożonych hałasem.

Informacje dotyczące przekazywania danych

Wyniki pomiarów i ocen generowane będą bezpośrednio z bazy danych EHAŁAS i przekazywane do:

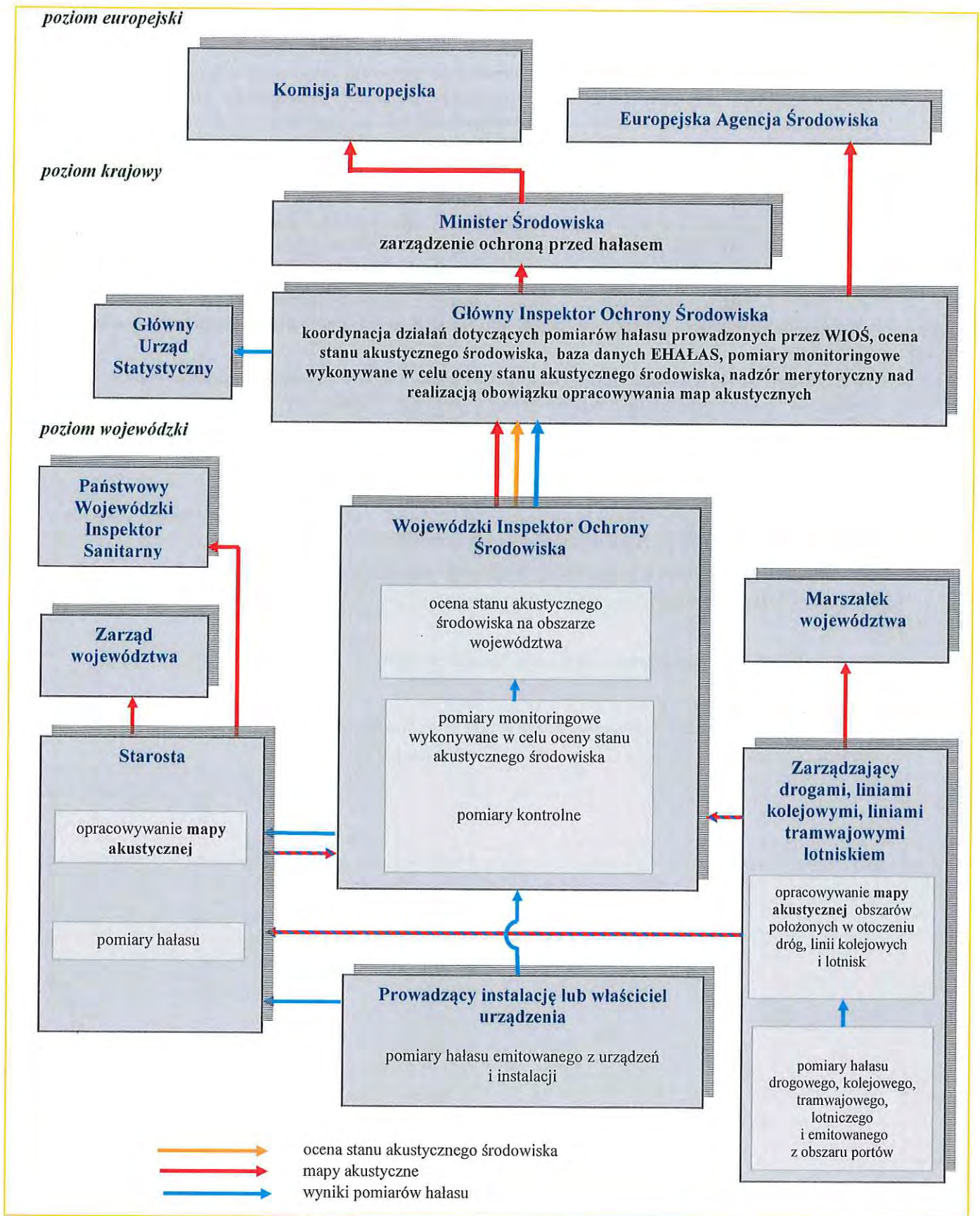
- GIOŚ w terminie do 31 marca z wynikami za rok poprzedni,
- zainteresowanych jednostek administracji rządowej i samorządowej – na wniosek.

Schemat przepływu informacji dotyczących stanu akustycznego środowiska przedstawiono na Rysunku 3.3.1.

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

- Raporty tematyczne,
- WIOŚ – strona internetowa – na bieżąco w miarę dostępności informacji,
- WIOŚ - geobaza – na bieżąco w miarę dostępności informacji.

Rys. 3.3.1. Schemat przepływu informacji dotyczących stanu akustycznego środowiska



3.4. Podsystem monitoringu pól elektromagnetycznych

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.). W rozumieniu ustawy pola elektromagnetyczne (PEM) są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz.

W latach 2016-2020 kontynuowane będą prace w ramach podsystemu monitoringu PEM w zakresie obserwacji poziomów sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych w środowisku, z uwzględnieniem zmian zachodzących na przestrzeni lat objętych monitoringiem. Podstawowym założeniem tej obserwacji jest śledzenie zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, w odniesieniu do wartości dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) – art. 26 i 123;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. Nr 227, poz. 1485);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1584).

Zadanie: Pozyskiwanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych

WIOŚ w Szczecinie będzie pozyskiwał sukcesywnie informacje o urządzeniach i instalacjach emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w ramach działalności monitoringowej i kontrolnej. Ponadto WIOŚ w Szczecinie gromadzi informacje o źródłach PEM:

- ze sprawozdań z pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych dla celów środowiska, przekazywanych przez prowadzącego/użytkownika instalacji (zgodnie z art. 122a ustawy POŚ),
- z bazy danych o pozwoleniach radiowych wydanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej,
- z informacji od Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.

Zebrane dane o źródłach pól elektromagnetycznych gromadzone będą sukcesywnie w centralnej bazie danych pól elektromagnetycznych JELMAG i wykorzystane do oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Zadanie: Pomiary monitoringowe i ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska został ustawowo zobowiązany do wykonywania w ramach PMS zadań związanych z okresowymi badaniami poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

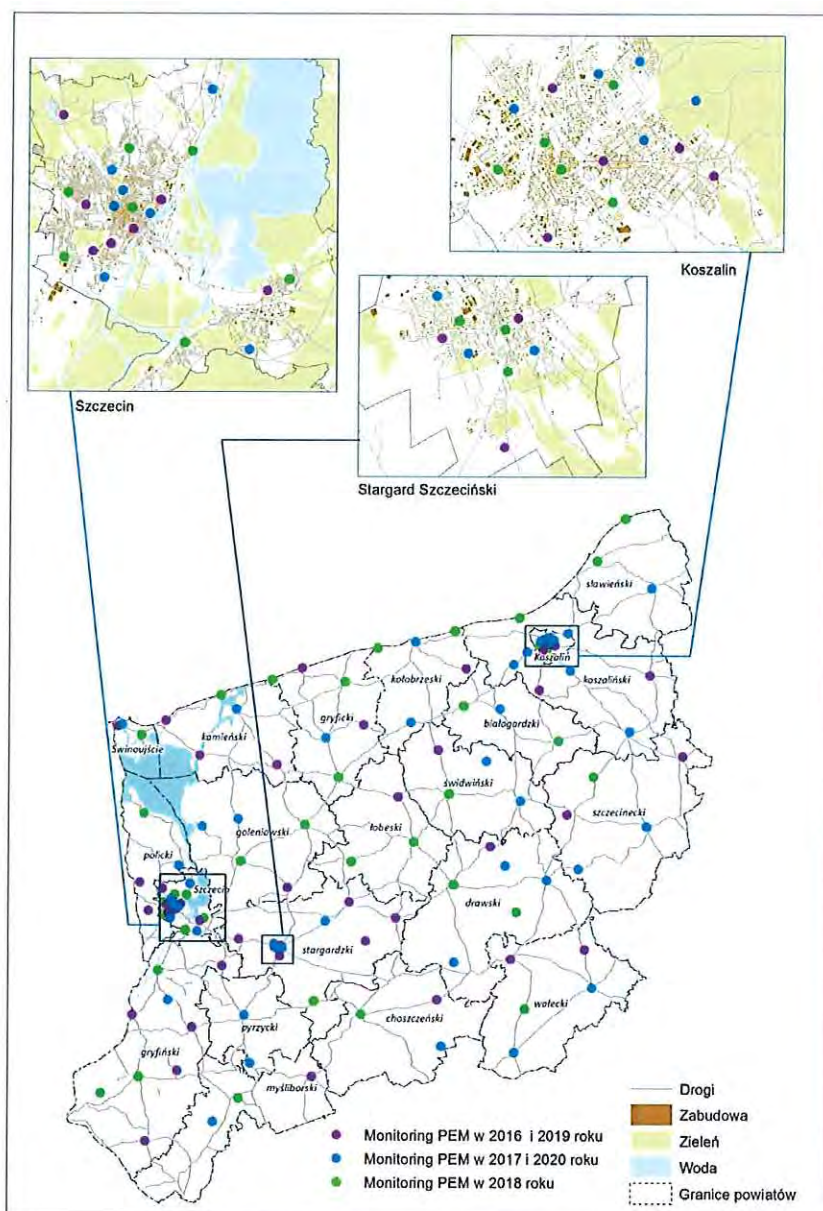
Program pomiarowy

W latach 2016-2020 kontynuowane będą pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzone w trzyletnim cyklu pomiarowym.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego pomiary zostaną wykonywane w 135 punktach pomiarowych – po 45 punktów pomiarowych w danym roku kalendarzowym, w miejscach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Monitoring pól elektromagnetycznych będzie realizowany poprzez pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, dla terenów dostępnych dla ludności. Pomiary wykonywane będą raz w roku i powtarzane co trzy lata. Zestawienie punktów pomiarowych przedstawiono w Tabelach 3.4.1. – 3.4.5 (Załącznik 24), a ich lokalizację przedstawiono na Mapie 3.4.1.

Mapa 3.4.1. Lokalizacja punktów pomiarowych pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego w latach 2016 – 2020



Sposób gromadzenia danych

- dane z pomiarów pól elektromagnetycznych prowadzonych przez WIOŚ wraz z informacjami o urządzeniach i instalacjach emitujących promieniowanie elektromagnetyczne będą wprowadzane do centralnej bazy danych JELMAG,
- baza WIOŚ w Szczecinie o źródłach promieniowania elektromagnetycznego.

Sposób i zakres oceny

Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacja zmian wykonywana jest na podstawie własnych pomiarów monitoringowych i kontrolnych, pomiarów wykonywanych przez inne jednostki oraz informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.

Informacje dotyczące przekazywania danych

Wyniki pomiarów i ocen generowane będą bezpośrednio z bazy danych JELMAG i przekazywane do:

- GIOŚ – w terminie do 31 marca z wynikami za rok poprzedni,
- zainteresowanych jednostek administracji rządowej i samorządowej – na wniosek.

Informacje dotyczące udostępniania i upowszechniania danych

- raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim – raz na dwa lata,
- strona internetowa WIOŚ – na bieżąco w miarę dostępności informacji.

4. Zintegrowane oceny stanu środowiska

Dane uzyskiwane w wyniku realizacji programów badawczo-pomiarowych PMŚ wymagają odpowiedniego przetworzenia w celu przygotowania czytelnej informacji, zdolnej do wspomagania procesów zarządzania środowiskiem i wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w oparciu o wiedzę, stosownie do potrzeb dwóch głównych grup użytkowników informacji: ośrodków decyzyjnych oraz społeczeństwa.

W strukturze PMŚ wydzielono w związku z tym odrębny blok – **zintegrowane oceny stanu środowiska**, w ramach którego, będą wykonywane:

- analizy i oceny stanu poszczególnych elementów środowiska w powiązaniu z czynnikami presji,
- analizy i oceny określonych problemów i zjawisk zachodzących w środowisku,
- prognozy przebiegu zjawisk, głównie w oparciu o analizy trendów, sukcesywnie z wykorzystaniem modelowania,
- analizy i oceny powiązań pomiędzy zmianami zachodzącymi w środowisku a warunkującymi je procesami społeczno-gospodarczymi, w tym w kontekście dobrej jakości życia.

Oceny będą dokonywane w różnych skalach przestrzennych i czasowych, zgodnie z wymogami ustawowymi, w ujęciu przyczynowo-skutkowym, głównie na podstawie informacji zgromadzonych w bloku - stan oraz presje.

Przedmiotem zintegrowanych ocen i analiz będą: poszczególne elementy środowiska.

Wyniki ocen i prognoz wymienionych powyżej będą stanowiły podstawę do opracowania kompleksowych wojewódzkich raportów o stanie środowiska, raportów powiatowych oraz raportów tematycznych i problemowych.

Corocznie, po zakończeniu każdego roku badawczego (2016, 2017, 2018, 2019, 2020) będą opracowywane raporty o stanie środowiska w województwie. W 2016 r., po zakończeniu realizacji Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2013-2015, opracowany zostanie kompleksowy raport o stanie środowiska w województwie, określający trendy zachodzących zmian, w oparciu o zestaw wskaźników opracowanych przez GIOŚ oraz własnych wskaźników specyficznych dla województwa.

Wyniki ocen, analiz i prognoz, w tym ww. raporty będą udostępniane w formie elektronicznej na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie www.wios.szczecin.pl.

5. System jakości w PMS; laboratoria i sieci pomiarowe

Podstawowym celem systemu zarządzania jakością w PMS jest zapewnienie właściwej jakości danych z badań i pomiarów o stanie środowiska, przekazywanych przez laboratorium.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie posiada w swojej strukturze organizacyjnej jedno laboratorium badawcze akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji z pracowniami zlokalizowanymi w:

- Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin (Pracownia Pomiarów Terenowych i Poboru Prób, Pracownia Chemiczna oraz Pracownia Biologiczna),
- Koszalinie, ul. Zgoda 23, 75-553 Koszalin (Pracownia w Koszalinie).

Laboratorium posiada wdrożony system zarządzania wg normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 +Ap1:2007, potwierdzony Certyfikatem Akredytacji nr AB 177 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji. Zakresy akredytacji poszczególnych pracowni dostępne są na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl.

Laboratorium WIOŚ w Szczecinie będzie realizowało zadania PMS w latach 2016-2020 w zakresie pobierania próbek, wykonywania badań wód (powierzchniowych, przejściowych i przybrzeżnych, podziemnych i opadowych), powietrza atmosferycznego, pyłu zawieszonego PM10 i PM 2,5 oraz pomiarów hałasu, pól elektromagnetycznych i parametrów *in situ* wody w terenie. Podstawowym celem Laboratorium w latach 2016-2020 będzie utrzymanie wysokiego poziomu wiarygodności wykonywanych badań i pomiarów. Związane to będzie przede wszystkim z utrzymaniem i rozszerzaniem zakresu akredytacji.

Zapewnienie właściwej jakości danych z badań i pomiarów o stanie środowiska, przekazywanych przez Laboratorium polega na ciągłym doskonaleniu systemu zarządzania Laboratorium, które posiada procedury monitorowania jakości wykonywanych badań i pobierania próbek. Do celów sterowania jakością badań wykorzystywane są techniki statystyczne umożliwiające przegląd wyników i śledzenie ich zmian. Wszystkie metody badań stosowane w Laboratorium są odpowiednio walidowane. Walidacja metody badania przeprowadzana jest przy wprowadzaniu nowej metody, zmianie istniejącej metody oraz w przypadku zmiany istotnych elementów wyposażenia. Zakres walidacji podany jest w „Programie walidacji metod badań”, który jest dokumentem wewnętrznym Laboratorium w ramach systemu zarządzania. Kontrola jakości obejmuje:

- wewnętrzną kontrolę jakości metod badań poprzez wykonywanie z każdą serią próbek analizy próbki kontrolnej i/lub podwójne badanie tej samej próbki,
- wewnątrzlaboratoryjne badanie biegłości polegające na analizowaniu materiałów odniesienia i/lub certyfikowanych materiałów odniesienia o wartościach parametrów nieznanymi dla wykonującego badanie,
- sprawdzanie krzywej wzorcowej,
- sprawdzanie materiałów odniesienia poprzez porównanie z poprzednio stosowanymi,
- analizę przyczyn nieprawidłowości,
- uczestnictwo w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych,
- kontrolę jakości pobierania próbek.

Rodzaje czynności kontrolnych w odniesieniu do konkretnych metod badań opisane są w „Programie wewnętrznej kontroli jakości badań”, w „Planie kontroli jakości badań” oraz w „Planie kontroli jakości pobierania próbek”, stanowiących dokumentację systemu zarządzania Laboratorium. „Plan kontroli jakości” i „Plan kontroli jakości pobierania próbek” sporządzane są na każdy kolejny rok kalendarzowy.

Dane otrzymywane w procesie sterowania jakością są analizowane. W przypadku, gdy zostanie stwierdzone przekroczenie wcześniej określonych kryteriów podejmowane są działania mające na celu rozwiązanie problemu i uniknięcie umieszczenia nieprawidłowych wyników w sprawozdaniu.

Laboratorium doskonali skuteczność swojego systemu zarządzania poprzez wykorzystanie polityki jakości, celów dotyczących jakości, wyników auditów, analizy danych, działań korygujących i zapobiegawczych oraz przeglądów zarządzania. Jednym z elementów doskonalenia systemu

zarządzania jest systematyczne rozszerzanie posiadanego zakresu akredytacji oraz dostosowanie granic oznaczalności metod do aktualnych wymagań Rozporządzeń Ministra Środowiska. W perspektywie do roku 2020 bardzo istotnym elementem zapewnienia wymaganej jakości wyników jest ich użyteczność w odniesieniu do wymagań prawnych determinujących parametry jakościowe badań oraz zapewnienie wymaganej ustawowo kompletności danych. Na lata 2016-2020 zaplanowano (w miarę możliwości kadrowych i finansowych) rozszerzenie zakresu akredytacji o kolejne metody badań.

Laboratorium planuje dostosowywać zakresy oznaczania metod badań do wymagań stawianych przez dyrektywy UE oraz do ustanowionych maksymalnych dopuszczalnych stężeń i wartości granicznych poszczególnych substancji i wskaźników w środowisku. Ponadto Laboratorium będzie uczestniczyło w szkoleniach specjalistycznych, badaniach biegłości i międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych. Jest to uwarunkowane możliwościami finansowymi, kadrowymi i aparaturowymi w omawianym okresie.

5.1. System jakości w monitoringu powietrza

W latach 2016-2020 Laboratorium WIOŚ w Szczecinie będzie obsługiwało sieć pomiarową monitoringu powietrza, w skład której będzie wchodziło 6 automatycznych punktów pomiarów zanieczyszczeń powietrza oraz 12 punktów pomiarów manualnych w tym pyłu PM10 (8 pkt.) i pyłu PM2.5 (4 pkt.). Pomiary automatyczne dotyczą substancji: SO₂, NO-NO₂, NO_x, CO, O₃, BTX, PM10, PM2.5, natomiast manualne: stężeń pyłu PM 10 i PM2.5 oraz badania stężeń benzo(a)pirenu, Pb, As, Cd, Ni w pyłe PM10, SO₂ i NO₂ metodą próbników pasywnych. Wszystkie pomiary objęte są systemem zarządzania opisanym w Księdze Jakości Laboratorium WIOŚ w Szczecinie. Nadzór nad właściwą pracą analizatorów w automatycznych stacjach zanieczyszczeń powietrza i poborników pyłu PM10 i PM2.5 wykonuje tylko jeden zespół pracowników Laboratorium WIOŚ w Szczecinie. W celu zapewnienia wysokiej jakości wiarygodnych wyników w monitoringu powietrza opracowano i wdrożono procedury badawcze oraz instrukcje dotyczące:

- obsługi punktów automatycznych pomiarów zanieczyszczeń powietrza,
- eksploatacji urządzeń w punktach automatycznych pomiarów zanieczyszczeń powietrza,
- kalibracji, sprawdzania analizatorów w automatycznych punktach pomiarów zanieczyszczeń powietrza,
- walidacji metod badawczych stosowanych w punktach,
- gromadzenia i weryfikacji danych pomiarowych zanieczyszczeń powietrza,
- postępowania z filtrami do oznaczeń stężeń pyłu PM10 oraz PM2.5,
- kontroli wewnętrznej pomiarów stężeń pyłu PM10 w sieci monitoringu powietrza,
- szacowania niepewności pomiarów.

Wszystkie czynności, prowadzone zgodnie z wyżej wymienionymi dokumentami systemu zarządzania jakością w punktach monitoringu powietrza, wykonywane są raz w tygodniu przez wyszkolony personel i zapisywane w odpowiednich dokumentach i protokołach. Nadzór nad pracą analizatorów zapewnia oprogramowanie ENVIRO CAS firmy DAC SYSTEM, które umożliwia zdalny podgląd bieżących wyników w analizatorze oraz niektórych parametrów pracy analizatora. Niezbędnym elementem funkcjonowania systemu zarządzania jakością powietrza jest codzienna weryfikacja techniczna wyników. Przeglądane są wyniki serii pomiarowych każdej automatycznej stacji monitoringu powietrza z ostatniej doby, a jeżeli zachodzi potrzeba to z ostatniego tygodnia. Co miesiąc, w formie sprawozdania z badań, walidowane i zatwierdzone wyniki przekazywane są do Wydziału Monitoringu Środowiska WIOŚ w Szczecinie, a po zakończeniu roku sprawdzane są wszystkie serie pomiarowe z roku.

W latach 2016-2020 Laboratorium WIOŚ w Szczecinie będzie weryfikowało stosowany system jakości poprzez udział w organizowanych przez Krajowe Laboratorium Referencyjne i Wzorcujące (KLRiW) badaniach biegłości analizatorów gazowych (SO₂, NO-NO₂, CO, O₃, C₆H₆), poborników pyłu zawieszzonego PM10 i PM2.5, badaniach metali ciężkich i WWA w pyłe oraz kalibracji/sprawdzeniu analizatorów i sprawdzeniu układów poboru prób na każdej stacji monitoringu powietrza.

W latach 2016-2020 WIOŚ w Szczecinie będzie kontynuował badania równoważności metod w pomiarach pyłu PM10 i PM2.5 w punktach pomiarowych zawartych w Tabeli 5.1.1.

Tabela 5.1.1. Wykaz stacji działających w latach 2016-2020 w ramach zachodniopomorskiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza, na których będą prowadzone badania równoważności pomiarów pyłu PM10 i PM2.5

Rok	Wskaźnik pyłu PM10/PM2.5	Nazwa strefy	Kod krajowy stacji	Nazwa stacji	Typ stanowiska dla pyłu PM10/PM2.5	Typ obszaru	Współrzędne geograficzne	
							Szerokość geogr.	Długość geogr.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016 - 2020	pył PM10	Aglomeracja Szczecińska	ZpSzczAndr01	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	53.380975	14.663347
2016-2020	pył PM2,5	Aglomeracja Szczecińska	ZpSzczAndr01	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	53.380975	14.663347
2016-2020	pył PM10	miasto Koszalin	ZpKoszArKraj	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	54.193986	16.172544
2016-2020	pył PM10	strefa zachodniopomorska	ZpSzczPrze	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	53.698900	16.704572

W latach 2016-2020 Laboratorium WIOŚ w Szczecinie będzie realizowało zadanie monitoring chemizmu opadów atmosferycznych poprzez wykonywanie badań chemicznych w opadzie zebranych na stacji IMGW Świnoujście. Zakres badań będzie obejmował: stężenie anionów: SO_4^{2-} , NO_3^- , Cl^- , kationów: NH_4^+ , Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , K^+ , metali: Zn, Cu, Pb, Ni, Cd, Cr, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, pH oraz pomiar przewodności elektrolitycznej właściwej. Laboratorium będzie rozszerzało zakres akredytacji metod oraz uczestniczyło w dostępnych porównaniach międzylaboratoryjnych wód opadowych.

5.2. System jakości w monitoringu wód

W celu wzmocnienia wiarygodności wyników uzyskiwanych z realizacji programu monitoringu wód Laboratorium WIOŚ w Szczecinie planuje doskonalenie wdrożonych metod badań oraz elementów kontroli jakości badań. Metody pobierania próbek, wykonywania pomiarów w terenie oraz metody badań wód są objęte systemem zarządzania opisanym w Księdze Jakości Laboratorium spełniającym wymagania międzynarodowej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap1:2007 i potwierdzonym Certyfikatem Akredytacji nr AB 177 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji. Zapewnienie jakości otrzymywanych wyników polega między innymi na stosowaniu wzorców referencyjnych, wzorców do kontroli jakości, analizy próbek o nieznanym stężeniu, jak również kontroli pobierania próbek.

Laboratorium będzie uczestniczyło w dostępnych zewnętrznych badaniach biegłości organizowanych przez krajowych i zagranicznych organizatorów, jak również porównaniach międzylaboratoryjnych:

- organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- z Landeslabor Frankfurt (Oder) i Laboratorium Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wielkopolskim organizowanych przez Grupę Roboczą W2 Polsko – Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych,
- z Küstenlabor Stralsund für Umwelt, Naturschutz und Geologie Meklemburg-Vorpommern, organizowanym również przez Grupę Roboczą W2 Polsko – Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych (wody przejściowe).

Ponadto, w kolejnych latach w Laboratorium będą trwały dalsze prace nad zwiększeniem precyzji badań, dostosowaniem granic oznaczalności i poziomu niepewności.

5.3. System jakości w monitoringu hałasu

W latach 2016-2020 planowana jest kontynuacja działań związanych z zapewnieniem jakości w monitoringu hałasu poprzez udział Laboratorium WIOŚ w Szczecinie w badaniach międzylaboratoryjnych organizowanych przez GIOŚ. Planuje się uczestnictwo personelu Laboratorium w szkoleniach celem podniesienia kompetencji. Pomiary hałasu są objęte systemem

zarządzania opisanym w Księdze Jakości Laboratorium potwierdzonym certyfikatem akredytacji nr AB 177 wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji. Stosowane do pomiarów mierniki hałasu, kalibratory akustyczne oraz stacje METEO są okresowo wzorcowane zgodnie z wewnętrznym Harmonogramem sprawdzeń/ wzorcowań Laboratorium WIOŚ w Szczecinie.

5.4. System jakości w monitoringu pól elektromagnetycznych

W latach 2016-2020 Laboratorium WIOŚ w Szczecinie będzie dążyło do uzyskania akredytacji w zakresie pomiarów pól elektromagnetycznych, czego warunkiem będzie pozyskanie miernika selektywnego PEM. Obecnie metody pomiarów pól elektromagnetycznych są objęte funkcjonującym w laboratorium systemem zarządzania opisanym w Księdze Jakości Laboratorium spełniającym wymagania międzynarodowej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap1:2007. Przewiduje się uczestnictwo w szkoleniach dotyczących PEM oraz międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych organizowanych przez GIOŚ.

6. Prezentacja informacji o środowisku

Jednym z podstawowych zadań w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016 -2020 będzie kontynuacja działań na rzecz zapewnienia danych i informacji o stanie środowiska. W tym celu, WIOŚ w Szczecinie zapewni kompletności danych z wykonywanych badań w centralnie prowadzonych systemach gromadzących, przechowujących i przetwarzających dane (SI EKOINFONET), w tym także dane przestrzenne uzyskane w ramach PMS.

WIOŚ w Szczecinie będzie współpracował z GIOŚ w zakresie tworzonej i rozwijanej infrastruktury informacji przestrzennej GIOŚ, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/2/WE z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającą infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz. Urz. UE L 108 z 25.04.2007, str.1) oraz ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U. 2010 nr 76 poz. 489).

Dostęp do informacji o środowisku, w tym o jego stanie, zapewniony będzie m.in. poprzez: stale aktualizowaną stronę internetową WIOŚ w Szczecinie - www.wios.szczecin.pl, portal - www.geopomerania.pl, raporty o stanie środowiska w województwie i wybranych powiatach, raporty opracowywane dla poszczególnych komponentów środowiska, a w szczególnych przypadkach także komunikaty.

Raporty oraz komunikaty będą publikowane w wersji elektronicznej na stronie internetowej WIOŚ w Szczecinie. Raporty o stanie środowiska w województwie, w miarę dostępności środków, będą także wydawane drukiem.

Celem zapewnienia dostępu do informacji o środowisku WIOŚ w Szczecinie będzie kontynuował prace w zakresie utrzymania i rozwoju Zintegrowanego Systemu Oceny Stanu i Zagrożeń Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego (GEOPOMERANIA) utworzonego w celu gromadzenia, przechowywania i przetwarzania danych, w tym danych przestrzennych uzyskanych w ramach realizacji programu PMS (portal mapowy: mapy.geopomerania.pl/imap). GEOPOMERANIA jest narzędziem informatycznym umożliwiającym prezentację informacji o stanie środowiska w formie przestrzennej, wspomagającym monitoring oraz ocenę stanu i zagrożeń środowiska na obszarze województwa. Celem systemu jest wspomaganie zarządzania planowanymi i realizowanymi zadaniami statutowymi wojewódzkiego inspektoratu, których bardzo istotną częścią jest informowanie społeczeństwa o stanie środowiska.

Zbiory danych przestrzennych udostępniane są na portalu WIOŚ w Szczecinie w formie usług wyszukiwania, przeglądania i pobierania wraz z katalogiem metadanych. Dzięki zastosowaniu technologii WMS informacje przestrzenne prezentowane w serwisie są łatwo dostępne do dalszych analiz dla zainteresowanych instytucji czy też obywateli. W latach 2016-2020 powstaną nowe dane, które zasila portal GEOPOMERANIA.

7. Uwarunkowania finansowe realizacji wojewódzkiego programu PMŚ

Państwowy Monitoring Środowiska obejmuje zadania wykonywane przez różne jednostki organizacyjne, w związku z tym system finansowania zadań jest bardzo złożony.

Koszty realizacji zadań PMŚ w WIOŚ w Szczecinie związane są między innymi z:

- obsługą automatycznych sieci monitoringu powietrza, poborem prób i wykonywaniem analiz laboratoryjnych w zakresie zanieczyszczeń powietrza i wód, pomiarami hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, wdrażaniem nowych elementów systemów oceny jakości poszczególnych komponentów środowiska, projektowaniem i uruchamianiem nowych stanowisk pomiarowych, utrzymaniem systemu zarządzania wg ISO/IEC 17025, wykonywaniem map akustycznych dla miast o liczbie ludności mniejszej niż 100 tysięcy;
- prowadzeniem baz danych, przetwarzaniem danych i wykonywaniem ocen stanu poszczególnych komponentów środowiska na poziomie wojewódzkim i lokalnym, opracowywaniem i przekazywaniem do GIOŚ i innych odbiorców danych i raportów dla potrzeb sprawozdawczości krajowej i wspólnotowej, informowaniem organów administracji publicznej i społeczeństwa o stanie środowiska za pomocą różnych form przekazu;
- wykonywaniem na szczeblu wojewódzkim zadań niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań PMŚ, w tym prac na rzecz zapewnienia jakości pomiarów i ocen jakości powietrza, wód oraz hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, zakupów sprzętu pomiarowego i aparatury laboratoryjnej, materiałów eksploatacyjnych, zapewnienia zdalnej łączności ze stacjami pomiarowymi oraz ich bieżącym funkcjonowaniem;
- udziałem pracowników WIOŚ w szkoleniach specjalistycznych, interkalibracjach, badaniach równoważności i biegłości organizowanych przez GIOŚ, instytuty naukowe oraz inne jednostki pracujące na rzecz PMŚ.

Koszty realizacji zadań PMŚ obejmują zarówno środki na wydatki bieżące i inwestycyjne wydatkowane głównie na modernizację lub zakup stacji monitoringowych, aparatury pomiarowej i laboratoryjnej oraz dostosowanie infrastruktury laboratoriów do wymaganych standardów. Wdrożenie nowych zadań oraz utrzymanie dotychczasowego potencjału badawczego nie będzie możliwe bez dodatkowych nakładów. Zważywszy na fakt, że od wielu lat środki otrzymywane z budżetu państwa na realizację zadań PMŚ są niewystarczające, zakłada się, że w kolejnej perspektywie sytuacja ta nie ulegnie istotnej zmianie i źródłami finansowania zadań PMŚ nadal będą w szczególności środki:

- budżetowe wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, których dysponentem II stopnia jest wojewoda,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (przekazywane od 2011 roku za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa),
- pochodzące z programów pomocowych Unii Europejskiej.

Prognozę rocznych wydatków na realizację zadań PMŚ w latach 2016-2020 w podziale na źródła finansowania przedstawiono w Tabeli 7.1, zaś w Tabeli 7.2 zestawiono przewidywane źródła finansowania zadań PMŚ w poszczególnych komponentach środowiska.

W ramach środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, zaplanowano realizację przez GIOŚ, z udziałem WIOŚ, projektów w zakresie monitoringu jakości wód powierzchniowych, obejmującego w szczególności wdrożenie dyrektywy 2013/39/UE w zakresie oznaczania substancji priorytetowych „*Wzmocnienie monitoringu wód w zakresie procedur zapewnienia i kontroli jakości pomiarów i ocen stanu wód powierzchniowych oraz infrastruktury badawczej, pomiarowej i informatycznej*”, w ramach którego zakupiony zostanie specjalistyczny sprzęt pomiarowy i badawczy zapewniający zwiększenie zakresu i poprawę jakości pomiarów oraz zakup sprzętu informatycznego i warstw geoinformatycznych do analiz przestrzennych na potrzeby weryfikacji sieci pomiarowych i wykonywania ocen stanu wód. Realizowane będą m.in. prace

eksperckie i analityczne: dla potrzeb planowania i aktualizowania sieci pomiarowych, w zakresie wskaźników jakości dla ocen stanu ekologicznego i chemicznego, dla potrzeb zapewnienia jakości systemu klasyfikacji i ocen stanu wód.

Dodatkowo, w latach 2017-2020, planuje się kontynuację wzmocnienia systemu oceny jakości powietrza, szczególnie w zakresie matematycznego modelowania jakości powietrza, zarówno ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 jak i środków Mechanizmu Finansowego EOG lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Brak stabilnych źródeł finansowania oraz trudności związane z pozyskiwaniem środków na realizację zadań PMS mogą stanowić zagrożenie dla utrzymania odpowiedniej jakości danych, utrzymania ciągłości zadań dotychczas realizowanych oraz wdrożenia zadań nowych, wynikających z ciągle poszerzających się wymogów prawodawstwa Unii Europejskiej. Szczególnym zagrożeniem jest, utrzymująca się od lat konieczność pozyskiwania środków na realizację podstawowych zadań PMS z funduszy ochrony środowiska. Ryzyko nieuwzględnienia złożonych wniosków (np. z powodu braku środków lub zmiany priorytetów) jest bardzo duże i może całkowicie lub częściowo zablokować realizację zadań PMS.

W dniu 19 października 2015 r., w obecności Wojewody Zachodniopomorskiego, podpisane zostało porozumienie pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Zachodniopomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie realizacji zadań dotyczących wdrożenia wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r., zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

Biorąc powyższe pod uwagę należy podkreślić, iż realizacja niniejszego Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego jest uwarunkowana dostępnością środków finansowych. Stopień wykonania zaplanowanych zadań będzie zależał w szczególności od dostępności i możliwości pozyskania w odpowiednim czasie środków finansowych, tak aby możliwe było prowadzenie badań monitoringowych zgodnie z kalendarzem prac. W sytuacji deficytu środków może wystąpić konieczność dokonywania wyboru zadań do realizacji oraz sporządzenia stosownych aneksów.

Tabela 7.1. Zestawienie przewidywanych źródeł finansowania zadań z zakresu PMŚ w poszczególnych komponentach środowiska w latach 2016-2020 (w tys. złotych)

ROK	Komponent	Finansowanie zadań IOŚ w zakresie PMŚ w latach 2016-2020 w tys. zł			
		Budżet	NFOŚiGW	WFOŚiGW	Razem
2016	Woda	2027,81+252+1024,20+151=3455,01	720	925	5100,01
	Powietrze	2703,75		560	3263,75
	Hałas	48,28		10	58,28
	Pola elektromagnetyczne	48,28		10	58,28
2017	Woda	2078,51+214+3354,50+151=5798,01	352	920	7070,01
	Powietrze	2771,34		560	3331,34
	Hałas	49,49		10	59,49
	Pola elektromagnetyczne	49,49		10	59,49
2018	Woda	2130,48+337+1117+151=3735,48	144	920	4799,48
	Powietrze	2840,63		560	3400,63
	Hałas	50,73		10	60,73
	Pola elektromagnetyczne	50,73		10	60,73
2019	Woda	2183,74+56+1830+151=4220,74	1230	920	6370,74
	Powietrze	2911,65		560	3471,65
	Hałas	51,99		10	61,99
	Pola elektromagnetyczne	51,99		10	61,99
2020	Woda	2238,33+56+1830+151=4275,33	862	920	6057,33
	Powietrze	2984,44		560	3544,44
	Hałas	53,29		10	63,29
	Pola elektromagnetyczne	53,29		10	63,29

Uwaga - zastosowano kryterium podziału środków: woda 42%, Powietrze 56%, Hałas 1%, PEM1%. Powyższe wynika z kalkulacji kosztów monitoringu finansowanych z środków WFOŚ i GW w Szczecinie. Zastosowanie innych kryteriów może być konieczne aby uzyskać większą adekwatność kosztów w szczególności w odniesieniu do Hałasu i PEM.

Tabela nr 7.2 Prognoza kosztów zadań PMS w latach 2016-2020 – zadania planowane do sfinansowania ze środków budżetowych, WFOŚiGW w Szczecinie, NFOŚiGW, środków pomocowych (w tys. zł)

a) Zadania PMS uwzględnione jako środki budżetowe państwa zaplanowane na lata 2016 – 2020 – planowane do zgłoszenia do projektu ustawy budżetowej					
Nazwa	Planowane koszty (w tys. zł)				
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Koszty bieżące (utrzymania)	637,88 ¹ + 252 ² =889,88	653,83 ¹ + 214 ² =867,83	670,18 ¹ + 337 ² =1 007,18	686,93 ¹ + 56 ² =742,93	704,10 ¹ + 56 ² =760,10
Koszty inwestycyjne	1 024,2 ³	3 354,5 ³	1 117 ³	1 830 ³	1 830 ³
Koszty płac wraz z pochodnymi	4 190,24+151=4 341,24 ⁴	4 295,00+151=4 446,00 ⁴	4 402,38+151=4 553,38 ⁴	4 512,44+151=4 663,44 ⁴	4 625,25+151=4 776,25 ⁴
Razem	6 255,32	8 668,33	6 677,56	7 236,37	7 366,35
b) Zadania PMS zaplanowane do sfinansowania ze środków WFOŚiGW za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa w latach 2016 – 2020					
Nazwa	Planowane koszty (w tys. zł)				
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Koszty bieżące (utrzymania)	1 000 ⁵	1 000 ⁶	1 000 ⁶	1 000 ⁶	1 000 ⁶
Koszty inwestycyjne	505 ⁷	500 ⁸	500 ⁸	500 ⁸	500 ⁸
Razem	1 505	1 500	1 500	1 500	1 500
c) Zadania PMS zaplanowane do sfinansowania ze środków NFOŚiGW za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa w latach 2016 – 2020					
Nazwa	Planowane koszty (w tys. zł)				
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Koszty bieżące (utrzymania)	248(PLC)+472(WPP) ⁵	136+216 ⁵	82 ⁶ +62 ⁵	248 ⁶ +472 ⁶ +510(7SP) ⁹	136 ⁶ +216 ⁶ +510(7SP) ⁹
Koszty inwestycyjne	0	0	0	0	0
Razem	720	352	144	1 230	862
Koszty bieżące (utrzymania)	2 609,88	2 219,83	2 151,18	2 972,93	2 622,10
Koszty inwestycyjne	1 529,20	3 854,50	1 617,00	2 330,00	2 330,00
Razem	4 139,08	6 074,33	3 768,18	5 302,93	4 952,10
OGÓŁEM (a+b+c)	8 480,32	10 520,33	8 321,56	9 966,37	9 728,35

Przypisy do Tabeli 7.2:

- 1) Dla wartości na lata 2017-2020 zgodnie z Wieloletnim Planem Finansowym Państwa (WPF) przyjęto wzrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego o 2.5%. Wartością bazową jest plan budżetu WIOŚ w Szczecinie na rok 2016. Wartość dla PMŚ obliczona jako 61,1 % kosztów bieżących ogółem, na podstawie poprzednich lat budżetowych.
- 2) Wartości związane ze wzrostem ilości punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego w PMŚ na lata 2016-2018 w stosunku do realizowanego PMŚ w latach 2013-2015 i z uwzględnieniem badań w ramach monitoringu operacyjnego na lata 2016-2020.
- 3) Wartości na lata 2016-2018 zgodnie z Wieloletnim Planem Finansowym Państwa, który nie znajduje odzwierciedlenia w przyznawanych limitach budżetowych. Na lata 2019-2020 przyjęto średnią z poprzednich trzech lat.
- 4) Wartości na lata 2016-2018 zgodnie z Wieloletnim Planem Finansowym Państwa. Na lata 2019-2020 przyjęto wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 2.5%. Wartość dla PMŚ obliczona jako 61,1 % kosztów płac wraz z pochodnymi ogółem. Ponadto uwzględniono wzrost kosztów o 3 dodatkowe etaty (151 tys. zł - 1 WM i 2 Laboratorium) niezbędne do realizacji nowych zadań monitoringowych Inspekcji na które nie uzyskano zapewnienia finansowego. Przyjęto roczny koszt etatu wraz z pochodnymi w wysokości 50 340 zł.
- 5) Wnioski złożone do WFOŚiGW w Szczecinie i NFOŚiGW.
- 6) Wnioski planowane do złożenia.
- 7) Wniosek złożony do WFOŚiGW w Szczecinie, nie został umieszczony na liście zadań zakwalifikowanych do realizacji.
- 8) Wnioski planowane do złożenia. Składane wnioski inwestycyjne nie są umieszczane na liście zadań zakwalifikowanych do realizacji na poszczególne lata budżetowe.
- 9) Koszty związane z realizacją oznaczania 7 nowych substancji priorytetowych w wodach w ramach porozumienia GIOŚ-WIOŚ (koszt analiz 7 SP w 93 ppk/rok oraz koszty transportu próbek + inne koszty bieżące tj. materiały eksploatacyjne, wzorce, opracowanie metodyk, etc., stanowiące 30 % kosztów analiz).

W kalkulacji środków bieżących i kosztów płac przyjęto wartości realne, możliwe do uzyskania w ramach środków budżetu Państwa lub rezerw celowych (WFOŚiGW w Szczecinie oraz NFOŚiGW).

Koszty inwestycyjne są zgodne z potrzebami, zgłaszane do WPF, jednak należy mieć na uwadze, że w latach poprzednich zgłaszane potrzeby inwestycyjne były finansowane w ramach środków budżetowych w minimalnym stopniu.

Środki otrzymywane z budżetu Państwa na wydatki bieżące są niewystarczające i zabezpieczają realizację PMŚ jedynie w niewielkim stopniu. Bez wsparcia ze strony WFOŚiGW w Szczecinie realizacja PMŚ możliwa byłaby na poziomie ok. 30%.

Łącznie środki na wydatki bieżące (z budżetu, WFOŚiGW w Szczecinie oraz NFOŚiGW) pozwalają na realizację PMŚ jedynie w ramach obecnej sieci i przy obecnym zakresie pomiarowym. W przypadku rozszerzenia zakresu pomiarowego, bez dodatkowych środków na ten cel, istnieje ryzyko jego niewykonania.

Aby wykonać programu monitoringu wód powierzchniowych w latach 2016 -2020 należy uwzględnić koszty badań substancji priorytetowych wykonywanych w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego dla wszystkich kategorii wód powierzchniowych. Na podstawie wytycznych GIOŚ przyjęto jednorazowy koszt oznaczenia 1 substancji priorytetowej (SP) równy 50 zł a koszt poboru - 5 zł.

Tabela 3.1.1. Wykaz stanowisk działających w zachodniopomorskim wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2016-2020 i stanowisk uzupełniających

L.p.	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa stacji	Typ stanowiska	Typ obszaru	Typ pomiaru	Typ oceny stanowiska	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Data uruchomienia	Stanowisko WPMŚ				
												Szerokość geogr.	Długość geogr.		2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	ZpKoszArKraj	dwutlenek azotu	1-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2006-10-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
2		dwutlenek siarki	1-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2006-10-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
3		pył zawieszony PM10	1-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2006-10-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
4			24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2015-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
5		tlenek azotu	1-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2006-10-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
6		tlenki azotu	1-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_ArmiiKrajowej	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	54.193986	16.172544	2006-10-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
7	ZpKoszSpasow	arsen w PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
8		benzen	2-tygodniowy	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.207050	16.193103	2013-01-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
9		benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2010-01-02 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
10		kadm w PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
11		nikiel w PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
12		ołów w PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.207050	16.193103	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
13		pył zawieszony PM10	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2009-12-23 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
14		pył zawieszony PM2.5	24-godzinny	miasto Koszalin	PL3202	Koszalin_Spasowskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	54.207050	16.193103	2009-12-22 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
15	ZpMyslZaBram	benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Myślibórz_ZaBramką	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	52.926189	14.862558	2014-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
16		pył zawieszony PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Myślibórz_ZaBramką	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	52.926189	14.862558	2014-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
17		pył zawieszony PM2.5	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Myślibórz_ZaBramką	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	52.926189	14.862558	2010-04-20 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
18	ZpPASBarliSzosa	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BarlinekP	komunikacyjne	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	52.991167	15.203028	2002-08-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
19		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BarlinekP	komunikacyjne	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	52.991167	15.203028	2002-08-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
20	ZpPASBarliWidok	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BarlinekWidokPas	przemysłowe	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.004911	15.209150	2011-09-02 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
21		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BarlinekWidokPas	przemysłowe	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.004911	15.209150	2011-09-02 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
22	ZpPASBiaGoraWPN	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Biała GóraP	tło	pozamiejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.945381	14.480269	2010-06-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
23		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Biała GóraP	tło	pozamiejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.945381	14.480269	2010-06-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
24	ZpPASBialogPolc	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BiałogardP	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.998703	15.994611	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
25		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BiałogardP	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.998703	15.994611	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
26	ZpPASBielicWsch	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BieliceP	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.199667	14.730917	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
27		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	BieliceP	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.199667	14.730917	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

L.p.	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa stacji	Typ stanowiska	Typ obszaru	Typ pomiaru	Typ oceny stanowiska	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Data uruchomienia	Stanowisko WPMŚ				
												Szerokość geogr.	Długość geogr.		2016	2017	2018	2019	2020
28	ZpPASChosGrunwa	benzen	2-tygodniowy	strefa zachodniopomorska	PL3203	ChoszcznoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.166194	15.427583	2005-01-21 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
29		dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ChoszcznoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.166194	15.427583	2002-07-28 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
30		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ChoszcznoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.166194	15.427583	2002-07-28 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
31	ZpPASDarWienia	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	DarłowoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.422361	16.416000	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
32		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	DarłowoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.422361	16.416000	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
33	ZpPASGrzyfEnerge	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	GryfinoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.252778	14.484167	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
34		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	GryfinoP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.252778	14.484167	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
35	ZpPASGrzmia1Maj	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	GrzmiącaP	tło	pozamiejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.779194	16.497500	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
36		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	GrzmiącaP	tło	pozamiejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.779194	16.497500	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
37	ZpPASKaliKwiat	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Kalisz_PomorskiP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.290017	15.896200	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
38		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Kalisz_PomorskiP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.290017	15.896200	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
39	ZpPASKamPomKili	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Kamień PomorskiP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.967917	14.766750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
40		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Kamień PomorskiP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.967917	14.766750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
41	ZpPASKoloSlowac	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	KołobrzegP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.184722	15.563222	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
42		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	KołobrzegP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.184722	15.563222	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
43	ZpPASLobeOrzesz	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ŁobezP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.635278	15.614444	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
44		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ŁobezP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.635278	15.614444	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
45	ZpPASNowoKoscie	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	NowogardP	komunikacyjne	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.672153	15.116750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
46		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	NowogardP	komunikacyjne	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.672153	15.116750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
47	ZpPASPolcZdrNow	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Połczyn_ZdrójP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.761694	16.099422	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
48		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Połczyn_ZdrójP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.761694	16.099422	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
49	ZpPASRewaRyback	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	RewalP	tło	pozamiejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.079528	15.014750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
50		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	RewalP	tło	pozamiejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	54.079528	15.014750	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
51	ZpPASStaSzcKra	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Stargard_KramarskaP	komunikacyjne	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.337694	15.046789	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
52		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Stargard_KramarskaP	komunikacyjne	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.337694	15.046789	2002-07-27 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
53	ZpPASSwinoZerom	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ŚwinoujścieP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.921983	14.240036	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
54		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	ŚwinoujścieP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.921983	14.240036	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
55	ZpPASWalczOrla1	dwutlenek azotu	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	WalczP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.268611	16.474444	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
56		dwutlenek siarki	miesięczny	strefa zachodniopomorska	PL3203	WalczP	tło	miejski	pasyczny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.268611	16.474444	2002-08-03 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

L.p.	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa stacji	Typ stanowiska	Typ obszaru	Typ pomiaru	Typ oceny stanowiska	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Data uruchomienia	Stanowisko WPMŚ				
												Szerokość geogr.	Długość geogr.		2016	2017	2018	2019	2020
57	ZpSzcZAndr01	arsen w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
58		benzen	2-tygodniowy	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	pasyny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.380975	14.663347	2013-01-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
59		benzo(a)antracen w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
60		benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-08 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
61		benzo(b)fluoranten w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
62		benzo(j)fluoranten w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
63		benzo(k)fluoranten w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
64		dibenzo(a,h)antracen w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
65		dwutlenek azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
66		dwutlenek siarki	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
67		indeno(1,2,3-cd)piren w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
68		kadm w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
69		nikiel w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
70		ołów w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.380975	14.663347	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
71		ozon	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
72		pył zawieszony PM10	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
73			24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2010-01-05 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
74		pył zawieszony PM2.5	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2009-08-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
75			24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2009-12-10 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
76		tlenek azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
77		tlenki azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Andrzejewskiego	tło	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.380975	14.663347	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
78	ZpSzcZec1Maj	arsen w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
79		benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2009-12-11 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
80		kadm w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
81		nikiel w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
82		ołów w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.712097	16.692264	2010-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
83		pył zawieszony PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2009-12-11 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
84		pył zawieszony PM2.5	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_1Maja	tło	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.712097	16.692264	2009-12-11 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
85	ZpSzcZecPrze	benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2015-03-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

L.p.	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa stacji	Typ stanowiska	Typ obszaru	Typ pomiaru	Typ oceny stanowiska	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Data uruchomienia	Stanowisko WPMŚ				
												Szerokość geogr.	Długość geogr.		2016	2017	2018	2019	2020
86		dwutlenek azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
87		dwutlenek siarki	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
88		formaldehyd	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	manualny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
89		pył zawieszony PM10	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
90			24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2015-03-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
91		tlenek azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
92		tlenki azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Szczecinek_Przemysłowa	przemysłowe	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.698900	16.704572	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
93	ZpSzcZLacz04	pył zawieszony PM10	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Łączna	tło	podmiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.470889	14.556250	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
94	ZpSzcZPils02	benzen	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
95		benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2007-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
96		dwutlenek azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
97		dwutlenek siarki	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
98		etylobenzen	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
99		m,p-ksylen	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
100		o-ksylen	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2015-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
101		pył zawieszony PM10	24-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2005-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
102		pył zawieszony PM2.5	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2006-03-14 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
103		tlenek azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
104		tlenek węgla	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
105		tlenki azotu	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
106		toluen	1-godzinny	Aglomeracja Szczecińska	PL3201	Szczecin_Piłsudskiego	komunikacyjne	miejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.432169	14.553900	2004-12-31 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
107	ZpWidulBulRyb	arsen w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
108		benzo(a)piren w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2007-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
109		dwutlenek azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2003-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
110		dwutlenek siarki	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2003-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
111		kadm w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
112		nikiel w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
113		ołów w PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	wskaźnikowy	WIOŚ	53.122319	14.382308	2011-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
114		ozon	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2004-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

L.p.	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredniania	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa stacji	Typ stanowiska	Typ obszaru	Typ pomiaru	Typ oceny stanowiska	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Data uruchomienia	Stanowisko WPMŚ				
												Szerokość geogr.	Długość geogr.		2016	2017	2018	2019	2020
115		pył zawieszony PM10	24-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	manualny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2003-08-04 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
116		tlenek azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2003-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
117		tlenki azotu	1-godzinny	strefa zachodniopomorska	PL3203	Widuchowa	tło	pozamiejski	automatyczny	intensywny	WIOŚ	53.122319	14.382308	2003-01-01 00:00:00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

Stanowiska pomiarowe pyłu PM2,5, z których wyniki posłużą do obliczenia wskaźnika średniego narażenia zaznaczono zieloną czcionką.

Tabela 3.1.2. Liczba stanowisk działających w latach 2016-2020 w ramach zachodniopomorskiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza i stanowisk uzupełniających

Wskaźnik	Typ pomiaru	Liczba stanowisk według właściciela						Razem
		WIOŚ	Inst. nauk.- bad.	Zakł. przemysł.	Samorząd teryt.	Fundacja	Inny	
Zanieczyszczenia podstawowe								
As(PM10)	manualny	4						4
BaP(PM10)	manualny	7						7
C ₆ H ₆	automatyczny	1						1
	pasywny	3						3
CO	automatyczny	1						1
Cd(PM10)	manualny	4						4
NO	automatyczny	5						5
NO ₂	automatyczny	5						5
	pasywny	19						19
NO _x	automatyczny	5						5
Ni(PM10)	manualny	4						4
O ₃	automatyczny	2						2
PM10	automatyczny	4						4
	manualny	8						8
PM2.5	automatyczny	2						2
	manualny	4						4
Pb(PM10)	manualny	4						4
SO ₂	automatyczny	5						5
	pasywny	19						19
Zanieczyszczenia pozostałe								
BaA(PM10)	manualny	1						1
BbF(PM10)	manualny	1						1
BjF(PM10)	manualny	1						1
BkF(PM10)	manualny	1						1
DBaH _A (PM10)	manualny	1						1
IP(PM10)	manualny	1						1
etylobenzen	automatyczny	1						1
formaldehyd	manualny	1						1
m,p-ksylen	automatyczny	1						1
o-ksylen	automatyczny	1						1
toluen	automatyczny	1						1
Podsumowanie całkowite		117						117

Tabela 3.2.2.1. Zestawienie punktów pomiarowych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN) w województwie zachodniopomorskim

Nr OSN	Nazwa OSN	Nr punktu	Położenie administracyjne			Współrzędne geograficzne		Rodzaj punktu	Użytkowanie punktu	Głębokość punktu [m p.p.t.]	Ujmowana warstwa wodonośna			Użytkowanie terenu
			miejsowość	gmina	powiat	długość	szerokość				głębokość do stropu [m p.p.t.]	stratygrafia	rodzaj wód	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
18	OSN w zlewni rzeki Płonia	PL9	Będgoszcz	Stare Czarnowo	gryfiński	14,78284	53,251639	W	ujęcie wody pitnej (czynne)	27	16	Q	N	grunty orne (gospodarka wielkopolowa), nieużytki naturalne
18	OSN w zlewni rzeki Płonia	PL10	Koszewo	Stargard Szczeciński	stargardzki	14,932083	53,2613	P	punkt badawczy	10,9	4,8	Q	S	grunty orne (gospodarka wielkopolowa)
18	OSN w zlewni rzeki Płonia	PL23	Reńsko	Warnice	pyrzycki	14,959354	53,238344	P	punkt badawczy	4,6	2,1	Q	S	grunty orne (gospodarka wielkopolowa)
18	OSN w zlewni rzeki Płonia	PL 24	Będgoszcz	Bielice	pyrzycki	14,78765	53,23525	P	punkt badawczy	9,4	7,22	Q	S	grunty orne (gospodarka wielkopolowa), nieużytki antropogeniczne
18	OSN w zlewni rzeki Płonia	PL25	Nowy Przylep	Warnice	pyrzycki	15,0244	53,2225	P	punkt badawczy	2,4	0,25	Q	S	grunty orne (gospodarka wielkopolowa)

Objaśnienia:

rodzaj punktu: studnia wiercona (W), studnia kopana (K), piezometr (P), źródło (Z)

rodzaj wód: wody o zwierciadle napiętym (N), wody o zwierciadle swobodnym (S)

Tabela 3.2.2.2. Zestawienie punktów pomiarowych na terenach wokół mogilników zlikwidowanych w województwie zachodniopomorskim planowanych do badań wód podziemnych w latach 2016-2017

Nr punktu	Kod punktu	Polożenie administracyjne			Współrzędne geograficzne		Nr JCWPd	Nr GZWP	Rodzaj punktu	Użytkowanie punktu	Głębokość punktu [m p.p.t.]	Ujmowana warstwa wodonośna			Użytkowanie terenu	Badania wykonane	Badania planowane	Badania potencjalnie planowane
		miejscowość	gmina	powiat	długość	szerokość						głębokość do stropu [m p.p.t.]	stratygrafia	rodzaj wód				
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
P1	MonwpZP04	Drzonowo Białogardzkie	Tychowo	białogardzki	16,31724	53,88457	PLGW60009	126	P	punkt badawczy	10,5	b.d.	Q	S	lasy	2011-2012	2016	
P2	MonwpZP05	Drzonowo Białogardzkie	Tychowo	białogardzki	16,31639	53,88392	PLGW60009	126	P	punkt badawczy	13	10,26	Q	S	lasy	2011-2012	2016	
P3	MonwpZP06	Drzonowo Białogardzkie	Tychowo	białogardzki	16,31859	53,88334	PLGW60009	126	P	punkt badawczy	13,5	11,75	Q	S	lasy	2011-2012	2016	
PA	MonwpZP13	Kurzycko	Mieszkowice	gryfiński	14,48175	52,77576	PLGW600023		P	punkt badawczy	5,5	4,14	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa	2011-2012	2016	
PB	MonwpZP14	Kurzycko	Mieszkowice	gryfiński	14,48107	52,77585	PLGW600023		P	punkt badawczy	5	1,85	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa	2011-2012	2016	
PC	MonwpZP15	Kurzycko	Mieszkowice	gryfiński	14,48117	52,77557	PLGW600023		P	punkt badawczy	2,9	2,9	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa	2011-2012	2016	
P1	MonwpZP20	Osiek Drawski	Wierzchowo	drawski	16,0409	53,49048	PLGW600025	125	P	punkt badawczy	9	b.d.	Q	b.d.	lasy	2013-2015		2017
P2	MonwpZP21	Osiek Drawski	Wierzchowo	drawski	16,04027	53,49042	PLGW600025	125	P	punkt badawczy	9	b.d.	Q	b.d.	lasy	2013-2015		2017
P3	MonwpZP22	Osiek Drawski	Wierzchowo	drawski	16,04113	53,49045	PLGW600025	125	P	punkt badawczy	9	b.d.	Q	b.d.	lasy	2013-2015		2017
P1	MonwpZP23	Piaski	Nowogard	goleniowski	15,03995	53,72755	PLGW60006		P	punkt badawczy	7	5,3	Q	N	lasy	2013-2015		2017
P2	MonwpZP24	Piaski	Nowogard	goleniowski	15,04041	53,72768	PLGW60006		P	punkt badawczy	6	4,5	Q	N	lasy	2013-2015		2017
P3	MonwpZP25	Piaski	Nowogard	goleniowski	15,0403	53,72776	PLGW60006		P	punkt badawczy	7	4,6	Q	N	lasy	2013-2015		2017
P1	MonwpZP26	Bądkowo	Płoty	gryficki	15,28983	53,83298	PLGW60008		P	punkt badawczy	10	b.d.	Q	S	lasy	2013-2015	2017	
P2	MonwpZP27	Bądkowo	Płoty	gryficki	15,28946	53,83286	PLGW60008		P	punkt badawczy	12	b.d.	Q	S	lasy	2013-2015	2017	
P3	MonwpZP28	Bądkowo	Płoty	gryficki	15,28974	53,83275	PLGW60008		P	punkt badawczy	12	b.d.	Q	S	lasy	2013-2015	2017	
P1	MonwpZP29	Kołomąć	Gryfice	kamieński	15,12254	53,87426	PLGW60006		P	punkt badawczy	9,6	5,86	Q	S	lasy	2013-2015		2017
P2	MonwpZP30	Kołomąć	Gryfice	kamieński	15,12224	53,87414	PLGW60006		P	punkt badawczy	9	6,54	Q	S	lasy	2013-2015		2017
P3	MonwpZP31	Kołomąć	Gryfice	kamieński	15,12254	53,874	PLGW60006		P	punkt badawczy	9	5,93	Q	S	lasy	2013-2015		2017
P1	MonwpZP32	Nowa Dobrzyca	Resko	łobeski	15,53751	53,84227	PLGW60008		P	punkt badawczy	23,7	20,2	Q	N	lasy	2013-2015	2017	
P2	MonwpZP33	Nowa Dobrzyca	Resko	łobeski	15,53799	53,84238	PLGW60008		P	punkt badawczy	20,3	18,2	Q	N	lasy	2013-2015	2017	
P3	MonwpZP34	Nowa Dobrzyca	Resko	łobeski	15,53808	53,84223	PLGW60008		P	punkt badawczy	19,5	16,6	Q	N	lasy	2013-2015	2017	
P1	MonwpZP35	Dobra	Dobra	łobeski	15,29717	53,58892	PLGW6800008		P	punkt badawczy	5,5	3,98	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017
P2	MonwpZP36	Dobra	Dobra	łobeski	15,29713	53,58912	PLGW60008		P	punkt badawczy	8,1	7,4	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017
P3	MonwpZP37	Dobra	Dobra	łobeski	15,29681	53,58901	PLGW60008		P	punkt badawczy	10,3	7,43	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017
P1	MonwpZP38	Niemierzyno	Świdwin	świdwiński	15,79893	53,7946	PLGW60008		P	punkt badawczy	22,5	20,01	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017
P2	MonwpZP39	Niemierzyno	Świdwin	świdwiński	15,79803	53,79482	PLGW60008		P	punkt badawczy	21,7	18,97	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017
P3	MonwpZP40	Niemierzyno	Świdwin	świdwiński	15,79819	53,79536	PLGW60008		P	punkt badawczy	20,3	18,03	Q	S	grunty orne-gospodarka wielkopolowa, nieużytki	2013-2015		2017

Nr punktu	Kod punktu	Położenie administracyjne			Współrzędne geograficzne		Nr JCWPd	Nr GZWP	Rodzaj punktu	Użytkowanie punktu	Głębokość punktu [m p.p.ł]	Ujmowana warstwa wodonośna			Użytkowanie terenu	Badania wykonane	Badania planowane	Badania potencjalnie planowane
		miejscowość	gmina	powiat	długość	szerokość						głębokość do stropu [m p.p.ł]	stratygrafia	rodzaj wód				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
P1	MonwpZP47	Smolnica	Dębno	myśliborski	14,67111	52,75758	PLGW600023	134	P	punkt badawczy	5	2,88	Q	S	lasy	2014- 2016	2017	
P2	MonwpZP48	Smolnica	Dębno	myśliborski	14,67104	52,7574	PLGW600023	134	P	punkt badawczy	5	3,35	Q	S	lasy	2014- 2016	2017	
P3	MonwpZP49	Smolnica	Dębno	myśliborski	14,6713	52,75737	PLGW600023	134	P	punkt badawczy	5	2,64	Q	S	lasy	2014- 2016	2017	

Objaśnienia:

rodzaj punktu: studnia wiercona (W), studnia kopana(K), piezometr (P), źródło (Z)

rodzaj wód: wody o zwierciadle napiętym (N), wody o zwierciadle swobodnym (S)

b.d.- brak danych

Tabela 3.3.1. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2016

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno-zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
1	Choszczno	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Choszczno	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Choszczno	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
4	Police	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
5	Police	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
6	Police	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
7	Czaplinek	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
8	Czaplinek	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
9	Czaplinek	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
1	Choszczno, linia nr 351	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Czaplinek, linia nr 210	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Gryfino, linia nr 273	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
Hałas instalacyjny/portowy												
1	Zgodnie z planem kontroli WIOŚ w Szczecinie na rok 2016											

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

X* – wybór metodyki po wykonaniu pomiarów wstępnych

Tabela 3.3.2. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2017

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno-zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
1	Pyrzyce	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Pyrzyce	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Pyrzyce	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
4	Pyrzyce	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
5	Resko	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
6	Resko	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
7	Biały Bór	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
8	Biały Bór	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
9	Biały Bór	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
1	Międzyzdroje, linia nr 401	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Łobez, linia nr 202	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Biały Bór, linia nr 405	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
						1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	
Hałas instalacyjny/portowy												
1	Zgodnie z planem kontroli WIOŚ w Szczecinie na rok 2017											

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

X* – wybór metodyki po wykonaniu pomiarów wstępnych

Tabela 3.3.3. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2018

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno-zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
1	Kalisz Pomorski	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Kalisz Pomorski	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Kalisz Pomorski	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
4	Kalisz Pomorski	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
5	Mieszkowice	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
6	Mieszkowice	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
7	Mieszkowice	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
8	Dygowo	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
9	Dygowo	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
1	Mieszkowice, linia kolejowa nr 273	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Dygowo, linia nr 404	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Kalisz Pomorski, linia nr 403	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
Hałas instalacyjny/portowy												
1	Zgodnie z planem kontroli WIOŚ w Szczecinie na rok 2018											

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

X* – wybór metodyki po wykonaniu pomiarów wstępnych

Tabela 3.3.4. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2019

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno-zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
1	Świdwin	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Świdwin	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Świdwin	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
4	Świdwin	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
5	Dębno	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
6	Dębno	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
7	Dębno	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
8	Drawno	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
9	Drawno	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
1	Świdwin, linia kolejowa nr 202	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Chojna, linia nr 273	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Chociwel, linia kolejowa nr 202					1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
1	Port Lotniczy Szczecin- Goleniów im. NSZZ Solidarność	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	
Hałas instalacyjny/portowy												
1	Zgodnie z planem kontroli WIOŚ w Szczecinie na rok 2019											

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

X* – wybór metodyki po wykonaniu pomiarów wstępnych

Tabela 3.3.5. Zestawienie pomiarów monitoringu hałasu w województwie zachodniopomorskim zaplanowanych na rok 2020

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe (obszar)	Objęte obowiązkiem mapowania	Liczba punktów pomiarowych					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesienno-zimowy	Sposób udostępnienia wyników badań raport/Internet/EHAŁAS
			L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy												
1	Drawsko Pomorskie	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Drawsko Pomorskie	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Drawsko Pomorskie	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
4	Golczewo	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
5	Golczewo	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
6	Golczewo	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
7	Człopa	nie	1	1	1			X*	X*	X*	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
8	Człopa	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
9	Człopa	nie				1	1	X*	X*	X*	wiosenny, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas kolejowy												
1	Drawsko Pomorskie, linia nr 210	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
2	Sławno, linia kolejowa nr 202	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
3	Kamień Pomorski, linia nr 407	nie				1	1			X	wiosenny, letni, jesienno-zimowy	raport/Internet/EHAŁAS
Hałas tramwajowy												
Hałas lotniczy												
Hałas instalacyjny/portowy												
1	Zgodnie z planem kontroli WIOŚ w Szczecinie na rok 2020											

L_D – długookresowy średni poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 18:00)L_W – długookresowy średni poziom dźwięku - pora wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – długookresowy średni poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku - pora dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku - pora nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

X* – wybór metodyki po wykonaniu pomiarów wstępnych

Tabela 3.4.1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2016

Nazwa programu – Z_2016

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84 (w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
Z_2013_A_1	Szczecin	ul. Witkiewicza	53,433150	14,511033
Z_2013_A_2	Szczecin	Plac Batorego	53,422475	14,550564
Z_2013_A_3	Szczecin	ul. E. Gierczak	53,396081	14,665928
Z_2013_A_4	Szczecin	ul. Zegadłowicza	53,478183	14,485144
Z_2013_A_5	Szczecin	ul. Powstańców	53,414470	14,532640
Z_2013_A_6	Szczecin	ul. Dubois	53,437920	14,571830
Z_2013_A_7	Szczecin	ul. Milczańska	53,410280	14,518060
Z_2013_A_8	Stargard Szczeciński	ul. Struga	53,341720	15,042440
Z_2013_A_9	Stargard Szczeciński	ul. Hallera	53,336310	15,014580
Z_2013_A_10	Stargard Szczeciński	ul. Hubala	53,312970	15,040220
Z_2013_A_11	Koszalin	ul. E. Kwiatkowskiego / ul. Na Skarpie	54,204500	16,175860
Z_2013_A_12	Koszalin	ul. Chałubińskiego	54,193808	16,219761
Z_2013_A_13	Koszalin	ul. Słowiańska	54,175200	16,176600
Z_2013_A_14	Koszalin	ul. Zwycięstwa /ul. Jaśminowa	54,188640	16,231760
Z_2013_A_15	Koszalin	ul. Zwycięstwa /ul. Pileckiego	54,190640	16,194220
Pozostałe miasta				
Z_2013_B_16	Drawno	ul. Kolejowa	53,216860	15,764110
Z_2013_B_17	Mieszkowice	ul. Przemysłowa / ul. Księcia Poniatowskiego	52,789006	14,482889
Z_2013_B_18	Ińsko	ul. H. Sienkiewicza	53,433170	15,559720
Z_2013_B_19	Międzyzdroje	ul. Krótka	53,929970	14,449690
Z_2013_B_20	Dobrzany	ul. G. Świerczewskiego	53,366030	15,428860
Z_2013_B_21	Świnoujście	ul. Toruńska	53,905539	14,230611
Z_2013_B_22	Maszewo	ul. Jedności Narodowej	53,501633	15,056228
Z_2013_B_23	Barlinek	Rynek	52,992211	15,216700
Z_2013_B_24	Golczewo	ul. Niepodległości	53,829340	14,976190
Z_2013_B_25	Banie	ul. Ogrodowa	53,105664	14,658983
Z_2013_B_26	Chociwel	ul. Armii Krajowej	53,469080	15,343110
Z_2013_B_27	Wolin	ul. Wojska Polskiego	53,842030	14,614810
Z_2013_B_28	Mirosławiec	ul. Sprzymierzonych	53,336028	16,089500
Z_2013_B_29	Biały Bór	ul. Żymierskiego	53,902140	16,844720
Z_2013_B_30	Polanów	ul. Dworcowa	54,117580	16,680000
Tereny wiejskie				
Z_2013_C_31	Widuchowa	ul. Grunwaldzka, gmina Widuchowa	53,128225	14,386575
Z_2013_C_32	Niechorze	ul. Klifowa / ul. Polna, gmina Rewal	54,093753	15,064108

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Z_2013_C_33	Dobra	ul. Sportowa, gmina Dobra	53,488181	14,379683
Z_2013_C_34	Stare Czarnowo	ul. Szczecińska, gmina Stare Czarnowo	53,276720	14,779400
Z_2013_C_35	Motaniec	gmina Kobylanka	53,352060	14,847970
Z_2013_C_36	Starogard (Łobeski)	gmina Resko	53,761058	15,539583
Z_2013_C_37	Strzeszów	gmina Trzcińsko Zdrój	52,986640	14,604970
Z_2013_C_38	Stobno	gmina Kołbaskowo	53,413542	14,430644
Z_2013_C_39	Brojce	gmina Brojce	53,949931	15,366133
Z_2013_C_40	Golce	gmina Wałcz	53,369747	16,425417
Z_2013_C_41	Niedalino	gmina Świeszyno	54,067360	16,167030
Z_2013_C_42	Przybkowo	gmina Barwice	53,732720	16,319970
Z_2013_C_43	Ostrowice	gmina Ostrowice	53,638060	15,972970
Z_2013_C_44	Sławoborze	ul. Białogardzka, gmina Sławoborze	53,891900	15,712444
Z_2013_C_45	Wrzosowo	gmina Dygowo	54,115830	15,821280

Tabela 3.4.2. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2017

Nazwa programu – Z_2017

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
Z_2011_A_1	Szczecin	ul. Gnieźnińska	53,397806	14,528972
Z_2011_A_2	Szczecin	ul. Jarowita	53,430556	14,563500
Z_2014_A_3	Szczecin	Al. Boh. Warszawy/ ul. Jagiellońska	53,432436	14,532864
Z_2011_A_4	Szczecin	ul. Arkońska	53,451661	14,526406
Z_2011_A_5	Szczecin	Jasne Błonia	53,441222	14,539306
Z_2011_A_6	Szczecin	ul. Kościelna	53,493764	14,608650
Z_2014_A_7	Szczecin	ul. Kolorowych Domów	53,366200	14,654275
Z_2011_A_8	Koszalin	ul. Karola Szymanowskiego	54,194972	16,207500
Z_2011_A_9	Koszalin	ul. Adama Próchnika	54,207606	16,191181
Z_2011_A_10	Koszalin	ul. Żeglarska	54,200147	16,163161
Z_2014_A_11	Koszalin	ul. Oskara Lange	54,210517	16,205214
Z_2011_A_12	Koszalin	Góra Chełmska	54,203111	16,224417
Z_2011_A_13	Stargard Szczeciński	ul. Tadeusza Kościuszki	53,333278	15,024639
Z_2011_A_14	Stargard Szczeciński	ul. Popiela	53,334894	15,049097
Z_2014_A_15	Stargard Szczeciński	ul. Karola Szymanowskiego	53,345611	15,011750
Pozostałe miasta				
Z_2011_B_16	Police	ul. Zamenhoffa	53,541064	14,552278
Z_2011_B_17	Świnoujście	ul. Stanisława Wyspiańskiego	53,911350	14,246639
Z_2014_B_18	Sianów	ul. Koszalińska	54,223089	16,288597
Z_2011_B_19	Czaplinek	ul. Wałęcka	53,554000	16,237772
Z_2011_B_20	Pyrzyce	ul. Jana Pawła II	53,147558	14,894061
Z_2011_B_21	Kołobrzeg	ul. Jana Kasprowicza	54,182442	15,583936
Z_2011_B_22	Wałcz	ul. Bracka	53,267547	16,466378
Z_2011_B_23	Człopa	ul Kolejowa	53,083228	16,121978
Z_2011_B_24	Sławno	ul. Koszalińska	54,353361	16,672944
Z_2011_B_25	Bobolice	ul. Traugutta	53,963611	16,594889
Z_2011_B_26	Białogard	ul. Mickiewicza / ul. Reja	54,011881	15,987567
Z_2011_B_27	Połczyn Zdrój	ul. Browarna	53,765133	16,101153
Z_2011_B_28	Szczecinek	ul. Ordon	53,708947	16,689744
Z_2011_B_29	Kamień Pomorski	ul. Gryfitów	53,973372	14,770400
Z_2011_B_30	Gryfice	ul. Trzygłowska	53,909353	15,193508
Tereny wiejskie				
Z_2011_C_31	Babigoszcz	gmina Przybiernów	53,679008	14,810833
Z_2011_C_32	Steklno	gmina Gryfino	53,176172	14,543061
Z_2011_C_33	Różańsko	gmina Dębno	52,853844	14,780939

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Z_2011_C_34	Bielice	gmina Biesiekierz	54,169944	16,102089
Z_2011_C_35	Biesiekierz	gmina Biesiekierz	54,133028	16,040889
Z_2011_C_36	Leszczyn	gmina Rymań	53,963475	15,581789
Z_2011_C_37	Suchowo	gmina Kalisz Pomorski	53,319944	15,830889
Z_2011_C_38	Łubowo	ul. Kościuszki, gmina Borne Sulinowo	53,587000	16,381028
Z_2011_C_39	Wygon	gmina Bierzwnik	53,092136	15,790481
Z_2011_C_40	Stepnica	ul. B. Krzywoustego, gmina Stepnica	53,651583	14,646194
Z_2011_C_41	Dzwonowo	gmina Marianowo	53,414064	15,238750
Z_2011_C_42	Manowo	gmina Manowo	54,122639	16,306639
Z_2011_C_43	Cieszyno Drawskie	gmina Złocieniec	53,587925	16,043831
Z_2011_C_44	Rąbino	gmina Rąbino	53,868206	15,937942
Z_2011_C_45	Dębiec	gmina Lipiany	53,018667	14,934889

Tabela 3.4.3. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2018

Nazwa programu – Z_2018

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
Z_2012_A_1	Szczecin	ul. Babiego Lata/ ul. Bośniacka	53,402639	14,683611
Z_2012_A_2	Szczecin	ul. Strzałowska	53,462511	14,594769
Z_2012_A_3	Szczecin	ul. Granitowa	53,368400	14,599275
Z_2012_A_4	Szczecin	ul. Krakowska/ ul. Europejska	53,406278	14,494083
Z_2012_A_5	Szczecin	ul. Hubala	53,438528	14,493778
Z_2012_A_6	Szczecin	ul. Duńska	53,462000	14,542028
Z_2012_A_7	Szczecin	Plac Grunwaldzki	53,433097	14,548297
Z_2012_A_8	Koszalin	ul. Bohaterów Warszawy/ ul. Olchowa	54,188056	16,158639
Z_2012_A_9	Koszalin	ul. Rzemieślnicza / ul. Niepodległości	54,193750	16,174000
Z_2012_A_10	Koszalin	ul. 4 Marca	54,182583	16,198111
Z_2012_A_11	Koszalin	ul. Śniadeckich/ ul. Jana Pawła II	54,205556	16,196444
Z_2012_A_12	Koszalin	ul. Chrobrego	54,188550	16,180092
Z_2012_A_13	Stargard Szczeciński	ul. Hetmana Czarneckiego	53,339056	15,037833
Z_2012_A_14	Stargard Szczeciński	ul. Pierwszej Brygady	53,341303	15,023014
Z_2012_A_15	Stargard Szczeciński	ul. Warszawska	53,329736	15,039717
Pozostałe miasta				
Z_2012_B_16	Darłowo	ul. Franciszkańska	54,422333	16,411528
Z_2012_B_17	Tuczno	ul. Wolności/ ul. Sienkiewicza	53,203028	16,163278
Z_2012_B_18	Nowogard	ul. 700-Lecia	53,671889	15,119083
Z_2012_B_19	Świdwin	ul. 1 Maja/ ul. Orłąt Lwowskich	53,774644	15,772403
Z_2012_B_20	Trzebiatów	ul. Sienkiewicza	54.063639	15.268139
Z_2012_B_21	Chojna	ul. Piekarska	52,962694	14,432778
Z_2012_B_22	Płoty	ul. Ogrodowa	53.804389	15.261250
Z_2012_B_23	Choszczno	ul. Władysława Jagiełły	53,167681	15,424525
Z_2012_B_24	Gryfino,	ul. Bolesława Chrobrego/ ul. 1 Maja	53,254267	14,489092
Z_2012_B_25	Myślibórz	ul. Żeromskiego	52,921917	14,890500
Z_2012_B_26	Drawsko Pomorskie,	ul. Marszałka J. Piłsudskiego	53,530294	15,812528
Z_2012_B_27	Goleniów	ul. Szkolna	53,563136	14,835172
Z_2012_B_28	Dobra (koło Nowogardu)	ul. Kościuszki	53,579358	15,341414

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Z_2012_B_29	Łobez	ul. Bema	53,640972	15,622194
Z_2012_B_30	Świnoujście	ul. Sąsiedzka	53,886019	14,340044
Tereny wiejskie				
Z_2012_C_31	Kozia Góra	gmina Karlino	54,014667	15,818306
Z_2012_C_32	Brzózki	gmina Nowe Warpno	53,675283	14,377350
Z_2012_C_33	Pobierowo	ul. Mickiewicza, gmina Rewal	54.057306	14.928003
Z_2012_C_34	Międzywodzie	ul. Warszawska, gmina Dziwnów	54,008556	14,696167
Z_2015_C_35	Krzęcin	ul. Ogrodowa, gmina Krzęcin	53,082556	15,490361
Z_2012_C_36	Jarosławiec	ul. Wydmowa, gmina Postomino	54,540139	16,537250
Z_2012_C_37	Wierzchowo	ul. 3 Marca, gmina Wierzchowo	53,463778	16,103889
Z_2012_C_38	Dźwirzyno	ul. Wyzwolenia, gmina Kołobrzeg	54,159583	15,411083
Z_2012_C_39	Ustronie Morskie	ul. Wąska, gmina Ustronie Morskie	54,216361	15,760889
Z_2012_C_40	Mielno	skwer przy ul. B. Chrobrego i ul. Pionierów, gmina Mielno	54,259500	16,059222
Z_2012_C_41	Grzmiąca	ul. Kwiatowa, gmina Grzmiąca	53,838383	16,434950
Z_2012_C_42	Tychowo	ul. Bobolicka, gmina Tychowo	53,932053	16,266128
Z_2012_C_43	Czachów	gmina Cedynia	52,911000	14,267550
Z_2012_C_44	Dolice	ul. Kolejowa / ul. Dworcowa, gmina Dolice	53,196847	15,206833
Z_2015_C_45	Cerkwica	ul. Gryficka, gmina Karnice	54,008306	15,114111

Tabela 3.4.4. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2019

Nazwa programu- Z_2019

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
Z_2013_A_1	Szczecin	ul. Witkiewicza	53,433150	14,511033
Z_2013_A_2	Szczecin	Plac Batorego	53,422475	14,550564
Z_2013_A_3	Szczecin	ul. E. Gierczak	53,396081	14,665928
Z_2013_A_4	Szczecin	ul. Zegadłowicza	53,478183	14,485144
Z_2013_A_5	Szczecin	ul. Powstańców	53,414470	14,532640
Z_2013_A_6	Szczecin	ul. Dubois	53,437920	14,571830
Z_2013_A_7	Szczecin	ul. Milczańska	53,410280	14,518060
Z_2013_A_8	Stargard Szczeciński	ul. Struga	53,341720	15,042440
Z_2013_A_9	Stargard Szczeciński	ul. Hallera	53,336310	15,014580
Z_2013_A_10	Stargard Szczeciński	ul. Hubala	53,312970	15,040220
Z_2013_A_11	Koszalin	ul. E. Kwiatkowskiego / ul. Na Skarpie	54,204500	16,175860
Z_2013_A_12	Koszalin	ul. Chałubińskiego	54,193808	16,219761
Z_2013_A_13	Koszalin	ul. Słowiańska	54,175200	16,176600
Z_2013_A_14	Koszalin	ul. Zwycięstwa / ul. Jaśminowa	54,188640	16,231760
Z_2013_A_15	Koszalin	ul. Zwycięstwa/ ul. Pileckiego	54,190640	16,194220
Pozostałe miasta				
Z_2013_B_16	Drawno	ul. Kolejowa	53,216860	15,764110
Z_2013_B_17	Mieszkowice	ul. Przemysłowa / ul. Księcia Poniatowskiego	52,789006	14,482889
Z_2013_B_18	Ińsko	ul. H. Sienkiewicza	53,433170	15,559720
Z_2013_B_19	Międzyzdroje	ul. Krótka	53,929970	14,449690
Z_2013_B_20	Dobrzany	ul. G. Świerczewskiego	53,366030	15,428860
Z_2013_B_21	Świnoujście	ul. Toruńska	53,905539	14,230611
Z_2013_B_22	Maszewo	ul. Jedności Narodowej	53,501633	15,056228
Z_2013_B_23	Barlinek	Rynek	52,992211	15,216700
Z_2013_B_24	Golczewo	ul. Niepodległości	53,829340	14,976190
Z_2013_B_25	Banie	ul. Ogrodowa	53,105664	14,658983
Z_2013_B_26	Chociwel	ul. Armii Krajowej	53,469080	15,343110
Z_2013_B_27	Wolin	ul. Wojska Polskiego	53,842030	14,614810
Z_2013_B_28	Mirosławiec	ul. Sprzymierzonych	53,336028	16,089500
Z_2013_B_29	Biały Bór	ul. Żymierskiego	53,902140	16,844720
Z_2013_B_30	Polanów	ul. Dworcowa	54,117580	16,680000
Tereny wiejskie				
Z_2013_C_31	Widuchowa	ul. Grunwaldzka, gmina Widuchowa	53,128225	14,386575
Z_2013_C_32	Niechorze	ul. Klifowa / ul. Polna, gmina Rewal	54,093753	15,064108

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Z_2013_C_33	Dobra	ul. Sportowa, gmina Dobra	53,488181	14,379683
Z_2013_C_34	Stare Czarnowo	ul. Szczecińska, gmina Stare Czarnowo	53,276720	14,779400
Z_2013_C_35	Motaniec	gmina Kobylanka	53,352060	14,847970
Z_2013_C_36	Starogard (Łobeski)	gmina Resko	53,761058	15,539583
Z_2013_C_37	Strzeszów	gmina Trzcińsko Zdrój	52,986640	14,604970
Z_2013_C_38	Stobno	gmina Kołbaskowo	53,413542	14,430644
Z_2013_C_39	Brojce	gmina Brojce	53,949931	15,366133
Z_2013_C_40	Golce	gmina Wałcz	53,369747	16,425417
Z_2013_C_41	Niedalino	gmina Świeszyno	54,067360	16,167030
Z_2013_C_42	Przybkowo	gmina Barwice	53,732720	16,319970
Z_2013_C_43	Ostrowice	gmina Ostrowice	53,638060	15,972970
Z_2013_C_44	Sławoborze	ul. Białogardzka, gmina Sławoborze	53,891900	15,712444
Z_2013_C_45	Wrzosowo	gmina Dygowo	54,115830	15,821280

Tabela 3.4.5. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim w roku 2020

Nazwa programu – Z_2020

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
Z_2011_A_1	Szczecin	ul. Gnieźnieńska	53,397806	14,528972
Z_2011_A_2	Szczecin	ul. Jarowita	53,430556	14,563500
Z_2014_A_3	Szczecin	Al. Boh. Warszawy/ ul. Jagiellońska	53,432436	14,532864
Z_2011_A_4	Szczecin	ul. Arkońska	53,451661	14,526406
Z_2011_A_5	Szczecin	Jasne Błonia	53,441222	14,539306
Z_2011_A_6	Szczecin	ul. Kościelna	53,493764	14,608650
Z_2014_A_7	Szczecin	ul. Kolorowych Domów	53,366200	14,654275
Z_2011_A_8	Koszalin	ul. Karola Szymanowskiego	54,194972	16,207500
Z_2011_A_9	Koszalin	ul. Adama Próchnika	54,207606	16,191181
Z_2011_A_10	Koszalin	ul. Żeglarska	54,200147	16,163161
Z_2014_A_11	Koszalin	ul. Oskara Lange	54,210517	16,205214
Z_2011_A_12	Koszalin	Góra Chełmska	54,203111	16,224417
Z_2011_A_13	Stargard Szczeciński	ul. Tadeusza Kościuszki	53,333278	15,024639
Z_2011_A_14	Stargard Szczeciński	ul. Popiela	53,334894	15,049097
Z_2014_A_15	Stargard Szczeciński	ul. Karola Szymanowskiego	53,345611	15,011750
Pozostałe miasta				
Z_2011_B_16	Police	ul. Zamenhoffa	53,541064	14,552278
Z_2011_B_17	Świnoujście	ul. Stanisława Wyspiańskiego	53,911350	14,246639
Z_2014_B_18	Sianów	ul. Koszalińska	54,223089	16,288597
Z_2011_B_19	Czaplinek	ul. Wałęcka	53,554000	16,237772
Z_2011_B_20	Pyrzyce	ul. Jana Pawła II	53,147558	14,894061
Z_2011_B_21	Kołobrzeg	ul. Jana Kasprowicza	54,182442	15,583936
Z_2011_B_22	Wałcz	ul. Bracka	53,267547	16,466378
Z_2011_B_23	Człopa	ul Kolejowa	53,083228	16,121978
Z_2011_B_24	Sławno	ul. Koszalińska	54,353361	16,672944
Z_2011_B_25	Bobolice	ul. Traugutta	53,963611	16,594889
Z_2011_B_26	Białogard	ul. Mickiewicza / ul. Reja	54,011881	15,987567
Z_2011_B_27	Połczyn Zdrój	ul. Browarna	53,765133	16,101153
Z_2011_B_28	Szczecinek	ul. Ordon	53,708947	16,689744
Z_2011_B_29	Kamień Pomorski	ul. Gryfitów	53,973372	14,770400
Z_2011_B_30	Gryfice	ul. Trzygłowska	53,909353	15,193508
Tereny wiejskie				
Z_2011_C_31	Babigoszcz	gmina Przybiernów	53,679008	14,810833
Z_2011_C_32	Steklno	gmina Gryfino	53,176172	14,543061
Z_2011_C_33	Różańsko	gmina Dębno	52,853844	14,780939

Nazwa punktu (zgodna z bazą Jelmag)	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego* (adres, ulica, skrzyżowanie)	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych WGS84(w formacie dziesiętnym)	
			Szerokość	Długość
Z_2011_C_34	Bielice	gmina Biesiekierz	54,169944	16,102089
Z_2011_C_35	Biesiekierz	gmina Biesiekierz	54,133028	16,040889
Z_2011_C_36	Leszczyn	gmina Rymań	53,963475	15,581789
Z_2011_C_37	Suchowo	gmina Kalisz Pomorski	53,319944	15,830889
Z_2011_C_38	Łubowo	ul. Kościuszki, gmina Borne Sulinowo	53,587000	16,381028
Z_2011_C_39	Wygón	gmina Bierzwnik	53,092136	15,790481
Z_2011_C_40	Stepnica	ul. B. Krzywoustego, gmina Stepnica	53,651583	14,646194
Z_2011_C_41	Dzwonowo	gmina Marianowo	53,414064	15,238750
Z_2011_C_42	Manowo	gmina Manowo	54,122639	16,306639
Z_2011_C_43	Cieszyno Drawskie	gmina Złocieniec	53,587925	16,043831
Z_2011_C_44	Rąbino	gmina Rąbino	53,868206	15,937942
Z_2011_C_45	Dębiec	gmina Lipiany	53,018667	14,934889